

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبهرام بهره‌داری کوردی سۆرانی ستانده‌ر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer

Table of Contents

- Preface
- Genesis 1-4
- John 1-21
- Revelation 19-22
- 66 Verses
- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- History
- Destiny
- Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. The Aionian Bible invites you to review popular Christian understanding. Is it possible that the most well-known verse in the Bible is mistranslated, John 3:16? Are the destinies of Heaven and Hell really the whole story? And are misunderstandings of this magnitude even possible? First, know that the Aionian Bible does not abandon Christian heritage. We have much to learn from godly people throughout all ages. Yet, this booklet is a new primer to the truly good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بىيەرامبەرى كوردى سۆرانىي ستابندهر

Kurdish Sorani Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/30/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.3 (Pro) on 5/4/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

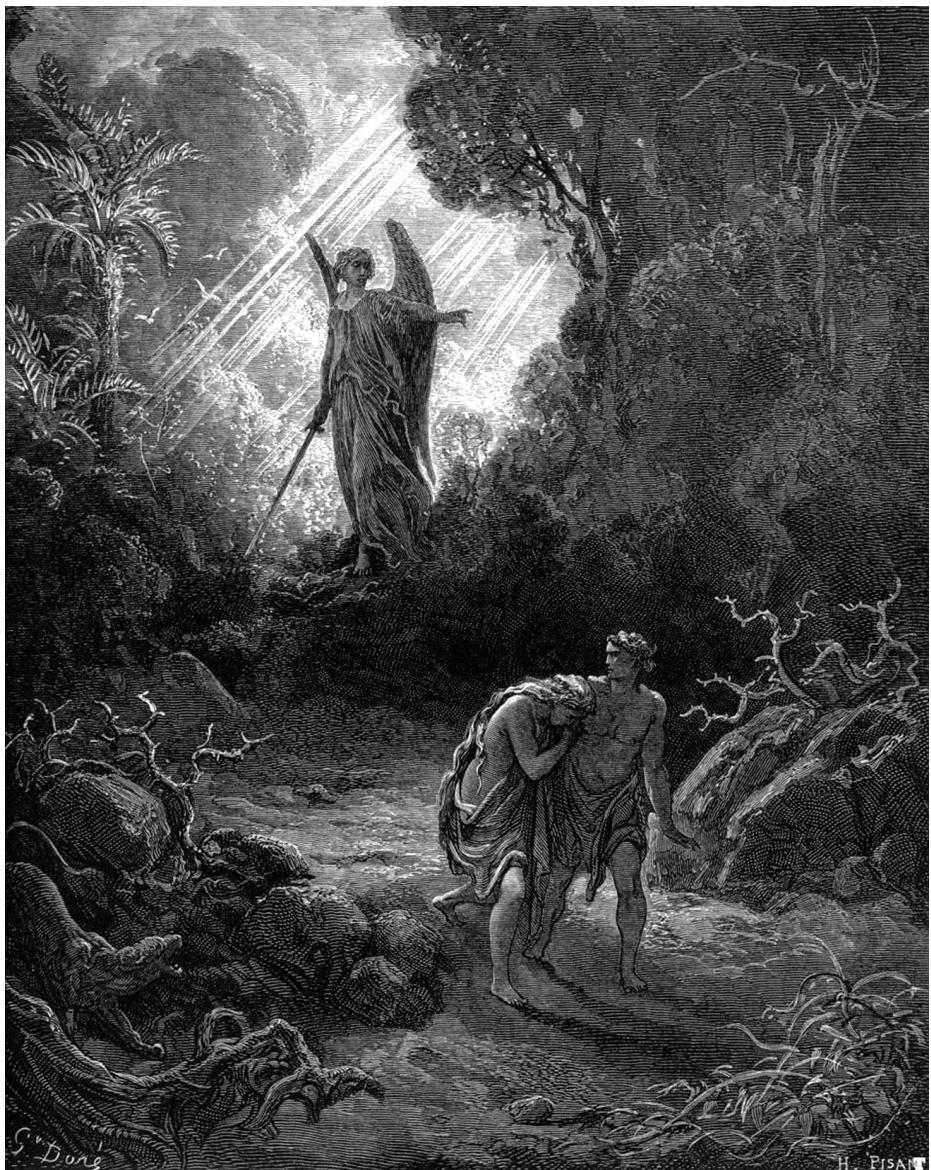
کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

دوسای هیوهی مرزقی دورکرد، بپاسهوانی بریگای دره خنی ریان له دیوی روزه‌جهلاقی باخچه‌ی عدهون که رویه‌کلی دانه، له گل مشتیزی گدار که به هدمو لایه‌کدا

ده سوپرایوه.

3:24 پیدا بیون

په یدا بون

1

باش بwoo، 19 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانی، ئەمە پروژی چوارەم

بwoo، 20 ئینجا خودا فرمومۇي: «با ٹاوه کان پې بن لە ئاپورەى

بۇنەوەری زىندۇو، با بالىدەش لە بۇشاپى ئاماندا بەسەر شىۋە و بەتال بwoo، تارىكىش لە سەر پرووى قۇولايە كان بwoo.

زەۋىدا بەپېت،» 21 ئىتر خودا بۇنەوەرە مەزىنەكانى دەرىيائى پروژى خوداش لە سەر پرووى ٹاوه کان دەجولايە وە. 3 خودا بە دېپەتا، لە گەل ھەمو زىنەدەوەرە جولالە كانى ناو ٹاوه کان فرمومۇي: «با پۇونا كى بىتت،» ئینجا رۇونا كى بwoo، 4 خوداش كە لىپ بېيون، بېيىچى جۈزە كايان، لە گەل ھەمو بالىدەيەكى بىننى كە رۇونا كىيە كە باش بwoo، ئىتر خودا رۇونا كىيە كە لى تارىكى جيا كىدەدەوە. 5 خودا رۇونا كىيە كە ناو نا «پۇزى» و تارىكىيە كە ناو نا «شەو،» ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە پروژى يە كەم بwoo، 6 خودا فرمومۇي: «با بۇشاپى كە لە ئىوان ٹاوه کاندا بىتت، بۆ جىابۇنەوەى ئاو لە ئاو،» 7 جا ئاوا بwoo.

باش بoo، ئىتر خودا رۇونا كىيە كە لى باش بالدارىش بېيىچى جۈزە كايان، خوداش بىننى كە ئەمە باش

بwoo، 22 خودا بەرە كە تدارى كەن و فرمومۇي: «بەردار بن و زۇر بن و ئاوى دەرىيائى كان پې بکەن، با بالىدە كايانىش

لە سەر زەۋى زۇر بىن،» 23 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

زەۋىدىنە كەن لە جۈزى خۇيان بەرەم بېتتىت. ئازەلى مالى خودا بۇشاپى كە دەرسىنە كەن لە جۈزى خۇيان بەرەم بېتتىت. ئازەلى مالى

خۇيان دەرسىنە كەن لە جۈزى خۇيان بەرەم بېتتىت. ئازەلى مالى خودا بۇشاپى كە ناو نا «ئاسمان،» جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

پروژى دووم بwoo، 9 خودا فرمومۇي: «با ٹاوه کانى ژىز ئاسمان خۇيى دەرسىنە كەن لە جۈزى خۇيان بەرەم بېتتىت،» جا ئاوا بwoo.

لە يەك شۇنىڭ كۆپىنەوە و شىكەن دەرىكەپەت،» جا ئاوا بwoo.

ھەمو خەشۈكىتىكىش لە سەر دەرسىنە كەن لە جۈزى خۇيان. 10 خودا و شىكەن دەرىكەپەت،» جا ئاوا بwoo. 11 ئينجا خودا فرمومۇي:

ناو نا «دەرىياء،» خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 26 ئينجا خودا فرمومۇي: «با مەرۇف لە سەر و ئىنە خۇمان دەرسىنە كەن و لە خۇمان

بېتت. با دەسەلەتدارىن بە سەر ماسى دەرىيائى و بالىدە ئاسمان تۇودار و دارى بەردار لە سەر زەۋى، ئەمە تۇوه كە لە ئاوا

و ئازەلى مالى و بە سەر ھەمو زەۋىدا، ھەر وەها بە سەر ھەمو خۇيەقى، لە جۈزى خۇيى،» جا ئاوا بwoo. 12 زەۋى سەوزازى

بەرەم بېتت: «با جۈزى خۇيى بە سەر زەۋىدا دە خىشىن،» 27 خودا

درۇسېتكات و تۇوه كە تىدا بىتت لە جۈزى خۇيى، خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 13 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

پروژى سىلىم بwoo، 14 ئينجا خودا فرمومۇي: «با لە بۇشاپى ئاسماندا رۇونا كىيە كان ھېن بۆ جىا كەرنەوەى پروژە شەو،

بالىدە ئاسمان و بە سەر ھەمو بۇنەوەرەنەكى زىندۇدا كە ھەر وەها بۆ نىشانىكەن وەرز و پۇز و سال، 15 با پۇونا كىيە كان

لە بۇشاپى ئاسماندا بىن، تاكى سەر زەۋى رۇونا كەن بەن وە،»

پرووه كە تۇودار كە لە سەرتاسەرى رپوو زەۋىبە داومە بە جا ئاوا بwoo، 16 ھەر وەها خودا دوو بۇونا كىيە مەزىنە كە دەرسىنە كەن،

دەرسىنە كەن، چۈچەنە ژىز ئەپەتەنەوە، دەسەلەتدارىن بە سەر ماسى دەرىيائى،

بەرەم بېتت، 17 خودا لە بۇشاپى ئاسماندا بۆ رۇونا كەرنەوەى سەر زەۋى دايىان، 18 بۆ فەرمانپەۋەتى پروژە شەو و

جيما كەرنەوەى رۇونا كى بە تارىكى، خوداش بىننى كە ئەمە

31 خودا بین همه‌وهی که دروستی کردبو و زور باش پیاوه که دا و فرموموی: «تو نازادیت له همه‌مو و دره‌خته‌کانی بیو. جایواره بیو، بیو بهیانی، ئەمە رۆزى شەشم بیو.

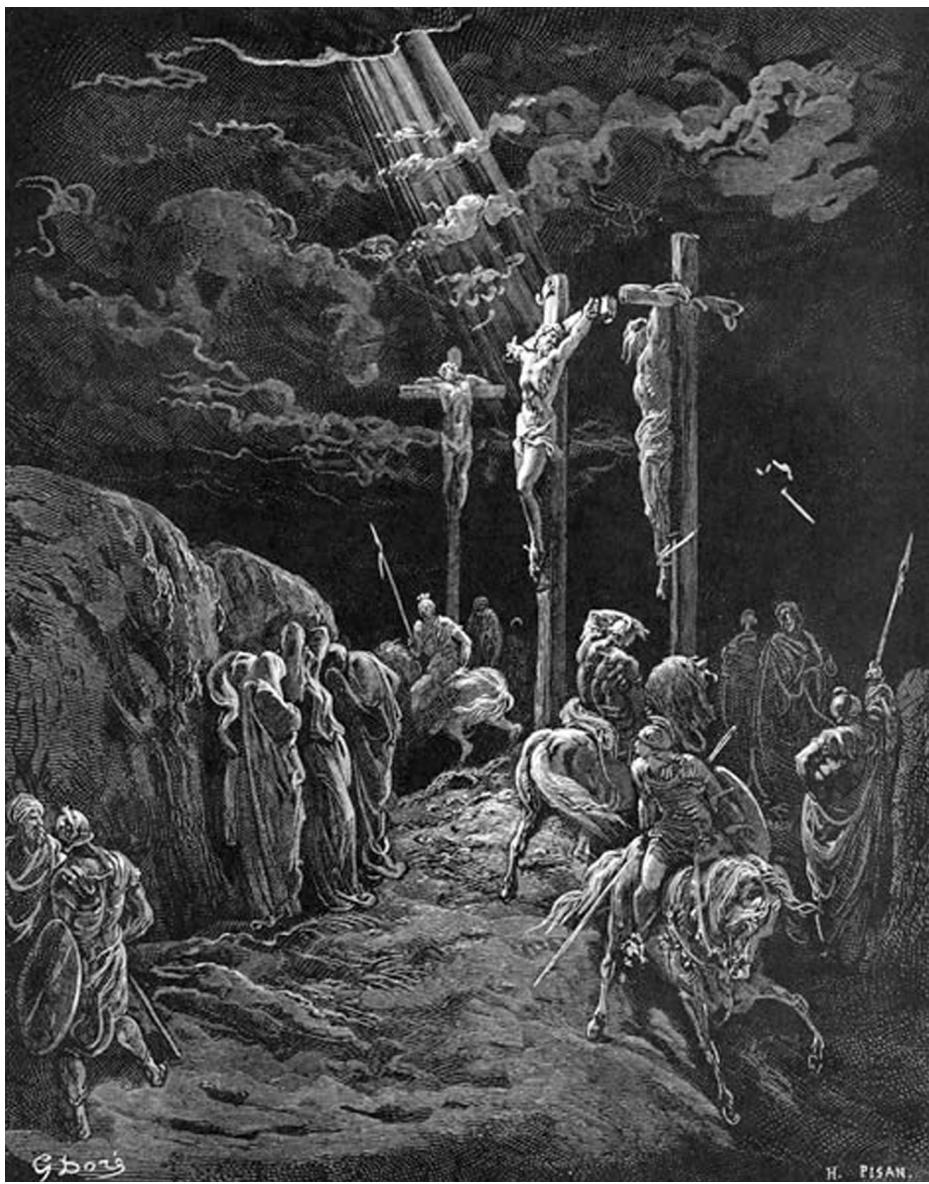
باچه که بخوتیت، 17 به لام بیت نیبه له دره‌ختی زانی چا که و خراپه بخوتیت، چونکه ئەو رۆزه‌ی لئی بخوتیت پیگومان دەمریت.» 18 یەزدانی پەروەردگار فرموموی: «باش نیبه بۇ تەواو کان. 2 یېتە خودا له رۆزى حەوتەم لهو کارەی کە کردبیوی تەواو بیو. خودا له رۆزى حەوتەم له همه‌مو کارە کانی پیشوی دا. 3 خودا رۆزى حەوتەم بەرە کەتدار و پیرۆز کرد، چونکه تىلدا کوتايى بە همه‌مو کارىتىکي بە دېپتان ھیتا. 4 ئەماناش پىتكىختەن کانی ئاسمان و زەدون کاتىك بەدى هینزان، لهو رۆزه‌ی یەزدانی پەروەردگار زەموی و ئاسمان دروستکرد. 5 ھېچ دەھەتىكى گۈڭگەش سەرى دەرنە کردبیو، چونکە ھەرەدە هەچ رۆوه كىكى گۈڭگەش سەرى دەرنە کردبیو، چونکە ھېشىتا یەزدانی پەروەردگار بارانى بەسەر زەويدا نەباراند بیو. ھېچ مەرقۇقىكىش نەبۇ ئىشى جوتىارى بىكتا. 6 به لام تەم له زەۋىيە و سەرەدە كەوت و هەمه‌مو رەپوو زەموی ئاو دەدا. 7 جا یەزدانی پەروەردگار پیاوی له خۆلى زەمو دروستکرد و هەناسەر ئىزائى فۇركەدە كۈنە لۇقى. بەمەش پیاوە کە بۇوه گىانىتىکى زىندۇو. 8 ئىنجا یەزدانی پەروەردگار پیاوە کە گوتى: «ئىستا ئەمە ئىسىكىكە له ئىسقانە كام و گۈشتە له گۈشتەم. ئەمە ناودە بىرىت به «ئافەرت» چونکە له باچە بەكى له عەدەن، له رۆزەھە لاتدا چاند. لەۋىش پیاوە کە دانا کە دروستى کردبیو. 9 یەزدانی پەروەردگار هەمه‌مو ئەو بەجىدەھىلىت و بە ژەنە كەيە و دەننوسىت، یېتە دەبە يەك جەستە. 25 پیاوە کە و ژەنە كەيە هەر دەۋوپكان پرووت بۇون، خوش بۇون له زەويدا گەشە پېڭىدە. درەختى ئىزائىش له شەرمىشيان نەدەردە.

ناوه‌پاستى باچە‌کەدا بیو، ھەرەدە خەوتە زانى چا کە و خراپه، 10 ٻووبارىنىك له عەدەن و سەرچاوه دەگىت 3 مار له هەمه‌مو ئازەملە كىوي سەر زەموی، ئەوانەي بەزدانى و لەبەرى دەپروات بۇ ئاودانى باچە کە، لەۋىدە دېيت به پەروەردگار دروستى کردبیوون زۆرزاپەر و تەلە كە باز تېر بیو. چوار لقەوه: 11 ناوی يەكەميان پېشۇنە كە به هەر چوار لای به ئافەرە كەدى گوت: «ئاپا راستە خودا فرمومويەتى: «بۇتان هەمه‌مو زەموی حەفلايدا، كە زېپى لىيە. 12 زېپى ئەو نیبه له ھېچ درەختىكى باچە كە بختۇن؟» 2 ئافەرە كەش بە زەۋىيە چا کە، ھەرەدە سەرىلىنى دارى بۇن خوش و بەردى مارە كەدى گوت: «بۇمان ھەبى له بەرى درەختەن کانى باچە كە عاشقىبەندىلىتى لىيە. 13 ناوی ٻووبارى دووەميان گىچۈنە، بىخۇن، 3 به لام خودا فرموموی: «بۇتان نیبه له بەرى ئەو كە بە شېۋىيە پېچاۋپېچ بە هەمه‌مو خاكى كوشدا دەپروات. درەختە بختۇن، كە له ناوه‌پاستى باچە كەيە، ھەرەدە بۇتان نیبه 14 ناوی ٻووبارى سېلىم دجلەيە، ئەميش بە رۆزەھە لاتى شارى دەستى لى بەدەن، ئەگىنا دەمن».» 4 مارە كە به ئافەرە كە ئەششۇردا دەپروات. ٻووبارى چوارەميش فوراتە. 15 یەزدانى گوت: «نا بەرەستى نامن، 5 چونکە خودا دەزائىت ئەو پەروەردگار پیاوە كە هىتا و له باچە بە عەدەن دايىا، بۇ ئىشى رۆزه‌ی دەھىخۇن چاواتان دەكىتىھە و ئېتە وەك خودا تان جوتىارى و بایخ پېدانى. 16 یەزدانى پەروەردگار فەرمانى بە لىدىت و چا کە و خراپه دەزانى.» 6 كاتىك ئافەرە كە

بینی به ری دره خته که بُو خواردن باشه، چاو ئارهزووی بُو خولیت و بُو خولیش ده گریته ووه» 20 ئادهم ناوي زنه کى ده کات و اوی لى ده کات دانا يىت، له بره کى گردهوه و نا حهوا، چونکه ده يىته دايىكى هموو زيندووان. 21 يەزدانی خواردى، دايى مىزدە كشى كه له گەلى بwoo، ئەوش خواردى. پەروەردگار بُو ئادهم و زنه کى جلى له پېسەت دروستكەد و 7 پاشان هەردووچاگان چاوبان گرايىه و زانيان كه ۋۇوتىن، لمبىرى گىرىن. 22 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار فەرمۇسى: «ئىستا ئىتىر گەللاي ھەنجىريان لىيىك دوورى و پوشاسىگان بُو خۇيان مەرۇف بۇوه بە يەكىن وەك خۇمان، چا كە و خراپە دەزايىت، دروستكەد. 8 ئىنجا پپاوه كە و زنه کى گوپيان لە دەنگى ئىستاش بىڭىھى پى نادىرىت دەستى درىيەتكات و له درەختى يەزدانى پەروەردگار بwoo كە له كاتى ھەلکەرنى شەبای ۋۇزدا ژىيانىش بىكانەوه و بىخوات و بُو ھەتاھەتايە بىزىتت.» 23 ئىتىر له باچە كەدا ھاتوچۇرى دەركەد، ئەوانىش له تىو درەختە كانى يەزدانى پەروەردگار لە باچەھى عەددەن دەركەد، بُو ئەوهى لەو باچە كە خۇيان لە يەزدانى پەروەردگاريان شاردەوه. 9 بەلام زەۋىيە ئىش بىكت كە لىيەھى وەرگۈراوه. 24 دواي ئەوهى يەزدانى پەروەردگاريش پپاوه كە باڭ كەد، فەرمۇسى: مەرۇف دەركەد، بُو پاسەوانى پىنىگاي درەختى ژيان لە دىيى «لە كۆيتى؟» 10 ئەوش وەلامى دايىوه: «لە باچە كە گۈنم لە رۇزەھەلاقى باچەھى عەددەن كە روبەكانى دانا، لە گەل شىشىرى دەنگى بwoo، بەلام لمبىر ئەوهى كە ۋۇوت بوم، ترسام؛ گەدار كە بە ھەموو لايەكدا دەسوورپاراوه.

ئىتىر خۇم شاردەوه.» 11 ئەوش فەرمۇسى: «كى بە تۈرى 4 ئادهم لە گەل حەواي ڏىن جووت بwoo، ئەوش سكى گوٽ كە رۇوتىت؟ لەو درەختەت نەخواردىت كە فەرمانم پې بwoo، قايىنى بwoo، گوقى: «لەلایەن يەزدانەوه پىاوىنک بwoo پەن كەدبوويت لىي نەخۇست؟» 12 پپاوه كەش گوقى: «ئە و بەرھەمم.» 2 پاشان ھابىل براي بwoo، ئىتىر ھابىل بwoo شوانى ئافرەتەي پېت دام لە گەلم بېت، ئەو له بەرى ئەو درەختەي پېدام، منىش خواردم.» 13 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار بە ئافرەتە كە فەرمۇسى: «ئەمە چىيە تۇ كەدبووتە؟» ئافرەتە كەش گوقى: «مارە كە فەرمانم دام و منىش خواردم.» 14 يەزدانى جا ھابىل و قوربانىيە كەي جىچى رەزمەندى يەزدان بۇون، پەروەردگار بە مارە كەي فەرمۇسى: «لەبىر ئەوهى ئەمەت كەد، 5 بەلام قايىن و پىشىكشىكاوه كەي جىچى رەزمەندى يەزدان (تۇ لە ھەموو ئاٹەنلىكى مالى و كىنيي نەفرەتلىكى اوتر دەبىت.» ھەموو تەمەنىشت لە سەر سكى دەخشىت و خۇل دەخۇست. 6 يەزدان بە قايىنى فەرمۇسى: «بۇ توپرە بwoo و ۋۇوت خۇت دۇرۇنىيە ئىش دەخەمە نىوان تۇ و ئافرەتە كە، نىوان نەوهى تۇ گۈز كەدبووه؟ 7 ئايما كە گەر ئەوهى چا كە ئەنجام بادىت، نەوهى ئەوهى دەبەت، نەوهى ئەو سەرت پان دەكانەوه و تۇش پازەنەي يېنى دەكۆيت.» 15 بە ئافرەتە كەشى فەرمۇسى: «ئازارى گوناھ لە بەرەرگا خۇي مات كەدبووه و ئارەزووت دەكت، سكېپىت زور زىات دەكەم، بە زانەوه مەدالىت دەبىت. بەلام تۇ دەبىت بە سەریدا زال بېت.» 8 جا قايىن بە ھابىل ئارەزووت بُو پپاوه كەت دەبىت و ئەوش بە سەرتدا زال براي گوٽ: «باچىنە گەلگە كە.» كاتىك ھەردووچاگان لە گەلگە بۇون، قايىن بەلامى ھابىل براي دا و كوشى. 9 يەزدان بە گوٽت لە زنە كەت گرت و لەو درەختەت خوارد كە فەرمانم قايىنى فەرمۇسى: «كوا ھابىل برات؟» ئەوش گوقى: «نازانم، ئايما كەدبوويت، نايىت لىي بخۇيت، «ئەوا زەۋىش بەھۆي تۇوه پەن كەدبوويت، نايىت لىي بخۇيت،» 16 بە ئافرەتە كەشى فەرمۇسى: «ئازارى دەخۇست لە فەرەت لەكراوه، بە رەنجىكىشانىش ھەموو پۇزىانى ئىيات لىي كەدبووه؟ گوئى بگە! دەنگى خۇيى برا كەت لە زەۋىيە و دەخۇست. 18 دەركەدالىت بۇ بەرھەم دەتىت و پرووەكى گەلگە ھاوارم بۇ دەكت. 11 ئىستاش تۇ نەفرەتلىكى اوටىت لەو زەۋىيە دەخۇست. 19 بە ئارەقەي ناوجە وانت نان دەخۇست، هەتا كە دەمى بۇ وەرگەتى خۇيى برا كەت كەدبووه لە دەستى تۇ دەگەر بىتەوه بۇ زەۋىي، كە لىيەوه وەرگۈراویت، لەبىر ئەوهى

12 کاتیک ئیش له زه و پیه که دا ده کهیت، چیز بەری خۆیت نادانی. لەسەر زهۆی دەربەدەر و بىن ۋۆقرە دەبیت.» 13 قایین بېزدانی گوت: «سزا کەم لەدە گەورە تەر کە بۇ ائم بەرگەی بىگرم. 14 ئەمروز لەسەر زهۆی دەرتىرىدم، لەپەر ئامادە بۇونق ۋۆن دەبم و دەربەدەر و بىن ۋۆقرە دەبم لەسەر زهۆی. ھەرگە سېيىكىش تووشم بىت دەمكۈزۈت.» 15 بەلام يەزدان يېنى فەرمۇو: «ناكىيت وايىت، ھەرگە سېيىك قایين بکۈزۈت ئەوا حەوت ئەوەندە تۈلەي لى دەستىزىتىھەو.» ئىنجا يەزدان نىشانىدەكى بە قایينەوە كەم تاكى ھەرگە سېيىك تووشى يېت نەيدىكۈزۈت. 16 ئىئر قایين لەپەردەم يەزدان چووه دەرەوە و لە خاکى تود لە رېزەلاقى عەدن نىشته جى بۇو. 17 قایين لەگەن زەنە كەي جووت بۇو، ئەولىش سكى پېر بۇو و حەتنى بۇو. ئەو كائە شارىتى بىناد دەنا، شارە كەي بە ناوى كورە كەيدەوە ناوا نەقۇخ. 18 حەقۇخ عىرادى بۇو، عىرادىش مەحويائىلى بۇو، مەحويائىلىش مەتوشاپىلى بۇو، مەتوشاپىلىش لامەنلى بۇو. 19 لامەن دوو ژئى هىتا، يەكىجان ناوى عادا بۇو، ئەولى دىكەشيان ناوى چىلا بۇو. 20 لە عاداوه يابال بۇو كە باوكى چادرشىنان و خاونەن مەرىومالا تەكان بۇون. 21 براڭشى ناوى يوبال بۇو كە باوكى ھەموۋ ئەوانە بۇو كە قىسارەيان دەرەند و شىشالىان لىدەدا. 22 چىلاش كورىتى بۇو بە ناوى توبەل قىين، كە وەستاي ھەموۋ ئەجۇزە ئامىزانە بۇو كە لە بېزۆز و ئاسن دروست دەكران. نەعماش خوشكى توبەل قەپىن بۇو. 23 لامەن بە ھەر دوو ژئە كەي گوت: «عادا و چىلا، گۈيتان لېم يېت، ئەي ھەر دوو ژئە كەي لامەن، گۈئى بۇ قىسە كام شەل بەكەن. پاپا ئىكم كوشتوو لەسەر ئەوھى بىنداپارى كەم، لاوىكىش لەسەر ئەوھى زامدارى كەم. 24 ئەو بۇ قایين حەوت جار تۈلە دەستىزىتىھەو، بەلام بۇ لامەن، حەفتا و حەوت جار.» 25 جارىتى دىكە ئادەم لەگەل ژئە كەي جووت بۇو، كورىتى بۇو و ناوى لىتىا شىت. ئىنجا گوتى: «لە جىان ھاپىل كە قایين كوشتى، خودا كورىتى دىكە پى بەخشىم.» 26 ھەر وەها شىت كورىتى بۇو ناوى لىتىا ئەقۇش. لەو كائە دا بۇو كە خەلگى دەستىيان كەد بە نزا كەن بە ناوى يەزدان وە.

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندشک جله کایان دابهش گد.

لزقا 23:34

«ئەی تو پىغەمبەرە كەدى؟» گوقى: «نەخىرى». 22 لە كۆتايدا پىيان

گوت: «باشە تو كىيىت؟ تاكو وەلامىك بىدەنەوە ئەوانەى

لە سەرەتادا، وشە كە هەبوو، وشە كە لەلاي خودا بۇو، كە ئېتەيان ناردوووه، دەربارە خۇت چى دەلى؟» 23 يەحىا وشەكە خۇت خودا بۇو. 2 ئەو لە سەرەتاواه لەلاي خودا بۇو.

بە وشەكەن ئىشىايى پىغەمبەر وەلامى دانەوە و گوقى: «من 3 ھەموو شىتىك بەو بەدىھاتوو، بىن ئەو ھېچ شىتىك بەدى

ئەو كەسم كە لە چۈلەوانى ھاوار دەكەت: «رېنگا ھاتنى نەھاتوو لەوانەى كە بەدىھاتون. 4 وشە كە سەرچاھە ئىزىان يەزدان ئامادە بىكەن.» 24 ئەوانەى لەلایەن فەرسىيەكەنەوە بۇو، ئىزانەكەش پۇونا كى مرۆف بۇو، 5 پۇونا كىيىه كەش لە

تارىكىدا دەدرەوشىتىھە و تارىكىيە كە سەریدا زال نەبۇو، ئەلپايس نېت و پىغەمبەر كەش نېت، ئېتىر بۆچى خەلکى لە ئاو 6 مروقىكەنەت كە خودا نارديبوسى، ناوى يەحىا بۇو.

ھەلەدە كىيىت؟» 26 يەحىاش وەلامى دانەوە: «من خەلکى 7 ئەو بۇ شايەتى هات، تاكو شايەتى بۇ پۇونا كىيىه كە بىدات، لە ئاو ھەلەدە كىيىش، بەلام يەكىك لەتىواناتن راوهەستاواه كە بۇ ئەوهى ھەمووان لە پىگە ئەوهە باوهەر بېتىن. 8 ئەو نايناسن، 27 ئەو لەدۋاى من دېت، من شايەن ئەوهى نىم كە

پۇونا كىيىه كە نەبۇو، بەلکو هات تاكو شايەتى بۇ پۇونا كىيىه كە 9 ئەو پۇونا كىيىه راستەقىنەيەي كە بەسەر ھەموو

بدات. 10 ئەو پۇونا كىيىه راستەقىنەيەي كە بەسەر ھەموو مروقىكە دەدرەوشىتىھە، دەھانە جىھان. 10 ئەلە جىھاندا بۇو

ئاو ھەلەدە كىيىش. 29 بۇ ئەياني كاتىك يەحىا بىننى عىسا بەرە جىھانىش بەو بەدىھات، كەچى جىھان نەيناسى. 11 ئەو بۇ لاي

گەلە كەدى هات بەلام ئەوان پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەر بىان 12 لە گەل ئەوهەشا ھەموو ئەوانەى پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەر بىان

بە ناوى ھېتىا، مافى پېدان بىنە رۈلە ئىخدا، 13 ئەوانەى نە بە سروشت لەدایك بۇون، نە بە خواتى مروف، نە بە وىسىتى

پاوايش، بەلکو لە خوداواه لەدایك بۇون. 14 وشە كەش گوقى: «يېنىم رۆحى پېرۇز وەك كۆتۈك لە ئاسمانەوە دەھانە بۇ بە مروف و لەتىواناندا ئىشته جى بۇو، شىكۈ ئەو مان

خوارەوە و لەسەرى ئېشتەوە، 33 من نەمدەناسى، بەلام بىننى، وەك شىكۈ ئاقانەيەك لە باوكەوە، پە لە نىعەمەت

ئەوهى مى ناردوووه خەلک لە ئاواھەل كىيىش، يې گومى: «ئەوهى و راستى. 15 يەحىا شايەتى بۇ دا و ھاوارى كەد: «ئەمە

ئەوهى كە گومى: «ئەوهى دواي من دېت پېش كەوت، چۈنكە پېش من بۇوە» 16 لە گەنجىنەي پېش ئەوهى ھەمووان

نېعەمەت لەدواي نېعەمان وەرگۈتوو، 17 چۈنكە تەورات لە پىگە موساوه درا، بەلام نېعەمەت و راستى لە پىگە

عىساي مەسيحە دەرىختىدا بىننى، گوقى: «ئەوهتا بەرخى خودا!» 37 كاتىك دوو

رۇشىتىدا بىننى، گوقى: «ئەوهى دەمىنەتە وە؟» رابى واتا مامۇستا، 38 عىسا ئاوارى

پىيان گوت: «رابى، لەكۈئى دەمىنەتە وە؟» رابى واتا دەمىنەتە، دايەوە و بىننى بەدوايدا دىن، لې پېرىسىن: «چىتان دەۋىت؟»

ئەو خودا دەرخىست. 19 ئەمەش شايەتىيە كەدى يەحىا، كاتىك رابى رانى جولە كە ئورشەلىم كاھىن و لېشىان ناردە

لاي پېسيارى لى بىكەن: «تۆ كىيىت؟» 20 ئەو دانى پېدا نا و رۇشىقىن و بىننەيان لەكۈئى دەمایەوە، ئەو رۈزەش لە گەل مانەوە،

نوكۇنى نەكەد، بەلکو گوقى: «من مەسيحە كە نىم.» 21 ئېنجىزىكى كاشتەمىز چوارى پاش نىوه بىرۇ بۇو، 40 ئەندراوسى بىلەيان پىسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلپايس؟» گوقى: «نَا، ئەو نىم.» شىمۇن پە ترۇس، يەكىك بۇ لە دووانەى كە گۈپىيان لە يەحىا

بو و دوای عیسا کهون. 41 یه کم جاره ندراوس چو شایه کهی بیدن!» ئهوانیش برديان. 9 کاتیک گورهی شیمۇنی برای دۆزیبەر و پىچى گوت: «مهسیحمان دۆزیبەرە،» شایه که تاھى ئەۋۇ تاھى كىد كە بیووه شەراب، سەرچاواه كەي واتا دەستىشانكراو. 42 ئېنجا شیمۇنی هېتىيە لاي عیسا، عیشاش نەدەزانى، بەلام خزمەتكاران دەيازىان، ئەوانەئى ئاوه كەييان تەماشى كەردى و فەرمۇسى: «تو شیمۇنى كورى يۇنای، بەلام بە دەرىپەنابۇو، ئەوسا گورهی شایه كە زاۋىي باڭگىرىد و 10 پىچى كېنفاس ناو دەپدرىيەت.» كېنفاس واتا پەترۇس، 43 بۇ بەيانى گوت: «ھەموو كەس يەكم جار شەرابە چا كە كە دادەن، عیسا ويسىتى بچىتە جەللى، فيلىپۆسى دۆزیبەرە، پىچى فەرمۇسى: كاتیک مەست بۇون، ئېنجا خراپە كە. بەلام تو ھەتا ئىستا دوام بىکەوە،» 44 فيلىپۆس خەلکى يېت سەيدا بۇو، شارە كە شەرابە چا كە كەت هيىشتۈرەتە وە! 11 ئەو پەرجىوهى عیسا ئەندراوس و پەترۇس، 45 فيلىپۆسىش ناتائىل دۆزیبەرە، لە قاناي جەللى كەدى، يەكمىن نىشانەي بۇ كە بەھۇيە وە پىچى گوت: «ئەوھى كە موسا لە تەورات و پىغەمبەر اينىش لە شىكىرى خۇرى دەرخىست، قوتايبىيە كائىشى باوهېرىان پىچى هېتىا، پەرتوكەككابيان لەسەريان نووسىيە دۆزىمانەوە، عیسای كورى 12 دواتر لە گەل دايىكى وبرا كانى و قوتايبىيە كانى بەرەو شارى يوسفى خەلکى ناسىرىيە،» 46 ناتائىل پىچى گوت: «ئايلا لە كەفەرناتوم دابەزىن، چەند رۈزىك لەوي مانەوە، 13 كە ناسىرىە شىتى چاڭ ھەلدە كەھى؟» فيلىپۆس پىچى گوت: «وەرە جەزنى پەسخە ئەنلىكى بىدا وەلەم، 14 لە حەوشە كان نىزىك بۇوەوە، عیسا چوو بۇ و بېيتە،» 47 عیسا ناتائىل بىنى بۇ لاي دىت، دەربارەي ئورشەلەم، 15 قاچىيە كە فەرمۇسى: «ئەوھى ئىسرائىيە رەسەن، كە هېچ فەلىيەكى بىدا و كۆتۈرى بىنى، پارەگۈزەرەۋاتىش دانىشتىرون، 16 قاچىيە كە ئىتىيە!» 48 ناتائىل پىچى گوت: «چۈن دەمناسىت؟» عیسا وەلەم لە ئەزىز دار دەركىد، مەر و گا پېكىوە. پارەگۈزەرەۋاتىش داشۇلاو دايىوه: «پىش ئەوهى فيلىپۆس بانگىت بىكتا، تۇم لە ئەزىز دار دەركىد، مەر و گا پېكىوە. پارەگۈزەرەۋاتىش داشۇلاو هەنجىرە كەدا بىنى،» 49 ناتائىل وەلەم دايىوه: «براي، تو كەدەوە و مىزەكەن سەرەۋەزىر كەد، 16 ئېنجا بە كۆتۈرۈشانى كورى خودايت! پاشاي ئىسرائىليت!» 50 عیسا وەلەم دايىوه: فەرمۇسى: «ئەم شستانە لىزە ھەلگەن! مالى باوک مەكەنە بازار!» باوارەت هېتىا، چونكە پىچى گوتىت لە ئەزىز دار ھەنجىرە كە تۇم 17 جا قوتايبىيە كانى ھاتەوە بېرىيان كە نوسراؤە: «دەلگەرمى بۇ بىنى؟ شىتى گورەت دەپىنەت!» 51 ئېنجا بىنى فەرمۇسى: «راستى مالە كەت دەمسۇوتىنىت.» 18 جولە كە كان وەلەميان دايىوه: پراسىتىان پى دەلىم، دەپىن ئامىمان كەواهەتەوە و فەيشەتىي «چ پەرجىوهىكان يىشان دەدەيت تاكۇ دەسەلاق ئەنچامدانى خوداش لەسەر كورى مرۇۋە سەردەكەن و دادەبەزىن،» 19 عیشاش وەلەم دانەوە: «ھەموو ئەم كارانەت بىسەلىنى؟» 20 عیشاش وەلەم دانەوە: «ئەم پەرسىتگىلە بېرۇوخىتن، بە سى پۇزۇ ھەلېدەستىنەمە وە،» 2 لە بۇزۇ سېلىم لە قاناي جەللى شایه كە بۇو، 20 ئېنجا جولە كە كان گۈتىان: «ئەم پەرسىتگىلە بە چىل و شەش سال بىناد تزاوە، تۇ بە سى پۇزۇ ھەلېدەستىنەتە وە؟» 21 بەلام ئۇ باسى پەرسىتگىلە شىخى دەركىد، 22 لە بەر ئەوهە كاتىك گوت: «شەرایان ئىتىيە!» 4 عیشاش بىنى فەرمۇسى: «زېنە كە، چىت لە من دەويى؟ ھېشىتا كانى من نەھاتۇرە!» 5 ئېنجا دايىكى بە خزمەتكارانى گوت: «ھەرجىيەگان پى دەلى، يېكەن،» 6 شەش كۆپەي بەردىن، لەو جۆرە كە جولە كە كان بۇ پاڭكەرەتەوە بەكارىيەنەتىن، دەۋى دازىابۇن، ھەر يەكى ھەشىتا ھەتا سەد و بىست لېتىيان دەگەرت، 7 جا عیشاش بىنى فەرمۇسى: مەتمانەي پى نەگەن، چونكە ھەموو خەلکى دەناسى. 25 ئەو كۆپەكان پې بکەن لە ئاوا،» ئەوانىش كۆپەكائىيان ھەتا سەر پىوپىسىتى بە كەس نەبۇو دەربارەي مرۇۋە شایەتى بۇ بىدات، 26 چونكە خۇرى دەيزانى دلى مرۇۋە چى تىدايە.

3

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقودیوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حومکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابه رانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىهان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رابى، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خارپ بیو. 20 لەبەر ئەوهى هاتۇويت، چونكە كەس ناتوانىت ئەو پەرجۇوانە بکات كە تۆ ھەركە سېيىخ خراپە بکات رق لە پروونا کیبیه کە يە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لە گەل نېيەت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهە كەدەوهە كانى ئاشكارا يەت. 21 بەلام دايەوه: «پاستىت پىن دەلىم، ئەگەر يەكىك لە دايىك ئەوهى بەگۈزىھى راستى دەپروات، دىيە لای پروونا کیبیه کە، نەيېتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بېيىت.» 4 نېقۇدىمۇس پىي تاكو دەربىكۈت كە كەدەوهە كانى لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كە پىر يېت چۈن دەتونىت لە دايىك يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيە كانى هاتە خاکى يەھوديا، لەۋى لە گەليان دىسان ناتوانىت چېچيەوه سكى دايىك و لە دايىك يېتەوه!» 5 عىسَا مایه وە خەلکى لە ئاۋەل كېيىشا. 23 يە حىاش لە ئەينۇن وەلامى دايەوه: «پاستىت پىن دەلىم، ئەگەر يەكىك لە ئاۋەل تىزىك شارى سالىم خەلکى لە ئاۋەل كېيىشا، چونكە لەۋى ئاۋەل وە رۆحى پېرۇز لە دايىك نەيېت، ناتوانىت چېچيە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئىتە دەھات و لە ئاۋەل كېيىشان، 24 چونكە هېشتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لە دايىك بۇوە چەستىيە، ئەوهى شەر سەرەت زىنداوه. 25 لەۋى دەربارە پاڭكەندەوه لە رۆحى خودا لە دايىك بۇوە پۇچە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگوھى كە كەوتە تىوان قوتايىيە كانى يە حىا و جولە كەيەك. گوقى: «دەپى لە دايىك بىنه وە؟» 8 با بۇ كۈرى يېھ وېتەتەلەدەكتەن 26 قوتايىيە كانى هاتە لاي يە حىا و پېيان گوت: «رابى، ئەوهى و گوېت لە دەنگە كەي دەيېت، بەلام نازايت لە كۈرۈپ دىت و لەوبەرى رووبارى ئوردون لە گەل تو بۇو، ئەوهى شايەتىت بۇ كۈرى دەچىت. ھەركە سېيىكىش لە رۆحى پېرۇز لە دايىك بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەل كېيىت و ھەمو خەلک ئاۋايە.» 9 نېقۇدىمۇس گوقى: «چۈن دە كىرى ئەمانە رۇوبەدن؟» دېنە لاي.» 27 يە حىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شىيىك 10 عىسا وەلامى دايەوه: «تو مامۇستايەكى ئىسرائىل و ئەمانەش وەر بىگىت ئەگەر لە ئاسمانە وە يېنى نەدرابىت. 28 گۈھ خۇتان نازايت؟ 11 پاستىت پىن دەلىم: ئەوهى دەپەزىن دەلىيىن شايەتىم بۇ دەدەن كە گۆتم: «من مەسىح نىم، بەلام بېش ئەو و ئەوهى دەپەزىن شايەتى بۇ دەدەن، گۈھ شايەتەپان قبول ئىندراروم.» 29 بۇوك بۇ زاوابىه، ھاۋىرۇنى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شتە زەمىنې كەن بۇتەن كەد و باوەر نا كەن، زاوا دەكتەن، زاوا دەكتەن، چاھەرپى دەنگى هاتە كەدەكتەن، كاپىك ئىتە چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شتە ئاسمانىيە كەن بۇ دەنگى زاوا دەبى، زۇر دەلخۇش دەيېت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرنە كە وتووه بۇ ئاسمان جەل ئەوهى لە ئاسمان درابە من و ئىستا هاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىدە بکات و منىش هاتۇوه تە خوارەوه، كە ئەوشىش كۈرى مەرۇفە. 14 ھەر وە كە كەم.» 31 ئەوهى لە سەررووی ھەمۇوانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەر زەر كەدە، ئاواش دەبى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمىنېيە وە كە كەسېيىك زەمىنې مەرۇف بەر زەكىيەوه، 15 تاكو ھەركە سېيىك باوەرپى پىن دەدەويت. ئەوهى لە ئاسمانىو دەيېت لە سەررووی ھەمۇوانە و بېننەت ژياني ھەتاهەتايى ھەيېت.» 16 aiōnios g166 لەبەر 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بېننەت ھەپىستوو يەت، بەلام ھەوهى خودا ئەوهندە جىهانى خۇشىست، تەنانەت كۈرە كەس شايەتىيە كەد و مەرنا گىت. 33 ئەوهى شايەتىيە كەد تاقانە كەد بەختىرىد، تاكو ھەركە سېيىك باوەرپى پىن بېننەت وەردە گىت، مۇرى دەكتەن كە خودا پاستە، 34 چونكە لەناو نەچىت، بەلکو ژياني ھەتاهەتايى ھەيېت، 35 aiōnios g166 لەبەر 36 ئەوهى خودا ناردۇو يەت بە پەيامى خودا دەدەويت، لەبەر چونكە خودا كۈرە كەد نەنارادە جىهان تاكو جىهان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇور پۇچە پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەكى بەدات، بەلکو تاكو جىهان بەوهە پىزگارى بېت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدەوېت و ھەمو شىيىك داوهە باوەرپى پىن بېننەت حۆكم نادىريت، بەلام ئەوهى باوەر ناھىيەت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېننەت ژياني ھەتاهەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرپى بە ناوى كۈرە تاقانە كەد

هه یه. به لام نهوده گویایه‌لی کوره که نیمه زیان ناینیت، ۱۹ زنه که یعنی گوت: «گوره‌م، واى ده پینم که تو پنجه‌م بهر بیت. ۲۰ با او پیرامانان لهم شاخه‌دا خودایان پرسنوه، به لام یئوه ده لئن ژورشه‌لیم ئوه شونیه‌یه که پیوسته په رستنی لی بکریت». ۲۱ عیساش یعنی فرمومو: «خانم، باوه‌رم پن بکه، کاتیک دیت یئوه باوک ده په رستن، به لام نه له سره‌تم شاخه و نه له ژورشه‌لیم. ۲۲ ئوه‌هی گیوه ده په رستن نایناسن، به لام ئوه‌هی یئوه ده په رستن ده بیاسین، چونکه بزگاری له جوله‌که وه‌یه. ۲۳ به لام کاتیک دیت ئوه‌یش که تیستایه خواپه‌رسنه راسته قیمه کان به روچی پیروز و راستی باوک ده په رستن، چونکه باوک داوای ئام جوزه خواپه‌رسنه ده کات. ۲۴ خودا روحه و پیوسته ئوه‌هانی ده په رستن به روحی پیروز و راستی بیهه‌رسن. ۲۵ زنه که یعنی گوت: «ده زانم مه‌سیا دیت، که یعنی ده گوتری مه‌سیح، که ئه‌هه هامو شتیکان بنی راده‌گهیه‌نیت». ۲۶ عیساش یعنی فرمومو: «من ئهوم، ئوه‌هی قسه‌ت له گکل ده کات.» ۲۷ له و کاته‌دا قوتاییه کانی گیشتن و سرسام بون که له گکل ژتیک قسه ده کات. به لام که س نه‌یگوت: «چیت ده‌ویت؟» یان «بیچی قسه‌ی له گکل ده کیت؟» ۲۸ ئینجا زنه که گوزه‌که بجهیشت، چووه ناو شار و به خله‌لکی گوت: ۲۹ «وهرن ئاو پاوه بینن که هرچیه کم کردووه یعنی فرمومو! ده‌بی مه‌سیح نه‌یت؟» ۳۰ ئیتر خله‌که له شار هاته ده‌رمه و چونه‌لای. ۳۱ له و کاته‌دا قوتاییه کان تکایان لئی ده کرد: «رابی، شتیک بختوا» ۳۲ به لام یعنی فرمومون: «من خواردیتکم هه‌یه ده بختوم، که یئوه نایزان». ۳۳ له بره‌رمه وه قوتاییه کان به یه کتیرایان ده گوت: «کس هیچی بوه‌تیاوه بختوات؟» ۳۴ عیساش یعنی فرمومون: «خواردنی ته‌واو بکم. ۳۵ ئه‌یه یئوه نالین: «پاش چوار مانگ کاتی دروینه دیت؟» گه‌وه‌تا پیتان ده‌لیم: چواتان هله‌پن و سه‌یری یک‌لگه‌کان بکن وا زهد هله‌گراون بون دروینه. ۳۶ سه‌پانیش کری و هرده‌گریت و بوزرانی هه‌تاهه‌تایی به‌رهه‌م کوچه‌کاته‌وه، تاکو توشچین و سه‌پان پنککوه دلشاد بن. ۳۷ له بدر عیساش یعنی ۱۵ زنه که‌کش یعنی گوت: «گوره‌م، ئاو تاکو تینووه بخواهه‌وه که من ده‌یده‌می، هرگیز تینووه نایت، به‌لکو ئاو نه‌یه‌مه‌وه یئره بون ئاو کیشان.» ۱۶ عیساش یعنی فرمومو: «برو، میرده که‌ت بانگ بکه و وره‌وه یئره.» ۱۷ زنه که وه‌لام دایه‌وه: «میردم نیبه.» عیساش یعنی ئه‌وه‌هی نه‌یه‌وه که ده‌کیت که ده‌لی میردم نیبه. ۱۸ له راستیدا پیش میردت هه‌بوو، ئیستاش ئوه‌هی هه‌ته میردت نیبه. پیش میردت هه‌بوو، ئیستاش ئوه‌هی هه‌ته میردت نیبه.

به‌لکو توره‌بی خودای له سه‌ر ده‌میتیت. (aiōnios g166)

به رهه می ماندو و بونیان ده خون» 39 زور له سامیره پیه کافی ئهو 5 پاش ماوهه ک له کاتی جه زینکی جوله کدا، عیسا چوو بُو شاره باوه ریان به عیسا هینا، له بر قسهی ئهو زنه ک شایه تی ٽورشلم. 2 له ٽورشلم له لای ده روازه مه بر حوزه که هبوو دهدا: «هه رچیه کم کردووه پیچ فرمومو». 40 له بر ئهو و به عیرى پیان ده گوت بیت حسدنا، به دهربدا پیچ رپه وی کاتیک سامیره پیه کان هاته لای عیسا، تکیان لیکرد له لایان سه ر داپوش او هبوو که هرد وو لايان به کوله که گیاربون. بینتیه وه، ئه ویش دوو رپه له وی مایه وه. 41 ژماره کی زور 3 له وی خلکیکی زور را کشاپون، نه خوش و کویز و شهل زیارتیش به هوی قسه کانیه وه باوه ریان هینا. 42 به زنه کهیان و گنج، [چاوه رپی جولانی ئاوه که بون، 4 چونکه هندنیک ده گوت: «چتر به هوی قسه تروه نیه که ئیه باوه ره ده هینن، جار فریشته کی یه زدان داده بزی بُنانو حوزه که و ناوه کهی چونکه خومن بیستمان و ده زانی که ئم پیاوه به راستی ده جولاند، جا نهوده یه کم کس ده چووه ناو حوزه که وه، پرگارکری جیهانه» 43 پاش ئهو دوو رپه عیسا ئه وی هر نه خوشیه که هبووایه چاک ده بوبوه. 5 کارایه ک به جیپیشت و چوو بُر جه لیل، 44 چونکه خوی فرمومو بوبی له وی بون که سی و هشت سال نه خوش بون. 6 کاتیک که پنځمه بر له شاری خوی ریزی لی ناگیریت. 45 له بر عیسا ئم کبارایه یه بین پالکه تووه و زان ماوهه کی زوره واله، ئه وه کاتیک هاته جه لیل، جه لیلیه کان پیشوازیان لی کرد، پیچ فرمومو: «دهه وی چاکیتیه و؟» 7 نه خوشه که وه لامی چونکه ئه وانیش بُر جه زن هاتیون و هه موو ئه و شتاهیان دایه وه: «گوره م، کاتیک ئاوه که ده جویت، که سم نیه بینیوو که له جه زند ا له ٽورشلم گردبووی. 46 عیسا دیسان بخانه ناو حوزه که وه، هر ووهها کاتیکیش هه ول دهدم هاته وه شاروچکه کی قانا له ناوجه کی جه لیل که له وی ئاوه بِرَّوم، یه کیکی دیکه پیش من ده چیته ناوی. 8 عیسا ش پیچ کدبوو شه راب. له و شاروچکیه دا کار به ده سنتیکی پاشا فرمومو: «هه سته! نویه کت هله لگره و پرزا» 9 ده ستبه جن هبوو که کوره کهی له کفه ناسوم نه خوش بون. 47 کاتیک کبارا چاک بوبوه وه، نویه کهی هله لگرت و رپیشت. ئهو که بیستی عیسا له یه هودیاوه هاتووه ته جه لیل، چووه لای رپه ش شه مه بون، 10 له بر ئهو وه را به رانی جوله که به کبارای و لیچی پارایه وه که بیت بُنه وه کیه که چاک بکاته وه چاک بکوبوه وهیان گوت: «شه مهیه و دروست نیه نویه کت که له سه رهه رگدا بون. 48 ئینجا عیسا پیچ فرمومو: «نه گهر هله لگرت». 11 کبارا وه لامی دانه وه: «ئه وهی چاکیکدمه وه څیه په رجرو و کاری سه رسوره هینه نه بین هر ګیز باوه ر پیچ فرمومو: «نویه کت هله لگره و پرزا» 12 لیبان پرسی: «ئه وه ناهین». 49 کار به ده سته کدش پیچ گوت: «گوره م، پیش پیاوه کتیه که پیچ گوی: «هله لیگره و پرزا؟» 13 به لام کبارای ئه وهی کوره کدم بمریت، ورهه. 50 عیسا پیچ فرمومو: «پرا! چاک بوبوه وه نه یده زانی کنیه، چونکه عیسا له ناو ئه وه خله لکی کوره کت ده ژیت.» پیاوه که باوه رپی بهو قسيه که له وی بون به نهی دورو کوته وه. 14 دواي ئهو وه عیسا ئه وی عیسا پیچ فرمومو و رپیشت. 51 که به ریگاوه بون، کویله کانی له په رستگا پینیه و پیچ فرمومو: «ئه وه تا چاکبوبویه وه. پیتر تووشی بون و هولیان پیدا که کوره کهی زیده ووه. 52 جا گوناه مه که، نه وک خراپرت به سه ریت.» 15 کباراش چووه سه باره ت بهو کاتر میهه تیلدا چاکتر بیوه وه پرسیاری به را به رانی جوله که گوت که عیسا بونه چاکیکدووه ته وه. لیکدن، وه لامیان دایه وه: «دویچ کاتر میهه ک پاش نیوه رپو 16 له بر ئهو وه که عیسا ئم کارانه له ره رپه شه مه دا تایه ک به ریدا. 53 باوه ک که زانی که رېک ئه و کانه بونه که ده کرد، را به رانی جوله که ده ستيان کرد به چه وساندنه وهی. عیسا پیچ فرمومو بون: «کوره کت ده ژیت.» ئه وسا خوی و 17 به لام عیسا له به رام بردا فرمومو: «هه تا ئیستا باوکم کار خاوه خیزانی هه موو باوه ریان هینا. 54 ئه مهش دووهم په رجرو ده کات، منیش کار ده کم.» 18 له بر ئهم هویه جوله که کان بون که عیسا گردی، دواي ئه وهی له یه هودیاوه هاته جه لیل. زیاتر هه ولیان ده دا پیکوژن، چونکه تنهها شه مهی نه ده شکاند، به لکو ده گوت که خودا باوکیه ق، خوی له گل خودا یه کسان ده گرد. 19 له بر ئه وه عیسا وه لامی دانه وه: «په راستی

پاستیتان پی دهایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک شایه تم بُو ددهن که باوک منی ناردووه. 37 باوکیشم که بکات ئوهه نه بیت که ده بیینت باوک دهیکات، چونکه ناردوومی، خزی شایه تم بُو ده دات. ئیو هرگیز ده نگیتان هه رچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک نه بیستووه و پرواله تیتان نه بینیوه، 38 فرمایشته کشی له دلی کوری خزی خوشد وهیت و هه موو ئوهه پیشان ده دات ئیوهدا نامینیته و، چونکه ئوههی ئه ناردووه هیت ئیوه باووه دی که دهیکات، کاری لمانش مهزنتی پیشان ده دات، تاکو پی ناکن. 39 نوسراوه پیروزه کان ده پشکن، چونکه وا ده زان سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هه لدہ سینیته و، ژیانی هه تاهه تایی بُو ئیوه تیدایه. ئه نوسراوانه شایه تم و زیندووه ده کاته وه، کوره کش ئوهه بیه ویت زیندووه بُو ددهن،^(aiōnios g166) 40 به لام ناتانه وی بینه لام تاکو ده کاته وه. 22 هه روههها باوک کدس حکم نادات، به لکو ژیاتان هه بیت. 41 «من شکو له خله ورنا گروم. 42 به لام هه موو حوكدانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو ئیوه ناسی که خوشوه سی خوداتان له دلدا نییه. 43 به ناوی بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده گرم. ئوههی باوکمهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکن، به لام ئه گریه کیکی دیکه بریزی کوره که نه گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووه هیت. به ناوی خزیوه بیت، پیشوازی لیده کدن. 44 چژن ده توان
24 «پاستی راستیتان پی دهایم: ئوههی گوئی له وشه کدم بگریت باوهر بینن ئه گر شکومندی له یه کتری وربرگن و داوه و باوهر بیت بهوهی ناردوومی ژیانی هه تاهه تایی ده بیت و ئه شکومندیه نه کدن که له تاکه خوداویه؟ 45 «وا مه زان حکم نادریت، به لکو له مردنهوه بُو ژیان گواستراوه هه. یه کیک هه یه سکلاتان
25 راستی راستیتان پی دهایم: کاتیک دیت لی بکات، که موسایه، ئوههی هیواتان پییه ق. 46 ئه گر که دهیکه
که ئیستایه، کاتیک مردووان ده نگی کوری خودا دهیستن، باوهر تان به موسا بکردایه، باوهر تان به منیش ده گرد، چونکه گوینگانیش زیندووه ده بنه وه، 26 چونکه وک باوک ژیانی لمبارهی منه وه نوسیویه ق. 47 ئه گر باوهر بیش به نوسراوه
له خزیدا هه یه، به کوره کشی داوه ژیانی له خزیدا هه بیت. ئه نه کدن، چژن باوهر به وتكانی من ده کدن؟»

27 ده لاتی حوكدانیشی داوه ق، چونکه ئه و کوری مرؤفه. 6 دواي ئهمه عيسا چووه بُو ئوهه ری ده ریاچه هی جه لیل،
28 «له مه سه رسام مه بن، چونکه کاتیک دیت هه موو ئه وانه که ده ریاچه هی تبه ریه یه، 2 ئاپوره یه که له خله ک دواي
لەناو گزوردان ده نگی ده بیستن و 29 دینه ده رهه وه، ئه وانه کرداری چاکان کردووه هه لدہ سنتهوه بُو ئوهه بیش، به لام
کوتبیون، چونکه بُو په جرجووه یان بینبیو که له نه خوشه کاندا
دیکردد. 3 ئینجا عيسا چووه سهر شاخ و له وی له گدل
ئه وانه کرداری خراپان کردووه هه لدہ سنتهوه بُو ئوهه حکم
قوتابیه کانی دانیشت. 4 جه ژنی په سخنی جوله کش تزیک بیو،
بدرین. 30 له خومه وه ناتوانم هیچ بکم. وک ده بیست حکم
ده ده، حوكدانه که شم دادپه روه رانیه، چونکه داوه اخواستی
خوم نا کم، به لکو خواستی ئوههی ناردوومی. 31 «ئه گر خوم
شایه ق بُو خوم بدهم شایه تیبه کم راست نیه. 32 یه کیکی دیکه
شایه تم بُو ده دات، منیش ده زانم ئه شایه تیبه بُو منی ده دات
پاسته. 33 «نېرداوتان نارده لای یه حیا، ئوهیش شایه ق بُو
پاستی دا. 34 من شایه قی مرؤف ورنا گرم، ئه مانه ش ده لیم
تاکو ئیوه رېزگارن. 35 ئه و چرايیه که هلگیرساو و برسکه دار
بوو، ده تانیست ماوهیه که به پوونا کییه که دلخوش بن.
ئه مه مووه؟» 10 عيسا فرمومو: «خله که دابیشتن». 36 ئه و
شونیه گاییه کی زوری لییوو، جا پیاوه کان که پینچ هه زار ده بون
ئه و کارانه باوک پییداوم تهواوی بکم، ئه کارانه خزیان

دانیشتن. 11 عیساش نانه کانی و هرگرت و سوپاسی خودای 28 له بهر ئوهه لیيان پرسی: «چی بکین تاکو کاره کانی خودا کرد، پاشان بهیچ پویست دابهشی کرد به سره ئوهاندا که بکین؟» 29 عیسا وهلامی دانهوه: «کاری خودا ئمه مهیه: دانیشتبون. بۆ ماسییه کانیش همان شتی کرد. 12 کاتیک باوه‌ر بیهین بهوهی ناردوویه‌تی» 30 ئوهانیش لیيان پرسی: «هه مووان بیزبون، عیسا به قوتاییه کانی فرمومو: «ئەو پەلکناندی «چ پەرجوویک دە کەیت تاکو بییینن و باوه‌رەت پی بکین؟ ماوه‌تهوه کۆزی بکنهوه تاکو هیچ بهفیرو نهروات». 13 ئوهانیش چی دە کەیت؟ 31 باواپیرامان له چۈلوانی مەنیان خوارد، کۆیان کردهوه و دوازده سەبەتیان پرکرد لەو پەلکنانهی ئەو وەک نوسراوه: «لە ئامسانهوه نانی دانی تاکو بیچون». چىچنچ نانه جۆزیهی لە ناختران مابووهوه. 14 له بهر ئوهه کە 32 عیساش یېچی فرمومون: «پاستی پاستیان پی دەلئم: موسا خەلکە کە بینیان عیسا چ پەرجوویکی کرد، گوتیان: «بە پاستی نەبوو نانه کەی لە ئامسانهوه دانی، بەلکو باوهکە لە ئامسانهوه ئەمە پېغەمبەرە کەیه کە بۇ جیيان دیت». 15 عیسا زانی ئەوان نانی پاستیان دەداتقى، 33 چونکە نانی خودا ئەوهی کە لە به نیازن بین و پېگەن تاکو بیکەنە پاشا، دیسان بە تەنبا چووه ئامسانهوه دابەزیووه و زیان دەبەخشىتە جیيان». 34 له بهر ئوهه سەر شاخ. 16 کاتیک شواره داھات قوتاییه کانی بۇ لای پییان گوت: «گورەم، ھەموو کاتیک ئەو نانه مان بەدرەی». دەریاچە کە چۈونە خواردوه، 17 سوارى بەلەمیک بون و بە 35 عیساش یېچی فرمومون: «من نانی زیان، ئوههی بیتە لام دەریاچەدا بۇ کەفرناحوم کەوتەرى. تاریک داھات و عیسا ھەرگىز برسى نايىت، ئەوهش باوه‌رم پى بېنیت ھەرگىز تىنۇسى ھەر نەگىشىتە لایان. 18 پەشەبەلەیکردن و دەریاچە ھەلچۇپو. نايىت. 36 بەلام پېم گوت، مەنغان يېنیووه و باوه‌رىش ناهىين. 19 كە نزىكىي بىست و پېنچ تاکو سى تىرهاۋىز سولىان 37 ھەركىسيك باوكم دەيداتە من دىتە لام، ئەوهش بىتە لام، لىذابوو، عىسایان بىن بەسەر ئاواهە دا دەرۋات و لە بەلەمە کە ھەرگىز دەرينا كەم. 38 من لە ئامسانهوه دابەزیوم، نەك بۇ تىزىك دەيىتەوه، جا ترسان. 20 بەلام یېچی فرمومون: «ئەوهه ئەوهى خواتى خۇم ئەنجام بىدمەم، بەلکو خواتى ئەوهى منم، مەترىسن!» 21 كە رازى بون سوارى بەلەمە کەی بکەن، ناردۇومى. 39 ئەمدەش خواتى ئەوهى کە منى ناردۇوه، هیچ دەستىبە جى بەلەمە کە گىشىتە ئەو كەنارەبى بۇ دەچۈون. 22 بۇ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە یېي داوم، بەلکو لە بەلەمیک زىباتر لەمە ئەن بىبۇ، عىساش لە گەل قوتاییه کانی ھەركىسيك تەماشاي كورە کە بکات و باوه‌رى پى بېنیت سوارى بەلەم نەبوو، بەلکو قوتاییه کانی بە تەنبا بېرىكەتوبون. زىانى ھەتاكەتايى دەيىت، منىش لە رۇزى داپايدا زىندىلۇسى 23 ئىنچا بەلەمى دىكە لە شارى تەبەرىيە وە هاتەن نزىك ئەو دە كەمەوە». (aiōnios g166) 41 جولەكەش دەستىان كەد بە شۇيەنەنە کەيان لېچ خوارد كە عىسای خاۋون شکۇ سوپاسى بۇلەپلەكىن، چونکە فەرمۇسى: «من ئەو نانەي لە ئامسانهوه خودايى كرد. 24 کاتیک خەلکە کە بینیان نە عىسا لەوييە و نە دابەزىووه». 42 گوتیان: «ئەمە عىسایى كورى يۈسف نىيە، قوتاییه کانی، سوارى بەلەمکان بون و چۈونە کەفرناحوم، بۇ كە دايىك و باوكى دەناسىن؟ ئىستا چۈن دەلىت» لە ئامسانهوه ئەوهى بەدوايى عىسادا بگەرىن. 25 كە لەوبەرى دەریاچە کە دابەزىوم؟» 43 عیساش وەلامى دانهوه و بېيى گوت: «لەنانو دۇزپىانهوه، لیيان پرسى: «پابى، كە گىشىتىيە ئىرە؟» 26 عىسا خۇزاندا بۇلەپلۇ مەكەن. 44 كەس ناتوانىت بىتە لام ئەگەر وەلامى دانهوه: «پاستی پاستیان پی دەلئم: ئىيە به دواما باوك راپىه كېشىت، ئەوهى ناردۇومى، منىش لە رۇزى داپايدا دەگەرنى نەك لە بهر ئەوهى نىشانەكتان بىنى، بەلکو لەبەر زىندىووی دە كەمەوە. 45 لەپەتۈوکى پېغەمبەراندا نوسراوه: ئەوهى لە نانە كەتان خوارد و تېر بون. 27 بۇ خۇزا كېكى ئىش ھەموو لە خوداوه قىر دەن». جا ئەوهى لە باوكەوە بىستىقى مەكەن كە لەنانو دەچىتە، بەلکو بۇ خۇزا كېكى كە بۇ زىانى و قىربىوپىت دىتە لام. 46 كەس باوكى نەبىنیووه جەگە لەوهى لە ھەتاكەتايى دەمەنەتەوه، ئەوهى كورى مەرۇف دەتاناقى، خوداوهى، تەنبا ئەوهى لە خوداوهى باوكى بىنیووه. 47 پاستى چونکە ئەمە خوداى باوك مۇرى لىداوه». (aiōnios g166) راستیان پی دەلئم: ئەوهى باوه‌ر بېنیت زىانى ھەتاكەتايى

هه یه . 48 من نانی ژیان . 49 باوپایرانان له فرمونو : «ئهی عیوه ناتانه وی بیرون؟» 50 شیمۇن په ترۆس وەلایى چۈلەوانیدا مەنیان خوارد و مردن . 51 بەلام ئەمە ئەو ناندیه کە دایوه : «گورەم، بېچىنە لای ئى؟ وەتكانی ژیانی هەتاھەتايى له ئاسمانه و دابەزىيە، تاكى ئەوهى لىپى بخوات نەمرىت . 51 من له لای تېرىه . 52 جولەکەن سەرەمان هېتىا و زاتىمان ئەن نانه زىندىووهى كە له ئاسمانه و دابەزىيە . 53 ئەگەري كىكىك كە تۈپۈزۈزە كەدى خوددایت . 54 عيسا وەلایى دانوه : «ئىالا لم نانه بخوات بۇ هەتاھەتايى دەزىيەت . ئەن نانش كە بۇ ژیانى من عىوهى دوازدەم هەلئەزاردۇوه؟ بەلام يەكىك لە عىوه جىھان دې يە خىشم ، جەستەمە .» 55 جولەکەن شىمۇن ئەسخەرىوتى دەگرد ، لەناو خۆيان دەمە قالىدەيان بىوو و دەيانگوت : «ئەمە چۈن دەتوانى چۈنكە سەرەرای ئەوهى كە يەكىك بىوو له دوازدە قوتاپىيە كە ، جەستەي خۆيمان بەقى يېخۇرىن؟» 56 لەبەر ئەوهى عيسا يېچى بەلام بەتەما بىوو بە گۆتنى بادات .

فەرمۇنون : «پاستىتان پى دەلىم ئەگەر جەستەي كۆرى 7 دواي ئەمانه عيسا بە جەليلدا دەگەرە و نەيدە ويست له يەھودىيا بېگەرى ، چۈنكە رابەرانى جولەكەدى ئەويى هەولىان دەدا يېكىكۈن . 2 كاپىك جەزىنى كەپرەشىنەي جولەكەش تزىك بىوهوه ، 3 براكانى پېيان گوت : «ئېرە بە جىبىيەلە و بۇ بۇناوجەي يەھودىيا ، تاكى قوتاپىيە كافى خۇشت كارەكانت بىيىن كە تۇ دەيىكەيت ، 4 هېچ كەسىك بە نەتىقى شتىك نا كات ئەگەر بېھەۋىت ئاشكراپىت . ئەگەر ئەم شستانە دەكەيت ، خۇرت پېشانى جىھان بىدە .» 5 برا كانى وایان پى گوت ، چۈنكە تەنانەت ئەۋايىش باوپىريان يېچى نەدەركەد . 6 عيسا شىپى ئەمە ئەن ئەۋايىش باوپىريان يېچى نەدەركەد . 7 جىھان ناتوانىت رقى لېتىان يېتەوه ، بەلام رقى له من گۈنجۇواه . 8 جىھان كامىت نەھاتووه ، بەلام هەر دەم كاتى ئىۋە فەرمۇنون : «جارى كامىت نەھاتووه ، بەلام هەر دەم كاتى ئىۋە دەيىتەوه ، چۈنكە شايەق لە سەر دەدەم كە كەدەوهى خاراپە . بەلام كە ئەۋەن بۇرۇن جەزىنە كە ، من نايەمە ئەم جەزىنە ، چۈنكە هيىشىتا كامىت تەواو نەبوبوه .» 9 ئەمانەي فەرمۇن و له جەللى مایەوه . 10 بەلام كە برا كانى بۇ جەزىنە كە چۈون ، ئەھۋىش رېلىشت ، بەلام بە ئاشكرا نا ، بەللىكۇ بە نەتىقى . 11 رابەرانى جولەكە له جەزىنە كەدا بە دوايدا دەگەرەن و دەيانگوت : «ئەلە كۆپىيە؟» 12 لەتىو خەلەكەدا چېپەچ پىكى زۇرى لە سەر بىوو ، هەندىيەكان دەيانگوت : «پاوابىتكى چا كە .» خەلەكى دېكەش دەيانگوت : «نەخىر ، بەللىكۇ خەلەكى گومرا دەكتات .» 13 بەلام كەس له ترسى جولەكە كان بە ئاشكرا باسى نەدەركەد . 14 كاپىك نىوهى جەزىن تېپەرى ، عيسا چۈوه حەوشە كان پەرسىتگا و دەستى كەد بە قىرકەنلىكى . 15 جولەكەن سەرسام بۇون و پىرسىيان : «ئەمە كە قىرېنە كاراوه چۈن ئەم هەمو زانىتارىيە ئەھىيە؟» 16 عيسا وەلایى دانوه : «قىرકەنلىم هي خۇم نىيە ، لەگەلى نەدە دەگەرەن . 17 لەبەر ئەوهى عيسا بە دوازدە قوتاپىيە كەي

به لکو هی ئوهودیه که ناردوویی. 17 ئەگەر كەسيك بىھەويت ھەروەھا ناتوان بىن بۇ ئەو شوينەي من لىپى دەبم». 35 ئىتر خواتى خودا ئەنجام بىدات، ئەوا دەزايىت ئاخۇق قىرىكىنە كامن جولە كەن لەتىو خۇياندا گوتىان: «ئەمە بە نيازە بۇ كۆن پروات لە خوداوهى يان لە خۇمەوھ قىسە دەكەم. 18 ئەوهەي لە كەنلەزىزىنەوە؟ ئابا لای پەرا گەندە كەن ئىتىپ ئەننەيە كان خۆيەوە بىدویت، داواي شىكۈي خۆي دەكت، بەلام ئەوهەي دەپروات، تاكى يۇرتانىيە كان قېرى بىكت؟! 36 ئەم قىسىھەچىيە داواي شىكۈي ئەوهە بىكت كەنلەزىزىنەوە؟ دەپروات، تاكى يۇرتانىيە كان قېرى بىكت؟! 37 لە گەورەتىن و كۆتا رپۇزى كەس لە ئىۋە بە قىسەي تەورات ناكت، بۆجى ھولى كوشتنم جەزىدا، عىسا پاوهستا و ھاوارى كرد: «ئەگەري كىك ئىتىنووی دەدەن؟» 20 خەلکە كەنلەزىزىنەوە؟ بەلام شوينەي من لىپى دەبم؟» 38 ئەوهەي باوهىم پىچىت، كەس لە ئىۋە بە قىسەي تەورات ناكت، بۆجى ھولى كوشتنم جەزىدا، عىسا پاوهستا و ھاوارى كرد: «ئەگەري كىك ئىتىنووی دەدەن؟» 21 عيسا يېھى فەرمۇون: وەك نۇرساواھ پېرۇزە كە فەرمۇويھىتى، لە ناخىيە و روپۇرە كانى ھەيە! كەنلەزىزىنەوە؟ 22 لە رپۇزى شەمەدا ئاواي زىيان دەپروات. 39 لېرەدا مەبەستى لە رپۇزى پېرۇز كور خەتەنە دەكەن، چونكە دەللىن كە موسا خەتەنە كەنلەزىزىنەوە بىوو، كە ئەوانەنە باوهىر پىچەھەين دواتر وریدەگەن، بەلام پى سپاردون، ھەرچەنە خەتەنە كەنلەزىزىنەوە، ھېشىتا رپۇزى پېرۇز نەدرابوو، چونكە عيسا شىكۈدار نەببۇو بەلکو لە باپىرانەوەيە. 23 ئەگەر كور لە رپۇزى شەمە خەتەنە 40 ھەندىيەك لە خەلکە كە گۈپىان لەم قىسانە بۇو، گوتىان: بىرىت تاڭىر تەوراتى موسا نەشكىت، باشه لە من تۇپەر دەبن: «ئەمە بە راستى پېغەمبەر كەيە». 41 ھەندىيەك كىك گوتىان: كە لە رپۇزى شەمە سەرپاپى مەرۆفيكىم چاڭىرىدەوە؟ 24 بە «ئەمە مەسیحە كەيە». بەلام ھەندىيەك گوتىان: «باشه مەسیح لە پرالەت حۆكم مەدەن، بەلکو حۆكمىنى دادپەرەرەنە بەدەن». چەلەلە دەپەت؟ 42 ئابا نۇرساواھ پېرۇزە كە نافەرمۇيت كە 25 لەبەر ئەوهە ھەندىيەك لە خەلکى ۋۇرșەلم دەيانگوت: «ئەمە مەسیح لە رەچەلەكى داود و لە بىت لەمەھەوە دېت، ئەو گۈنەدى نىيە ئەوهەي دەيانەوەت بىكۈژن؟ 26 ئەوهەتا بە ئاشكرا قىسە كە داودى لېپۇ؟» 43 بۇيە بەھۆزى ئەوهەوە دووبەرەكى كەوتە دەكت و ھېچى پى ئالىن. ئابا سەرۋەكەن بەپاپىت بۇيان ئىتىوان خەلکە كە. 44 ھەندىيەك لەوان و ۋىستان بېگن، بەلام دەركوتۇوھ كە ئەمە مەسیحە كەيە؟ 27 بەلام ئې دەزانىن ئەمە كەس دەستىگىرى نەكىد. 45 ئۇسا خۆزمەتكارە كان گەپرەنەوە خەلکى كۆپە، كاتىك مەسیح دېت، كەس نازارىت خەلکى لاي كاھىنلىق بالا و فەرسىيە كان، ئەوانىش ئىيان پېرسىن: كۆپە. 28 پاشان عيسا لە حەوشە كانى پەرسىگا بەردەواام بۇو «بۆجى نەتائىنەتى؟» 46 خۆزمەتكارە كان وەلامان دايەوە: «ھەرگىز لەسەر قېرىكىنى خەلکى و ھاوارى كرد: «بەلى، دەمناسن و كەس وەك ئەمە قىسەي نەكەدۋە!» 47 فەرسىيە كان گوتىان: دەزانىن خەلکى كۆپە. لە خۆزمەوە نەتائوم، بەلام ئەوهەي منى «ئابا ئىۋەش گۆمۈرلا بۇون؟» 48 باشه كەس لە سەرۋەكەن يان ناردووھ راستە. ھېۋە ئايىناسن، 29 بەلام من دەيناسم، چونكە فەرسىيە كان باوهىر پىچىت، ھېتىاوه؟ 49 نەخېر! تەنها ئەم خەلکە لەم و ئەۋىش منى ناردووھ؟» 30 لەبەر ئەوهە ھەولىان دەدا نەفەتلەتكاراھ نەيت كە لە تەورات نازارىت. 50 نېقۇدىپوس بېگن، بەلام كەس دەستى بۇ درېزى نەكىد، چونكە ھېشىتا كاتى كە پېستىت ھاتىوو لاي عيسا و يەكىك بۇو لەوان، ئىپ پېرسىن: نەھاتىبوو. 31 زۇر لە خەلکە كەش باوهىر بىچىتىن و گوتىان: 51 «ئابا تەوراتمان حۆكمى يەكىك دەدات پېش ئەوهە گۆپى «ئابا كاتىك مەسیح دېت، پەرجۇوى زىياتر دەكت لەوهە لى بىگىت و بىزانتىت چى كەدۋە؟» 52 وەلامان دايەوە: ئەمە كەدۋە يەقى؟ 32 كاتىك فەرسىيە كان گۈپىيان لېپۇ «تۇش جەللىيەت ئىنى بىكۈلە و بىزانە كە لە جەلەدا پېغەمبەر كە خەلکە كە لمبارەي عيساواھ چېپەچرپ دەكەن، كاھىنلىق هەلنا كەوەت». 53 ئىتر ھەرەي كە چۈوهەو مالى خۆي.

بالا و فەرسىيە كان خۆزمەتكارىيان نارد تاكى بېگن. 33 عيسا 8 بەلام عيسا چوو بۇ كىبىز زەيتۈون. 2 لە بەرەبەياندا فەرمۇوى: «ماوهىكى كەمم لەگەلتان ماوه، ئېنجا دەچە لاي گەپرەنەوە حەوشە كانى پەرسىگا، ھەمو خەلکە ئاتە لاي و ئەوهەي ناردووھى. 34 بەدوامدا دەگەپىن بەلام نامدۇزىنەوە،

ئویش دایشت و دهستی کرد به فیزکدنیان. 3 ماموستایان گنجینه که خلک فیزده کرد، به لام کدنس نهیگرت، چونکه تهورات و فریسیه کان ژتیکان هیتا که له کات داوینپیسیدا هیشتا کات نه هاتبو. 21 دیسان عیسا پیچی فرمون: «من گیرابو، له ناوه براستی خله که رایانگرت، 4 پیبان گوت: ده پروم و گیوه بدومادا ده گرین، به لام لهناو گوناهه کاتنان ماموستا، ئەم زن له کات نه بجامدانی داوینپیسیدا گیرابو. ده مرن، گیوه ناتوان یېنه ئەو شویته من بۆی ده چم.» 5 مواساش له تهوراتدا فرمانی پی کردوون رئن تاوا بەردباران 22 له بەر ئەمود جوله که کان پرسیاریان کرد و گوتیان: «ئایا خۆی بکریت. تو چى دەلئی؟» 6 ئەمەیان بۇ تاقیکردنەوە عیسا دەکوریت؟ چونکه دەلئی: «گیوه ناتوان یېنه ئەو شویته من بۆی گوت، تاکو شتیکان ھەبىت سکالاى لى بکەن. به لام عیسا دە چم.» 23 ئېتىر عیسا پیچی فرمون: «گیوه ھى خوارەوەن، خۆی چەماندەو و بە پەنجە دەستى کرد بە نووسین له سەر من ھى سەرەوەم. گیوه ھى ئەم جىيانەن، به لام من ھى زەوی. 7 کاتیک ئەوان بەر دەوام بوبون له پرسیارکەن، عیسا ئەم جىيانەن نېم. 24 له بەر ئەمود پېم گوت: لهناو گوناهه کاتنان ھەستایەوە و پیچی فرمون: «کامەتان بىن گوناهه با يەکەم دەمرن، چونکە ئەگەر باوپەر نەھینن کە من ئەموم، ئەوا لهناو کەس بەردى تېڭىزتە.» 8 دیسان خۆی چەماندەو و دەستى گوناهه کاتنان دەمرن.» 25 لیيان پرسى: «تو كېيت؟» عیسا کرددەو بە نووسین له سەر زەوی. 9 ئەوانەنی گوپیان لېبو، پیچی فرمون: «من ھەر ئەمودم کە له سەرەتاوھ پېم گوت.» يەك لەدواي يەك پۈشىتىن، دەستىپەك لە پېرانەوە. ئەوسا 26 زۇر شەم ھەيە له سەرەرتان كە بىلەم و گیوه پىن حۆكم بىدەم، عیسا بە تەنها مایەوە، ئەنەن کەش لەوی پاواستابو. 10 عیسا بە لام ئەمودى ناردووی جىيە متمانەيە، هەرقىم له و بىستۇرە پاستىبۇوە و پیچی فرمۇو: «خانم، ئەوان لە كۆين؟ كەس بە جىيان دەلئىم.» 27 ئەوان تىنە كېيشتن كە باسى باوکى تاوانبارى نەكىدىت؟ 11 گوتى: «نەخېر گورەم.» عیسا دەكەت. 28 له بەر ئەمود عیسا پیچی فرمون: «کاتیک كورى فرمۇو: «منىش تاوانبارت ناكەم، بېقىشىر گوناه مە كە.» مەۋەقەن بەر زەرگەدەو، ئەوسا دەزانىن کە من ئەموم و له خۆمەوە 12 دیسان عیسا قىسەي بۇ كردن و فرمۇو: «من ٻۇونا كى هيچ ناكەم، بەلکو بە جۆرە قىسە دەكەم كە باوک فېرى جىيان، ئەمە دوام بکەۋەت ھەرگىز بە تارىكىدا ناپروات، كەردووە. 29 ئەمودى ناردووی لەگەلدىيە و بە تەنها بە جىيە بەلکو ٻۇونا كى ژياني دەبىت.» 13 ئىنچا فریسیه کان پېيان نەھىشتۇرۇم، چونکە ھەمېشە ئەمود دەكەم كە جىيە رەزمەندى گوت: «تەنها خۆت شايەق بۇ خۆت دەدەت، شايەتىيە كەت ئەمود.» 30 كاتیک ئەم قسانەي دەكەد، زۇر كەس باوپىان پاست نېيىد.» 14 عیشاس پیچی فرمۇو: «تەنادەت ئەگەر پىچى هىتباوو: «ئەگەر له سەر فیزکدنەكانم بېتىنەوە، ئەوا بە راستى تەنها خۆم شايەق بۇ خۆم بىدەم، شايەتىيە كەم پاستە، چونکە ھەرگەر ئەنادەن دەزادات دەكەت.» دەزانىم لە كۆتۈھ هاتۇم و بۇ كۆئى دەپرۇم. به لام گیوه نازانىن قوتاپى مەن و 32 راستى دەناسن، راستىش تازاداتن دەكەت.» من لە كۆتۈھ هاتۇم يان بۇ كۆئى دەپرۇم. 15 گیوه بە گوپىزە 33 جولە كەن و لامىان دايەوە: «ئېم نەمە ئىپراھىمەن، پۇانە كانى مەزۇھ حۆكم دەدەن، بەلام من كەس حۆكم نادەم. هەرگىز كۆپەلى كەس نەبوبۇن. ئېتىر چۈن دەف فرمۇو: «گیوه 16 ئەگەر حۆكمىش بەدم حۆكمەندە كەم پاستە، چونکە بە تەنها تازاد دەبن؟» 34 عیسا وەلائى دانەوە: «پاستى راستىتەن پىن، بەلکو من لە گەل باوکىدا، ئەمودى كە ناردوومى. 17 لە دەلئىم، هەركەسيك گوناه بکات كۆپەلى گوناهە. 35 كۆپەلى تەوراتى گیوه شدا نووسراوە كە شايەقى دوو كەس پاستە. هەتاكەتايە لە مال نامېتىتەوە، به لام كۆر هەتاكەتايە دەمېتىتەوە. 18 من شايەقى بۇ خۆم دەدەم، ئەوا باوکەش كە منى ناردووە (aiōn g165) 36 ئەگەر كۆرە كە تازادى كەن، ئەوا بە راستى شايەتىم بۇ دەدەت.» 19 ئەوسا لیيان پرسى: «باوكت لە كۆپە؟» تازاد دەبن. 37 دەزانىم كە گیوه لە ئەمودى ئىپراھىمەن، به لام عیسا وەلائى دايەوە: «نە من دەناسن و نە باوکىشىم. ئەگەر ھەولى كۆشتم دەدەن، چونکە پېامە كەم لە دلى گیوه دا جىنگاى مەنتان بىسايە ئەوا باوکىشمان دەناسى.» 20 ئەو قسانەي نېيىد. 38 چەم لەلائى باوک بېنیوو دەلەم، گیوه شەچىتان لە كاتىكىدا فرمۇو كە لهناو حەوشە كانى پەرسىتىگا له نېيىك باوگانەوە بىستۇرە دەيىكەن.» 39 وەلامىان دايەوە: «باوگان

«ئيراهيمه»، عيساش يېچى فرمۇون: «ئەگەر رۈلەي شیراھىم 56 ئىراھىم باوگان دلۋاد بولۇ كە رۈزى ھاتنى من بىيىنت، جا بۇۋاپىه، كىدارەكاني ئىراھىمەتان دەركىد. 40 بەلام ئىستا ھەولى ئەو رۈزى ھەينى دەلىخۇش بولۇ. 57 جولە كە كان پېيىان گوت: كوشتنى من دەدەن، ئەو كەسى كە راستى لە خوداوه «تىجارتى تەمدەنت نەبوبو بە پەنجا سال، ئىتر چۈن دەلىت كە بىست و يېچى گوتۇن. شیراھىم وەك ئىھۋى نە كىدۇووه. 41 شۇء ئىراھىمەت بىنۇوه؟» 58 عيسا يېچى فرمۇون: «راستى راستىتەن كىدارەكاني باوگان دەكەن». جا پېيىان گوت: «بە زۆلى لەدایك پى دەلەم، پېش ئەھۋى شیراھىم لەدایك بىيت، من ھەم». تەبوبىن. يەك باوگان ھەيدە كە خودايدە». 42 عيسا يېچى فرمۇون: 59 ئەوسا بەردىان ھەلگۇت تاكو بەرداۋانى بىكەن، بەلام عيسا ئەگەر خودا باوگان بۇۋاپىه، مەنخان خۇشىدە ويست، چونكە له خۇي شاردەدە و حەوشه كانى پەرسىتگا بەچىيەشت.

ناردووی. 43 بۆچی له قسە کامن تىبنا کەن؟ چونکە میوه ناتوانن
گۆئى له وشە کامن بگەن. 44 ئۇه له ئېلیسی باوگان، دەنغان و تىت
ئارەزووە کانى باوگان جىيە جى بىكەن. ئە و له سەرتاواه بىكۈز
بۇوه، له راستىدا نەچە سپاۋە، چونكە راستى لە ئەودا نىيە.
کاتىيىك درۇز دەكەت، بە زمانى خۆى قسە دەكەت، چونكە
درۇزەنە باوکى دروپىيە. 45 ھەر بۆيە، کاتىيىك من راستى دەلەم
ئۇوه باوەرم پى ناكەن! 46 كامەتان دەتواتىت گوناھىكىم لەسەر
بىسەلىخى؟ جا ئەگەر راستى دەلەم، بۆچى باوەرم پى ناكەن؟
ئەوەيى له خوداوهى، گۆئى له پەيامى خودا دەگرىت. بۆيە
ئەوەيى له خوداوهى، چونكە له خوداوه نىن». 48 جولە كە كان
گۆئى سيلوام خوت بشۇ، (سيلوام واتا نىزىدراو). جا رۇپىشت،
خۆى شوشت و بە چاوى ساغىدۇ گەرإاوه مالەوە. 8 ئىنجا
رۇپىشتىت تىدا يە؟⁴⁹ عيسا وەلام دانەوه: «من رۇپى
پىسىم تىدا نىيە، بەلام پىزى باوکم دەگرم و مۇيەش سووکاپەتىم
پىن دەكەن. 50 داواى شىڭىز خۆم ناكەم، بەلام يەكىك ھەيد
دراسىنى و ئەوانەي پىشىت بىنېبۈيان سواڭ دەكەت گوتىيان:
«ئەمە ئەو نىيە دادەنىشت و سوالمى دەكەد؟» 51 ھەندىيەك
گوتىيان: «خۇزىققى، ھەندىيەك دىكە گوتىيان: «نه خېر، بەلام لەو
دەچىت.» بەلام ئەو پىدا گىرى دەكەد و دەيىگەت: «من ئەموم،
10 ئىنجا لىيان پىسى: «ئەي چۈن چاوت گەلەوە؟» 11 وەلام
دايەوه: «پاۋىتكى بىچى دەگۆترى عيسا، قورى گەتەوە و چاومى
سواخ دا، بىچى فەرمۇمۇم: «بۇ لە گۆئى سيلوام خوت بشۇ،» مىنىش
رۇپىشتىت، خۆم شوشت و پاشان چاوه كامن بىنېيان. 12 لىيان
پىسى: «ئەو لە كۈپىيە؟» گۆئى: «نازانىم». 13 جا ئەوهى پىشىت
نابىكەن بۇ درىيائە لاي فەرسىيەكان. 14 ئەو بۇزۇمى عيسا
قورە كەي گەتەوە و چاوى كۆدەوە شەمە بۇو، 15 لەبەر ئەوە
فەرسىيەكان لىيان پىسى كە چۈن چاوى چاڭ بۇوه تەوهە.
پىاواهە كە وەلام دانەوه: «قورى خستە سەر چاوم، مىنىش
شوشىم و ئېستا دەپىم». 16 ھەندىيەك لە فەرسىيەكان گوتىيان:

«ئەم پاواه له خوداوه نىيە، چونكە شەمە ناپارىزىت»، بهلام دەريانكىدە دەرەوە، 35 عيسا يىسىتى دەرىانكىدۇوه، دۆزىيە وەھەندىيەكى دىكە گوتىان: «چۈن پاوايىكى گوناھبار دەتوانىت و پىچى فەرمۇو: «باوھەر بە كورى مەرۇف دەكەيت؟» 36 كاپرا پەرجۇوى بەم جۇرە بەكتا؟ ئېتى دووبەرەكى كەوتە نىيوانىان. وەلامى دايەوه: «گورەم، ئەو كىنە تاكو باوھەرلىقى بىكەم؟» 37 دىسان لە نايىنا كەيان پرسى: «تۆ دەربارەي ئەو چى دەلەي، 38 عيسا يىنى قەرمۇو: «تۆ ئەوت بىيىشە، ئەو هەمان ئەو كەسەيە چونكە چاوى توپى چاڭ كەدەوهە؟» گوتى: «پېغەمبەرە»، كە ئىستا قەست لە دەلەكتا. 39 ئەويش گوتى: «گورەم، رابەرانى جولە كەكان باوھەریان نەكەد كە ئەمە نايىنا بۇوه و باوھەر دەكەم»، ئىنچا كېرتوشى بۇ بىرد. 39 عيسا فەرمۇوى: ئىستا دەپىنتىت، هەتا ئەوهەي دايىك و باوکى پاواه كەيان بانگكەد. «بۇ حوكىدان هاتوومەتە ئەم جەپانە، تاكو ئەوانەي نايىنان 19 ئىليان پرسىن: «ئايا ئەمە كورتەنە كە دەلىن بە زگاڭ نايىنا بىين و ئەوانەي دەپىن كۆپۈر بن». 40 ھەندىيەك فەرسى بۇوه؟ ئەتى ئىستا چۈن دەپىنتىت؟ 20 دايىك و باوکى وەلاميان كە لە گەللى بۇون گۈپىان لەمە بۇو، ئىليان پرسى: «ئايا ئەيش دايەوه: «دەزانىن ئەمە كورمانە و بە زگاڭ نايىنا بۇو. 21 بهلام كۆپۈر بن؟» 41 عيسا يىنى قەرمۇون: «ئەنگەر ئىيۇھە كۆپۈر بۇونايه نازانىن ئىستا چۈن دەپىنتىت، يان نازانىن كى چاوى چاڭ گوناھاتان نەدەبۈو، بهلام ئىستا ئىيۇھە دەلىن: «دەپىن، لەپەرئەوه كەدان دەپىنتىتەوە»، لە خۆي پېرسىن، ئەو گەورەيە و باسى خۆي گوناھە كەدان دەپىنتىتەوە».

22 دايىك و باوکى لە ترسى رابەرانى جولە كەمەيان دەكتا. 10 «پاستى راستىيان پى دەلەيم، ئەوهەي لە دەرگاوه گوت، چونكە تەكىپىيان كەدبىوو ھەركىسىك دەپىنتىت كە نەچىتە ناو پېشىرى مەرەكان، بەلكو بە رېنگلەيەكى دىكەدا عيسا مەسىحە كەيە، لە كەپىشتىت دەرىيدەكەن. 23 لەبەر ئەۋە دايىك و باوکى گوتىان: «ئەو گەورەيە، لە خۆي پېرسىن»، دەسان فەرسىيە كان ئەو پاواه پېشىرت نايىنا بۇو بانگكەن كەد و پىيىن گوت: «سوپىند بە خودا بىخۇ كە پاستىيە كە بلىيەت! دەزانىن ئەم پاواه گوناھبارە». 25 كاپرا وەلامى دايەوه: «ئەنگەر ئەو گوناھبارە، نازانىم، بهلام يەك شەت دەزانام، نايىنا بۇوم و دەپروات و مەرەكانىش دواى دەكەون، چونكە دەنگى دەنگى دەناسەنەوە. 4 5 هەرگىز دواى كەسى بېڭەنە ناكۇن، بەلكو لىپى چاوى توپى كەدەوهە؟» 26 لەپەر ئەۋە ئىليان پرسى: «چى لېكىدىت؟ چۈن ئىستا دەپىنم». 27 وەلامى دانەوه: «پېم گۈپىان لى نەگىتم، بۆچى دەسان دەتانەوى بىيىتنى؟ ئىيۇھەش دەتانەوى بىنە قوتابى ئەو؟» 28 جىتىيان پېيدا و گوتىان: «تۆ قوتابى ئەۋەيت! بهلام ئېتىھە قوتابى موسائىن. 29 دەزانىن خودا قەسى لە گەل موسا كەد، بهلام نازانىن ئەمە لە كۆپۈرە هاتووه». 30 كاپرا وەلامى دانەوه: «ئەمە شىتىكى سەپەرە! ئەچاوى كەدوومەتەوە، ئىيۇھەش نازانى ئەو لە كۆپۈرە هاتووه. 31 ئېتى دەزانىن خودا گۈئى لە گوناھباران ناگىتىت، بهلام ئەنگەر بەكىك لەخواتىس بىت و خواتىسى خودا پەپەرە بەكتا، ئەوا گۈنى لى دەگىتىت. 32 هەرگىز نەبىستاراوه يەكىك چاوى مەرۇفيكى بە زگاڭ نايىنaiōn g165) ئەگر ئەم كەسە لە تايىنai چاڭ كەدىيەتەوە. 10 دىن نايەت بۆ دىزىن و كوشىن و لەتاۋىردىن نەيىت. بهلام من هاتووم تاكو ئەوان ژيانيان هەيىت، ژيانا ئىك پۇر و تەواو. 11 «من شوانە دلسۈزەكە، شوانى دلسۈزىش ژيانى خۆي لە پىنناوى مەرەكاندا دادەتتىت. 12 بەكىپەراوיש شوانى مەرەكان ئىيە و مەرەكانىش هي ئەۋىن. كاپىك دەپىنتىت به تەواوى لە گوناھ لە دايىك بۇويت، تۆ قىزمان دەكەيت؟» جا

گورگ دیت، مهره کان به جیده هیلت و پاده کات، گورگیش بردبارات ناکین، به لکو به هوی کفر کردن ته وه، چونکه تو مهره کان ده بات و پرته واژه ایان ده کات. 13 کابرا هله دیت، مرؤفیت و خوت ده کیت به خودا.³⁴ عیاش و لامی چونکه به کری گیراو و خه می مهره کانی نییه. 14 «من شوانه دانه وه: «ثایا له تهوراته که تان نهنو سراوه: «من بیم گوت: «میوه دلسوزه که، مهربی خوم ده ناس و ئه وانیش من ده ناسن، خودا ونده کانن»؟³⁵ 35 نوسراوه پیرزه که هه میشه راستی 15 هروهه که چون باوک ده مناسیت، منیش باوک ده ناسن. ده فرمیت. ئه گهر خودا ونده کانن به «خودا ونده کانن» تاوا بنیت زیانم بُر مهره کان داده تم. 16 هروههها مهربی دیکم هه یه که که وشهی خودایان بُر هاتوته خواره وه، 36 شیت چون سه ربم پشتیره نین، ده بی ئه وانیش بہنم، ئه وانیش گوپیان له ئیوه بهوه ده لین که باوک بُر خوی ته رخانی کردووه و دهنگ ده بیت، جا ده بنه یه که مینگل و یه ک شوان. 17 لبهه ناردو ویه قی بُر جهان: «تُر کفر ده کیت، چونکه گوت: «من تهوه باوک منی خوشده ویت، چونکه زیانی خوم داده تم کوری خودام»؟³⁷ 37 نه گهر کاره کافی باوک نه کم، باوپرم پی تاکو و هریگرمه وه. 18 کدس له منی ناسیتی، به لکو خوم مه کدن. 38 به لام ئه گهر ئه و کارانه بکم، هه رچه نده باوه پریشم دایده تم. ده سه لاتم هه یه داینت و ده سه لاتم هه یه بیمه مه وه. ئه م پی ناکن، باوهه به و کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که پراسپارده هم له باوکمه وه ورگرتووه.³⁹ 19 به هوی ئه م قسانه وه باوک له مندایه و منیش له باوکدام.⁴⁰ دیسان ویستیان دیسان دووبه ره کی له تیو جوله که کان پهیدابوو. 20 زوریک لوان پیگن، به لام له دهستیان دهربازی بwoo. 40 ئینجا عیسا چووه وه گوتیان: «رُوحی پیسی هه یه و ورنیه ده کات. بُرچی گوئی لی ئه وبری روپاری ئوردون و لامی مایوه، له و شوینه که ده گرن؟⁴¹ 21 ههندیکی دیکیان گوتیان: «نه مه قسهی کدیسیک یه حیا یه کدم جار خله لک له ئاو هه لدکه کیشا. 41 زور خله لک نییه که رُوحی پیسی تیدایت. ثایا رُوحی پیس ده تانیت چاوهی هاته لای و ده نانگوت: «یه حیا هیچ به رجوتکی نه کرد، به لام نایینا چاک بکاته وه؟⁴² 22 زستان بwoo له شورشه لیم جهانی هه رچی یه حیا دهربارهی ئه م پیاوه گوتی پراست بwoo.⁴³ 42 له وی هدنوکه بwoo، 23 عیاش له حوه کانی په رستگا له ریپه وه سه رخله لکیکی زور باوهه ریان به عیسا هینا.

داپوشر اووه که سلیمان پیاسه ده کرد، که هه ردوو لای به 11 پیاویک به ناوی لمعازر نه خوش بwoo که خله لکی کوله که گیرابوو. 24 جوله که کان لی کزبوونه و پیبان گوت: «هه تا کهی له گومان ده مانهیتی وه؟ ئه گهر تو مه سیمه که کیت به ئاشکرا پیبان بیل.»⁴⁴ 25 عیسا و لامی دانه وه: «بیم گوت به لام باوهه ناکن. ئه و کارانه بنه ناوی باوکمه وه دیکم، شایه تم بُر دهدن. 26 به لام ئیوه باوهه ناکن، چونکه له مه ره کانن 3 خوشکان هه والیان بُر عیسا نارد و گوتیان: «لگوره، مه ره کانن گوئی له ده نگ ده گرن، منیش ده بناسی و هه وانیش بهدوام ده کون، 28 زیانی هه تاهتایان ددهه و هه گیز له ناو ناچن، کسیش له ده ستم نایانز فیتیت. *aiōnios g165, aiōnios g166*

گوره تره، کسیش ناتوانیت له ده ستی باوک پیانز فیتیت. 30 من و باوک یه کین.»⁴⁵ 31 دیسان ئه و جوله کانه برهه لستی عیسایان ده کرد به ردیان هه لگرت تاکو به ردبارانی بکن. 32 به لام عیسا پیچی فرمون: «زور کاری چاک لداین باوکه وه پیشاندان، به هوی کامیانه وه بردبارانم ده کدن؟⁴⁶ 33 جوله که کان و لامیان دایوه: «لبهه کداریکی چاک

به رُوژ پروات بیچ هه لنا که دویت، چونکه پرونونکی ئەم جیانه بگرینت. 32 کاتیک مریم گدیشته ئە و شوییهی عیسای لیبوو دە بینیت. 10 بەلام ئەمودی به شەوپروات بیچ هەلەدە دویت، و ئەمی بىنی، بەسەر پىپدا کەوت و بیچ گوت: «گورەم، چونکە پرونونکی تىدا نېيە»، 11 ئەمانە فەرمۇو، پاشان بیچ ئەگر لىزە بۇويتايە، برا کەم نەددەرد». 33 عیشاش كە بىنی فەرمۇون: «لەعازرى دۆستان نوسزووه، بەلام دەرۈم تاکو دەگرینت و ئەم جولەكانەش كە لەگەلى ھاتۇون دەگرین، بەخەبەرى بېتەمەوه»، 12 ئىنجا قوتاپىيە كان پىپان گوت: كارى لە رۆحى كەدە و خەمبار بۇو، 34 ئىلى بىرسىن: «لەكوتىان «گورەم، ئەگر ئەم نوسزووه، چا كەدە بېتەمەوه»، 13 عیسا باسى داناوه؟ ئەوانىش وەلاميان دايەوه: «گورەم، وەرە و بىلەنە»، مەدنى ئەمۇي كەدە، بەلام ئەوان وايازىنى باس لە نوسنە ئاساپى 35 جا عیسا گریا، 36 لەبەر ئەم جولەكان گوتىان: «سەير دەكەت. 14 عیشاش بە ئاشكرا بیچ فەرمۇون: «لەعازر مەدەوە، بىكن، چەندى خوشدە وىستى!» 37 بەلام ھەندىكەن گوتىان: 15 لەبەر ئىمۇه داشدەم كە لەمۇي نەبۇوم، تاکو باوھەر بېتەن. ئەمە كە چاۋى نابىتا كەي چاڭ گەدەوە، ئىلا نەيدەتەنەن وەرن، با بېقىن بۇ لای!»، 16 تۇماسیش كە بە دووانە يانگ وائى بىكىدەيە ئەمېش نەمەدەيە؟» 38 دىسان عیسا لە ناخەوە دەكرا، بە قوتاپىيە هاوا لهە كان گوت: «با ئېھەش لەگەل ئەمودا خەم دايگەرت و هاتە لای گۈرە كە كە ئەشكەۋىتىك بۇ پېقىن تاکو لە گەل ئەمودا بىرىن». 17 کاتیک عیسا گدیش، دەمە كەي بەردىكى پېتەزابۇو، 39 عیسا فەرمۇوى: «بەرەدە كە زانى لەعازر وَا چوار رۇژە لە گۈزدەيە، 18 بېتەن ئىش تىزىكى لادەن». مەرساى خوشكى مەدووە كە بیچ گوت: «گورەم، پازىدە تىرها بىرلەتەرەن بۇو بۇو، 19 ژمارەيەكى زۇر لە بۇنى گەرددوو، چونكە چوار رۇژە»، 40 عیشاش بیچ فەرمۇو: جولەكان ھاتىبونە لاي مەرسا و مەريم تاکو سەرەخوشى «ئەي بېم نەگوقى ئەگر باوھەر بەكەيت شىكۆي خودا دە بینىت؟» برا كەيانلى بىكن. 20 کاتیک مەرسا بىستى عیسا ھاتووه، 41 ئەوسا بەرەدە كەيان لارىد، عیشاش چاۋى ھەلبىرى بئامان بەرەپىرى چوو، بەلام مەريم لە مال مایەوه، 21 ئىنجا و فەرمۇوى: «باوکە، سوپاست دەكەم كە گۈپىتلى گەتم، مەرسا بە عیسای گوت: «گورەم، ئەگر لىزە بۇويتايە، 42 دەمنەن كە تو ھەميشە گۈپىتلى دەگریت، بەلام لەبەر ئەم بەكەيت، خودا دەتەنەن، 23 عیسا بیچ فەرمۇو: «برا كەت كە تۆ منت ناردەوە»، 43 كە ئەمە فەرمۇو، بە دەنگىكى بەرز زېندىوو دەپەتەوە»، 24 مەرساش بیچ گوت: «دەزانم لە ھاوارى كەد: «لەعازر وەرە دەرەمە!»، 44 ئەوسا مەدووە كە زېندىووبۇونەوە رۇژى داپىدا ھەلەستەتەوە»، 25 عیسا بیچ هاتە دەرەمە، دەست و قاچى بە كەن بەستارابۇو، رۇوشى بە فەرمۇو: «من زېندىووبۇونەوە و زىيان، ئەمۇي باوھەرم پى بېتەت، دەسمالىك پېچىرابۇو، عیشاش بیچ فەرمۇون: «بېكەنەوە، بېلەن ئەگر بىشمەرەت زېندىوو دەپەتەوە، 26 ھەرەنەن ھەركەسيك با بۇوا، 45 لەبەر ئەمودە ژمارەيەكى زۇر لە جولەكان كە بۇ كە زېندىوو و باوھەرم پى بېتەت، ھەرگىز نامرەت، باوھە بەم لاي مەريم ھاتىبون و ئەمەيان بىنلى كە عیسا كەرىدى، باوھەرپان دە كەتىت؟»، 27 بیچ گوت: «بېلەن گورەم، باوھەرم بیچ ھەنەن، 46 بەلام ھەندىكەن چۈونە لاي فەرسىيەكان و ھەنەنە كە تو مەسىعەدە كەتىت، كورپى خوداى، ئەمۇي بۇ جىيان ئەمودى عیسا گەدبوبى پىپان را گىياندەن، 47 لەبەر ئەمودە كەھىنەن دېت». 28 پاشان كە ئەمە گوت، چوو مەريمە خوشكى بالا و فەرسىيەكان ئەندامانى ئەنجومەنلى بالايان كۆكىدەوە، بانگىكەد و بە نېھىتى گوتى: «مامۇستا لىزىيە، بانگەت دەكەت». گوتىان: «چى بىكىن؟ چونكە ئەم پىاوه پەرجۇوى زۇر دەكەت، 29 ئەمۇش كە ئەمە گوتى بىست خىرا ھەستا و هاتە لاي، 30 عیسا 48 ئەگر بەم شىۋىيە ئىليگەرپىن ھەمو خەلەكە كە باوھەرم پى بېتەت نەھاتىوو ناو گوندە كە، بەلگۇ لەم شوېتە بۇو كە دەھىن، رۇمانىيە كانىش دىن، پەرسىگە كەمان دەپرووختىن مەرساى لى بىنلى، 31 ئەمودە كانىش لە مالەوە لەگەلى بۇون و نەتەوە كەمان پاپىچ دەكەن». 49 يەكىكەن لەوان، بە ناوى دەلنىوايان دەكەد، بىننەن مەريمە خىرا ھەستا و چووە دەرەمە، قەيافا، ئەم سالە سەرۇكى كاهينان بۇو، بیچ گوتى: «ئىمۇھە ھېچ دواى كەوتىن، وايازىنى دەچىتە سەر گۈرە كە تاکو لەمۇي نازان! 50 ئىنگەن كە باشتەرە بۇتان پاپا ئىك لە جىاق گەل

بمریت، لوهی که گل هه مووی لمناو بجیت». 51 نهوا له کاهینانی بالا ته گبیریان کرد له عازریش بکوژن، 11 چونکه خویه وه ئەمهه نه گوت، بهلکو لهو سالهدا سه رؤکی کاهینان ژماره یه ک زور له جوله که کان بهه یه ک زور له ده رؤیشن و بوو، پیشینی کرد که عیسا له جیانی گل ده مریت، 52 نهک با وهه یه ک زور له عیسا ده هینا، 12 بویهانی ئەو ٹاپزره یه له خه لک ته نهنا له جیانی ئەو گله، بهلکو تاکو پوچلکانی خودا که هاتیوون پوچه زن، بیستیان که عیسا دیت پوئر شه لیم، په رته واژه بونون کۆزبکانه وه و یه کانجاته وه، 53 نیتر لهو پروژه وه 13 لقه دار خور مایان برد و برهه پیزی چوون، هاواریان ده کرد: پیلانی کوشتیان دارشت. 54 له بهر ئەو چیتر عیسا به «هؤسانا! پیروزه ئەوهی به ناوی یەزدانه وه دیت!» پیروزه ناشکرا به ناو خه لکی يه هودبادا نده گدرا، بهلکو لهو یه چووه پاشای ئیسرايل! 14 عیسا جاشکیکی بینی، سواری بوو، وەک ناوجه کانی تزیک چوله افی، پو شاریک ناوی ئەفرایم بوو، نوسراوه: 15 «ئە شاری سییون مەرسه، ئەو تا پاشا کدت له گل قوتا بیه کانی له لوئی مایه وه، 55 لهو کانه دا جه زن پەستھی دیت به سواری جاشی ما کریک،» 16 سەرەتا قوتا بیه کانی جوله که کان تزیک بوو، زور کس له گوندە کانه وه پیش جه زن له مانه تىنە گدیشتن، به لام پاش ئەوهی عیسا شکودار کرا، پوئر شه لیم هاتیوون تاکو خویان پاک بکنه وه، 56 جا به بیریان کوته وه که ئەمانه ده باره یه نو نوسراون، ئەوانیش دواي عیسادا ده گدرا، هه روھا کاتیک له حوه شه کانی ئەمانه یان پوئەو کردووه، 17 هه روھا ئەو خه لکه ش که پەرنستگا پاوه ستابون به يەكتیریان ده گوت: «ریاتان چیه؟ ئایا پو له گل بون کاتیک لە عازری لە ناو گزره کوھ بانگرد و له تیو جەز نایهت؟» 57 کاهینانی بالا و فەرسییه کانیش فەرمانیان مردوواندا هەلیستاندەوە، شایه تیيان بزى دەدا، 18 له بەر ئەو ده رکدبوو ئەگەر هەركسیک بزانیت ئەو له کوییه، دەیت بوو خه لکه که چوونه دەره وه بۆ ئەوهی پیشوازی لى بکەن، ناشکرکاى بکات، تاکو پیگەن.

12

شەش پوژ پیش جه زن پەستھی عیسا هاتە بیت عەنیا کە لە عازری لېبۇو، ئەوهی عیسا له تیو مردووان هەلیستاندەوە، 2 له ندیک بۇنانی لە تیو ئەوان بون کە هاتیوون له جەز دا خواپه رستى بکەن، 21 ئەوان هاتە لاي فیلیپسی خه لکی بیت سەیداى جەلیل و پیان گوت: «گەورەم، دەمانه ویت عیسا ببینىن،» 22 فیلیپسیش مىيەميش نیو لیتر بۇنى ناردىنى پەگەردى گارابەھاى هینا و پیئە کانی عیسای پى چەوركەد، ئېنجا به قۇرى پیئە کانی عیسای سپریھو و مالە كەش پېرىوو له بۇنى خوش، 4 يەھوزاي ئەستھە ریوچى کە يەكىك بولو له قوتا بیه کانی و بە تەما بولو به گرتىنى بادات، گوت: 5 «بۇچى ئەم بۇنە به سى سەد دىنار نەفروشرا و نەدرابه هەزاران؟» 6 ئەمهە گوت نەك لە بەر ئەوهی خەمى هەزاران دەخوارد، بهلکو لە بەر ئەوهی دز بولو و سندوقى پارەشى لەلا بولو، لەو پارەيە دەبرد كە تىيدا دادەنزا، 7 عیساش فەرمۇسى: «وازى لى بېتىن، بۇ پوژ ئەم بۇنە به سى سەد دىنار هەلیگرتوو، 8 چونکە هەزاران هەمېشە له گەلتان، به لام من له هەر شوئىنیك بىم، خزمەتكارىشم لهو یيە، ئەگەر يەكىك خزمەتم بکات باوکم رىزى لى دەگرتى،» 27 ئېستا خەمبارم، زانیيان عیسا له یوپیه، هاتن، نەك تەنها لە بەر عیسا، بهلکو بۇ چى بىلەم؟ باوکه لەم کانه بىزگارم بىك؟ به لام نە خېز، من بىنېنى لە عازریش كە لە تیو مردووان هەلیستاندەوە، 10 ئەوسا بۆ ئەم کانه هاتووم، 28 ئەم باؤك، ناوت شکودار بکە!»

(g166) 26 ئەوهی خزمەتم دەکات با بەدوان بکويت، ئېتى من

لە هەر شوئىنیك بىم، خزمەتكارىشم لهو یيە، ئەگەر يەكىك خزمەتم بکات باوکم رىزى لى دەگرتى،» 27 ئېستا خەمبارم، زانیيان عیسا له یوپیه، هاتن، نەك تەنها لە بەر عیسا، بهلکو بۇ چى بىلەم؟ باوکه لەم کانه بىزگارم بىك؟ به لام نە خېز، من بىنېنى لە عازریش كە لە تیو مردووان هەلیستاندەوە، 10 ئەوسا بۆ ئەم کانه هاتووم، 28 ئەم باؤك، ناوت شکودار بکە!

جا ده نگیک له ئاسمانه وه هات: «شکودارم کردووه و نه مینیته وه. 47 ئەگر يەکیک گوئى له وتكانم بwoo و کاري شکودارىشى دەكەمه وه.» 29 ئەو خەلکە لەوى ئامادەبۇون پى نەكىد، من حوكى نادەم، چونكە نەھاتۇوم تاڭو جىهان حۆكم گۈپىان لېبۇو و گوتىان: «ھەورە ترىشقە بولۇ!» ھەندىتىكى دىيكتىان بەلکو جىهان رېڭار بکەم. 48 ئەوهى دەتم بىكانه وە گوتىان: «فېلىشىتەيەك بwoo قىسى لە گەل كەد.» 30 عىسا وتكانم وەرنە گۈزىت، يەکىك ھەيدى حۆكمى بىدان، ئەو قىسى يەي فەرمۇسى: «ئەو دەنگەي هات بۇ من نەبۇو، بەلکو بۇ شىوھ كەم دەنم لە رۇزى دواپىدا حۆكمى دەدات. 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حۆكمىنى ئەم جىهانى يە. ئىستا سەرۇزى خۆمەوە قىسمە نەكەرەدۇوه، بەلکو ئەو باۋەكى كە تاردوومى، ئەم جىهانە دەردە گۈزىت. 32 كاتىك منىش لە زەۋىيە وە بەرز رايسبارددۇوم كە چى يلىم وچ قىسىدەك بکەم. 50 دەزانم دەكەنە، ئەوا ھەمووان بۇلاي خۆم رادەكىشىم.» 33 ئەمەي رايسبارددەي ئەو خەلکى بۇزىيان ھەتاھەتىلىي دەبات، ھەر بۇيە گۈز تامازەي گۈز بەوشىوھ مردەنەي كە دەبىت بىرىت. *aiōnios* هەرجى يلىم، بەو جۇرە دەيلىم كە باۋەكى بىچى فەرمۇم.»

34 خەلکە كە ولامىان دايەوە: «لە تەھراتدا بىستۇومانە كە

166(a)

13 35 13 پىش جەۋى پەسخە، عىسا دە Mizanى كاتى ھاتۇوه ئەم عىساش بىچى فەرمۇن: «روونا كىيە كەتان بۇ كاتىكى كورت دەبىت بەرز بىكىتەوە؟» ئەم كۈرى مرۇفە كىيە؟» 35 عىساش بىچى فەرمۇن: «روونا كىيە كەتان بۇ كەلە، نەوهە تارىكىتىان بەسەردا بىت، چونكە ئەوهى بە تارىكىدا دەرۋات نازارى بۇ كۆي دەرۋات. 36 باۋەر بە روونا كىيە كە بېتىن ھەتا روونا كىيە كەتان لە گەلە، نەوهە تارىكىتىان بەسەردا بىت، چونكە ئەوهى بە تارىكىدا دەرۋات ۋەزىز دەستى، ھەرەوھا لە خوداوه ھاتۇوه و بۇ خوداشه دەگەر يەوهە، 4 لەسەر خوان ھەستا و كەۋا كەي دا كەند و 37 ھەزەنە زۇر پەرجۇوى لە بەردەميان كەد، بەلام باۋەر بەن خاولىيەكى ھەلگەت و لە ناوەقەدى بەست. 5 پاشان عىسا ئاواي پى نەھىتىنا، 38 تاڭو تەتى ئىشىيا پېنگەمبەر بىتە دى كە گۈزى: كەد ناولە گەتىك و دەستى بە شۇشتى بىچى قوتاپىيە كان كەد و ھېزى ھەزەنە زۇر كەمان، كە باۋەر بە پەيامە كەمان كەد و ھېزى بە خاولىيەكى كە بە ناوەقەديوھ بەستىبوو پېيانى دەسپىرە وە. 39 لە بەر ئەوه نەيانتوانى باۋەر بەن، چونكە ئىشىيا لە شۇنىتىكى دىكە گۈزى: 40 چاوابانى كۈزىر و دىلائى رەقكەر دەرگۈزى، بۇ ئەوه بە چاوابان نەھىتىن و بە دىلائى ئىنەنگەن، نەوهە بگەر يەوه و منىش چاڭىان بەكەمە وە. 41 ئىشىيا ئەمانەي گۈز، چونكە شكۈزى ئەۋى بىنچى و باسى عىساش وەلەمى دايەوە: «ئەگر پىت نەشۇم، لە گەل من بەشت كەد، 42 ھەزەنە زەرمارىيەكى زۇر لە باۋەر كەنلىش باۋەر بەن، چونكە شكۈزى ئەۋى بىنچى و باسى تاپىت.» 43 چا شىمۇن پە ترۇس بىچى گۈز: «گەورەم، بەلام لە بەر فەرسىيە كان رايانتەدە گەيىاند نەوهە كە چىيەتىن، 43 چونكە شكۈزى خەلکىان لە شكۈزى كە نىشت دەرىكىن، 44 ئىنچا عىسا بە دەنگى بەر زەنەنە بېم نا، بەلکو دەست و سەرېشىم!» 10 عىساش بىچى فەرمۇرۇ: ئەوهى خۆى شۇشتىتىن تەنەنە پېلىسىتى بە پى شۇشتىن ھەيدى، خودا زىيات خۆشىدە وىست. 44 ئىنچا عىسا بە دەنگى بەر زەنەنە بېم نا، تەواوى چەستەي پا كە. ئىۋەش پاكن بەلام ھەمووتان نا، فەرمۇسى: «ئەوهى باۋەرم پى بېتىت، باۋەر بە من ناھىتىت، 11 عىسا فەرمۇسى: «ھەمووتان پا كە نىن،» چونكە دە Mizanى بەلکو بەوهى تاردوومى، 45 ئەوهەش كە دەمېتىت، ئەوه كى بە گەتنى دەدات. 12 پاش شۇشتى پېيان كەۋا كەي دە بېتىت كە تاردوومى. 46 من وەك روونا كە ھاتۇومەتە خىستەوە سەرشارى و دانىشىتەوە، ئىپ پىسىن: «ئايا لەوه تىگەلىشىن جىهان، تاڭو ھەركەسىك باۋەرم پى بېتىت لە تارىكىدا

که بوم کردن؟ 13 یعنی به "ماموستا" و "گوره" باشکن ده کن کرا، خوداش کوره که له خویدا شکودار ده کات، ده ستبه جی و پراست ده کن، چونکه من وام. 14 جا که من گوره شکوداری ده کات. 33 «روله کام، ماوهیه کی کورت له گهستاندا و ماموستاتانم و پیم شوشن، یعنیه ش له سره تانه یعنیه یه کتری ده بم. جا بد واما ده گبرین، به لام وک چزن به جوله که کامن بشون. 15 من ثنوونه یه کم پیمان تا کوئنه وی بوم کردن یعنیه ش گوت، ئیستا به یعنیه ش دلیم: یعنیه ناتوان یعنیه نه و شوینه یه پیکن. 16 پراستی راستیان پی ده لیم: کویله له گوره که که من بومی ده چم. 34 «من راسپاراده یه کی نوبیان دهده می: زیارت نیمه، تیردراویش له وی ناردوییه زیارت نیمه. 17 ۷ گهر یه کتریان خوشبوی. وک خوشبویست، یعنیه ش بهو جوزه نه ماشه تان زانی، خوزگه ده خوازیرت به شویه نه گهر پیچه و تان یه کتریان خوشبوی. 35 بهمه هه مو خه لک ده زان که قوتاپی کرد. 18 «باسی هه مو وان نا کدم، نه وانه هه ملثار دون من، نه گهر خوشبویستیان بومیه کتری هه بیت». 36 شیمون دیانتاسم، به لام تا کوئنه وی له نوسراوه پیروزه که هاتووه بیته په ترسیش لی پرسی: «گورهه، بوم کوئی ده چیت؟ عیاش دی: «نه وی کرد و ده کووم، ناپاکی له گلم کرد.» 19 «له ولام دایه واه: «نه و شوینه بومی ده چم، ئیستا ناتوانیت ئیستاوه پیتان ده لیم پیش نه وی رو و بات، تا کو کاتیک دوامیکه ویت، به لام دوات دوام ده کویت.» 37 دیسان پرویدا باوه پر بکن که من نه ووم. 20 پراستی راستیان پی ده لیم: په ترسیش لی پرسی: «گورهه، بوم کوئی ئیستا ناتوانم دوات کووم؟ نه وی پیشوازی له وه بکات که ده بینیم، نه و پیشوازی له من زیانم بوم تو داده تم.» 38 عیاش ولام دایه واه: «زیان ده کات، نه وی پیشوازی له من بکات، پیشوازی له وه ده کات داده نیتیت؟ پراستی راستیت پی ده لیم: پیش خویندنی کله شیر، که ناردویی.» 21 کاتیک عیاش نه ماشه فرموده، روحی تو سی جار نکولی له ناسیخی من ده که کیت!

خه مبار بوم و شایتی دا: «پراستی راستیان پی ده لیم: یه کیکان به 14 «یگه ران مهبن، پشت به خودا بیهست، پشت به منیش گرتم ده دات.» 22 قوتاپیه کان سه بیری یه کتریان ده گرد و دلنيا بیهستن. 2 مالی باوکم ژوروی زوری ایمه، نه گهر تاوا نبواهی نه بون مدبهستی له کیمه. 23 یه کیک له قوتاپیه کان که عیاش پیم ده گون. من ده چم تا کو شوینتنان بوم تاماده بکم. 3 جا خوشی ده ویست له ته نیشی پالیدایروهه، 24 شیمون په ترسیش که رویشم و شوینم بوم تاماده کردن، دیمه وه و ده تانبه هه لای تامازه دی بوم کرد تا کو پرسیار له عیاش بکات که مه بهستی له خویم، تا کو شویه ش له و شوینه بن که من لی ده بم. 4 یعنیه ش کیمه. 25 ۷ ویش شان دا به سر سنگ عیاسدا و پیچ گوت: «پیگای نه و شوینه ده زان که بومی ده چم.» 5 قوماس یعنیه «گورهه، کیمه؟» 26 عیاش ولام دایه واه: «نه و که سدیه گوت: «گورهه، نازانین بوم کوئی ده چیت، چون پیگا که که نه ده که پاروهه نانه له قاپه که هه لده کیشم و ده دیده می.» ئینجا برانین؟» 6 عیاش یعنی فرموده: «منن پیگا و راستی و زیان. پاروهه که له قاپه که هه لکیشا و دای به یه هوزای کوری که ده نایه ته لای باوک له پیگدی منه و نه بیت. 7 نه گهر یعنیه شیونی نه سخه ریوی. 27 هر که پاروهه که و هر گرت، شهیان متنان پناسیا، باوکیشمستان ده ناسی. له ئیستاوه ده نیاسن و چووه ناویه وه. عیاش یعنی فرموده: «نه وهی به ته مای پیکه کیت، بینیو تانه.» 8 فیلیپس یعنی گوت: «گورهه، باوکان پیشان بدھ خیرا پیکه.» 28 هیچ که سیک له وانه هه سر خوانه که له گدی دایشتبون تینه گلیشتن بوم کیچی عیاش نه مهی پی فرموده له ده ندیکان وايانزاني عیاش یعنی ده فرمومی که چیان پیویسته منی بینیو باوکی بینیو. ئیتر چون ده لی: «باوکان نیشان بدھ؟» 29 پاره که لایا یه هوزا بوم، 30 نه ویش که پاروهه که و هر گرت نه و قسانه دی پیشانی ده لیم له خویمه و نایلیم، به لکو باوک که یه کسره چووه ده رهه وه. نه و کاته شه و بوم. 31 کاتیک چووه له مندا نیشته جیمه، نه و کاره کانی خزی ده کات. 11 باوه پرم ده رهه وه، عیاش فرموموی: «ئیستا کوری مروف شکودار کرا و پی بکن که من له باوکدام و باوکیش له مندایه، نه گهر نا خوداش تییدا شکودار کرا. 32 جا نه گهر خودا تییدا شکودار

به هۆی کاره کان خۆيانه وه باوه بکەن. 12 راستى راستييان گوتن، تاکو كاتىك پروويدا باوه بېئن. 30 لەمە ولا زور پى دەلىم: ئەوهى باوه برم بى بېئنەت، ئەو كارانه دەكتات كە قىستەن لە گەل ناكەن، چونكە سەرۇنى ئەم جەمانه وا دىت. من دەيکەم، لەمانەش گۇورە تر دەكتات، چونكە بۇ لاي هيچ دەسەلا ئىكى بەسەر مەندا نىيە، 31 بەلام ئەو دىت تاکو باوك دەچم. 13 هەرچىيەك بە ناوى منهود داوا بکەن جەمان بزاينت باوك خوشەدەويت و بەو شىۋىيە كار دەكەم كە دەيکەم، تاکو باوك لە كۈرە كەدا شکۈدار يېت. 14 ئەگەر باوك راپساردۇوم. «ھەستن، با لىزە پۇزىن.

شىئىگان بە ناوى منهود داوا كەد، دەيکەم. 15 ئەگەر مەنغان 15 «من مىيۇ راستەقىنە، باوكىشم پەزەوانە كەيە، 2 هەر لقىكى لە مندا يەرنە گۈرىتلىي دەكتاتە وە. هەر لقىكىش بەر بگۈرىت پاكي دەكتاتە وە تاکو بەرەھى زىيات بادات. 3 ئىيە ئىستا لە گەلتان بېئنەتەوە، (aión و 165) 17 روحى راستى، كە جەمان بەھۇنى ئەو قىسەيە بۇم كەدىن پاكن، 4 بە منهود پەيپەست بن تاواتىنت و درىيگۈرىت، چونكە تابىيەت و نايىناسىت. بەلام و منيش بە ئىيە وە. چۈن لىق بە تەنە تاواتىنت بەرەھەم بادات ئىيە دەبناسن، چونكە لە گەلتان دەمەنەتە وە لەناو ئىيە دەيکەر بە دار مىيە كەوە پەيپەست نەيېت، ئىيەش ئاوان، ئەگەر دەيېت. 18 بە هەتىو بە جەيتان ناھىيەم، دېمەوە لاتان. 19 پاش بە منهود پەيپەست نەبن. 5 «من مىيۇ كە و ئىيەش لەقاڭان، ماوەيەكى كەم ئىتە جەمان نامېنەت، بەلام ئىيە دەمېنەن. ئەوهى بە منهود پەيپەست يېت و منيش بەھەم، ئەوا بەرەھەمى لەبەر ئەوهى من زىنەدۇوم، ئىيەش دەزىن. 20 لەو روژەدا زور دە گۈرىت، چونكە بەيى من ناتوانن هيچ شىئىك بکەن. دەزان من لە باوكىدام، ئىيەش لە مندان، منيش لە ئىيە دەم. 6 ئەوهى بە منهود پەيپەست نەيېت وەك لىق فېيەدرىتە 21 ئەوهى راپساردەكانى منى لەلایە و كاريان پى دەكتات، دەرەھە، وشك دەيېت و كۆدە كەتتەوە، فېيەدرىتە ناولانگ ئەوا منى خوشەدەويت. ئەوهى منى خۆشىبىي، باوكىشى دەسسوپىت. 7 ئەگەر بە منهود پەيپەست بن و وەكانى لە خوشەدەويت، منيش خوشەدەويت و خۆزمى بۇ دەرەدەخەم»²² ناخختان بېچە سېپىت، هەرچىيەگان دەھى داواى بکەن بېرتان 22 ئىنجا يەھۇزايىكى دىكە، كە يەھۇزاي ئەسخەرىوپى نەبۇو، ئىي دەيېت. 8 باوك شکۈدار دەيېت ئەگەر ئىيە بەرەھەمى زور پرسى: «گۇورەم، بۇچى دەتەوى خۆزت بۇ ئىيە دەرېخەيت، بگەن؛ بەوه دەرەدەكەوى كە ئىيە قوتابى من. 9 «ھەروەك بەلام بۇ جەمان نا؟»²³ عيسا وەلام دايەوە: «ئەوهى منى چۈن باوك منى خوشۇسىتەوە، ئاوا ئىيەم خوشۇسىتەوە، جا خۆشىبىي كار بە وەكانى دەكتات، باوكىشم خۇشى دەويت و بە خوشەویستىيە كەمەوە پەيپەست بن. 10 ئەگەر ئىيە كار من و باوك دېئىنه لاي و لەلاي ئەۋىش نىشەجى دەبىن. بە راپساردەكانى دەكەن، بە خوشەویستىيە كەمەوە پەيپەست 24 ئەوهىش كە منى خوشانويت كار بە وەكانى ناكتات. ئەم دەبن، هەروەك من كارم بە راپساردەكانى باوك كەدووە و واتانەي گۇييان لىي دەيېت هي من نىيە، بەلکوھى ئەو باوكىيە بە خوشەویستىيە كەيەوە پەيپەست دەبىم. 11 ئەم شتاندەم پى كە ناردوومى. 25 ئەمانەم بى گوتن كە هيشتا لەلاتانم. گوتن تاکو خۇشىي مەنغان تىدايىت و خوشىيان پىر و تەواو 26 بەلام يارمە تىدەرە كە، روحى پېرۇز، ئەوهى باوك بە ناوى يېت. 12 راپساردە من ئەمەيە: يەكترييان خۆشىبىي وەك منهود دەيېتىپ، ئەو هەموو شىئىگان فېرەدەكتات و هەممو خوشۇسىتەن. 13 كەس خوشەویستىي لەمە گەرەتى نىيە كە ئەو شتانەي بېم گوتون بېرتان دەخاتەوە. 27 ئاشتىيان بۇ يەكىك ژياني خۆزى بۇ دۆستەكانى دابىنەت. 14 ئىيە دۆستى بە جىيەدەھىلەم، ئاشتى خۇمتان دەدەمى. ئەوهى من دەتاندەمى من، ئەگەر كار بەوه بکەن كە راتاندەسېزىم. 15 ئىتەر بە وەك ئەوهى نىيە كە جەمان دەتانداتى. نىگەران مەبن و مەترىن. كۆليلە ناوتان نابەم، چونكە كۆزىلە نازانىت گەرەتى كەچى 28 «گۇييان لېبۈپ بېم گوتن:» دەرۇم دېمەوە لاتان، ئەگەر دەكتات. بەلام ناوى دۆسم ئىتانا چونكە هەرچىيە كە باوكەوە مەنغان خۆشىبىي، دەلشاد دەبن كە دەچە لاي باوك، چونكە بىستىووپېم را كەيىاندىن. 16 ئىيە مەنغان ھەلەئىارد، بەلکو من باوك لە من مەزىتەرە. 29 ئەوهەتا ئىستا پىش پۇودانى بېم

ئیوهم هەلبزارد، دەستىشانم كىدن تاڭو بېرىن بەرھەم بېتىن دىت، دەيسەلەيتىت كە جىهان بە ھەلە تىكىيىشتوون لە گوناھ و
 و بەرھەمە كەتان بېتىت، تاڭو ھەرچىيەك بە ناوى منهو پاستوروسى و حۆكمدان: 9 لەسەر گوناھ، چونكە باۋەرم
 لە باوک داوا بىكن بتانداقى. 17 بەمانە پاتاندە سېرىم تاڭو پىنا ناهىن، 10 لەسەر پاستوروسى، چونكە دەچە لای
 يەكترييان خۇشىبىي. 18 «ئەڭ كەر جىهان پۇقىلىتان دېيىتەوە، ئۇو باوک و ئىتەنامىيەن، 11 لەسەر حۆكمائىش، چۈنكە گەورەي
 بىزان پېش ئۇو رېقى لە من بۇوهتەوە. 19 ئەڭ گەر ئۇو ھى جىهان ئەم جىهانە حۆكم دراوه. 12 «ھىشتا شى زۆرم ھەيدە پېتىنى
 بۇنانىيە، ئەوا جىهان وەكۆ ھى خۆرى خۆشى دەۋىستەن. ئىستا ئۇو بلەم، بەلام ئىستا ناتوان بەرگەي بىگەن. 13 بەلام كاتىك
 ھى جىهان تىن بەلام من ئۇوھەم لە جىهانە وە ھەلبزاردۇوە، لەبەر ئەو دىت، كە رۆحى راستىيە، ئەو بۇ راستى تەواو پېتاييان
 ھەوە جىهان رېقىلىتىنە. 20 بېتىندەو بېرتان چىم پىن گوتۇن: «كۆپلە دەكەت، چۈنكە لە خۆرى وەھىچىن ئەنلىت، بەلكۇ ئۇوهى گۇنى
 لە گەورەكى زىيات نىيە،» ئەڭ كەر مىيان چەپسانىيەتەوە، ئۇوھەش لى دەيىت دەيلەت و رايدە گەيەنەت چى پروودەدات. 14 ئەو
 دەچە و سىنتەنەوە، ئەڭ كەر و شەمىيەن مىيان پاراستىت، ھى ئۇوھەش شىكۈدارم دەكەت، چۈنكە ئەوەتان پىن رايدە گەيەنەت كە لە
 دەپارىزىن. 21 بەلام ھەموو ئەمانەتان لەبەر ئەن ناوى من بىن ھەموو وەردىدە گەيىت. 15 ھەموو ئۇوهى كە ھى باوکە، ھى
 دەكەن، چۈنكە ئۇوهى ناردۇوە ئەوان نايىسان. 22 ئەڭ كەر مىنيشە، لەبەر ئۇوهە گوتۇم، رۆحى پېرۇز لە ھى من وەردە گەيىت
 نەھاتىم و قىسم بۇ نەركىدبان، گوناھيان نەدەبوبۇ، بەلام ئىستا و پېتىنى رايدە گەيەنەت. 16 «پاش كەمىك ئامىيەن، ئېنجا
 پاپوانيان نىيە بۇ گوناھە كەيان. 23 ئۇوهى رېقى لە من بېتىدە، پاش كەمىك دىسان دەمەيىن.» 17 ھەندىك لە قوقا بىيە كانى
 رېقى لە باوكىشىمە، 24 ئەڭ كەر لەتىوانىاندا ئەو كارانەم نەركىدبوايە بە يەكتريان گوتۇن: «ئەم چىيە كە پېجان دەفرەرمۇئى:» پاش
 كە كەسى دىكە نېتكەرددۇوە، گوناھيان نەدەبوبۇ، بەلام ئىستا كەمىك ئىتەنامىيەن، پاش كەمىكىش دەمەيىن» چۈنكە¹
 بىننەيان و رقىان لە من و لە باوکم بۇوهتەوە. 25 بەلام ئەمە رۇویدا دەچە لای باوک؟؟ 18 گوتىيان: «ئەم كەم» يە چىيە كە
 تاڭو ئەو و تىيە بىنە دى كە لە تەواراتە كەياندا نۇرسراوا: «بېنى باسى دەكەت؟ نازانىن چى دەفرەرمۇئى!» 19 عىسا زانى كە
 ھۇرۇقان لېم بۇوهتەوە. 26 «جا كاتىك يارمەتىدەرە كە دىت، دەيپۇرلىست پەرسىيارى لى بىكەن، بۇيە يېچى فەرمۇون: «ئاپا لەبەر
 ئۇوهى لەلاين باوکەدە بۇتافى دەنېر، كە رۆحى راستىيە كە ئەمە پەرسىيار لە يەكترى دەكەن كە گوتۇم:» پاش كەمىك ئىتەن
 لە باوکەدە ھەلەقەتىت، ئەۋشادىتىم بۇ دەدات. 27 ئۇوھەش ئامىيەن، پاش كەمىكىش دەمەيىن؟ 20 راستى پاستىيان پىن
 شایقى دەدەن، چۈنكە لە سەرەتاوا له گەل من. دەلەم: ئۇوھە دەگۈزىن و شىوهن دەكەن، بەلام جىهان دلّشاد

دەبىن، خەمبار دەن، بەلام خەمبارىيە كەتان دەپىتە شادى. 16
 21 كاتىك ژۇ مندالى دەيىت خەم دايدە گەيىت، چۈنكە كاتى
 كەنىشىتەكان دەرەدە كەن، لەپاستىدا كاتىك دىت ئۇوهى
 دەتائىكۈزىت و دەزائىت خزمەتى خۇدا دەكەت. 3 ئەمانەش
 دەكەن، چۈنكە نە باوکان ناسىيە و نە من. 4 بەلام ئەمانەم
 پىن گوتۇن، تاڭو ئەڭ كەر كاتىيان هات بېرتان بەكەتىتەوە كە
 من بېن گۇقۇن، لە سەرەتادا ئەمانەم پىن نە گوتۇن، چۈنكە
 لە گەلتان بۇوم. 5 «ئىستا دەچە لای ئۇوهى ناردۇوە و
 كەستان لېم ناپرسىت:» بۇ گۈئى دەچىت؟؟ 6 كەچى دلگۈزان
 بەوهى كە ئەمەم پىن گوتۇن. 7 بەلام پاستىيان پىن دەلەم:
 خۇشىيە كەتان كامەن و تەواو بىت. 25 «ئەم شتائەم بە پەند
 باشترە بېرتان كە بېرۇم، چۈنكە ئەڭ كەر نە پەرم، يارمەتىدەرە كەتان
 بۇ نايىت. بەلام ئەڭ كەر بېرۇم بۇتافى دەنېر. 8 كاتىك ئەو
 بەلكۇ بە ئاشكرا باسى باوگان بۇ دە كەم. 26 لەو رۇۋەدە يە

ناوی منهوه داوا ده کهن. شیئر پیستان نالئم لملای باوک بوتان چونکه من ده گهړیمه وه لای تو، ئهی باوکی پیروز، به ناوی داوا ده کهن، 27 چونکه باوک خوشی ګیوهی خوشده ویت، خوت پیانپارېزه که به منت داوه، تاکو بینه يه ک وه ک ټیله له بهره نهوهی متنان خوشویستو و باوهړتان کرد که له لای یه کین. 12 کاتیک له ګهڻیان بوم به ناوی که تو به منت خوداوه هاتوم. 28 له لای باوکوه هاتوم بوجیهان، ئیستاش دایوو دمپاراستن و پاسه وائیم ده ګردن. کسیان له ناویه چورون جیهان به جیندنه هیله و ده گهړیمه وه لای باوک. 29 قوتاییه کافی کوری له ناوچو نه بیت، بوقوهی نوسراوه پیروزه که بیته ګوټیان: «وا ئیستا به روونی و بهنی پندن قسه ده کهیت. 30 ئیستا دی. 13 «ئیستاش دیمه لای تو، بهلام له جیهاندا باسی ئه مانه دلنيان که تو همه موو شتیک ده زانیت و پیویست بهوه نیبه ده کم، تاکو به تهواوی شادی منیان له دلدا بیت. 14 من که س پرسیارت لی بکات. بهمهش باوهړ ده کهین که له خوداوه وشهی توم دایه ئهوان و جیهان رقی لیشان بورووه، چونکه هی هاتوویت.» 31 عیساش وه لامی داندوو: «ثایا ئیستا باوهړ جیهان نین، وه ک منیش هی جیهان نیم. 15 داوا ناکم له ده کهن؟ 32 وا کاتیک دیت و ئیستاش هاتووه، که په رهوازه جیهاندا پیانه یهوه، بهلکو له شهه یان پیانپارېزی. 16 ئهوان ده بن، هدریه که بوق مالی خوشی و به تهناها به جنم ده هیلأن. بهلام هی جیهان نین، وه ک منیش هی جیهان نیم. 17 به راستی من به تهناها نیم، چونکه باوک له ګهملدایه. 33 «ئه مانه م پن ګوتن خوت پیروزیان بکه، وشهی تو راستیه. 18 وه ک چون منت تاکو ئاشتیان له مندا هه بیت. له جیهاندا تووشی ته نگانه ده بن. نارد بوق جیهان، منیش ئهوان نارد بوق جیهان. 19 بوق ئهوان بهلام ورهتان به رز بیت، من جیهانم به زاندووه.»

20 «نهنها بوق ئهمان داوا ناکم، بهلکو بوق ئهواندش که به قسهی که عیسائیه مانه هی فرمومو، چاوی به رهه و ئاسمان هلهېږي
ئه مانه وه باوهړم پن ده هین، 21 تاکو همه موو یک بن، باوکه،
هه روهه ک تو له مندای و منیش له تودام. باهه وانیش له ئیمه دا
بن، تاکو جیهان باوهړ بېښت که تو منت ناردووه. 22 منیش
هه شکوړیم داونهټی که تو به منت داوه، تاکو بینه يه ک،
وه ک چون ټیمه یه کین. 23 من له دواندام و تو له مندای، تاکو به
تهواوی یک بن، بوق نهوهی جیهان بزانتیت تو منت ناردووه
وئه وانت خوشویستووه هه روهه ک چون منت خوشویستووه.
24 «باوکه، ددهمه ویت ئهوانهی که به منت داون له کوئی ېم
له ګهلم بن، تاکو شکوډه ندیې کم بیتن که به منت داوه،
چونکه پیش دامه زاراندی جیهان منت خوشویست. 25 «ئهی
باوکی راستوروست، جیهان تو ناناسیت، بهلام من تو دناسم،
ده زان هرچیه کت پېم داوه له خوته ویه. 8 ئه و شاهنام
پیدان که تو پیت دابووم، ئهوانیش و مریانګت و به راستی
زانیان له تروه هاتوم، باوهړیان هینا که تو منت ناردووه. 9 بوق
ئهوان داوا ده کم. بوق جیهان داوا ناکم، بهلکو بوق ئهوانهی به

18 له دواي نهوهی عیسا نویزه کهی ته او کرد، له ګهلم
منت داون، چونکه هی توں. 10 هه رچیه کهی منه، هی قوتاییه کافی به پنکوت بوق نهوهه ری دوئی قدرون که باخچه یه کی
تیوه، هه رچیه کیش هی تیوه، هی منه، من له ئهواندا شکوډار لبیوو، خوشی و قوتاییه کافی چونه ناوی. 2 یه هوزاش نهوهی به
بوم. 11 ئه مان له جیهان دده میته وه، بهلام من تییدا نامینمه وه، ګرفتی دا، شوینه کدی ده زانی، چونکه عیسا زور جار له ګهلم

قوتابیه کافی لهوی کۆزدەبووه و 3 ئىنجا يەھوزا تېپىشك سەرباز خەلکم قىرده كرد، كە هەموو جولە كە كان ئىچى كۆزدەبەوه و خزمەتكارانى كاهينانى بالا و فەرسىيەكائى بىد، بە مەشخەن هيچم بە نېتىنى نەگوتۇوه 21 بۇ پەرسىيام لى دە كەيتى؟ لەوانە و چرا و چە كەوه هاتە ئەۋىرى. 4 عىساش ھەموو ئەۋە شەنانە بىرسە كە گۈپىان ئىبۈوه چىم بىنيان گوتۇوه، ئەمانە دەزانن چىم دەزانى كە بەسىرى دەھات، چۈچ و يېنى فەرمۇون: «كېيان گوتۇوه» 22 كاپىك ئەمەمى فەرمۇوي يېكىك لە خزمەتكاران دەۋىت؟²³ 5 وەلامىان دايەوه: «عىسای ناسىرەيى». عىسا يېنى كە لهلايىدە راوهەستابۇ زەللەيەكى لە عىسا دا و گوقى: «ئاوا فەرمۇون: «من ئەوم». يەھوزاش ئەھوەي بە گۈتى دا لەگەلىان وەلامى سەرۈكى كاهينان دەدەتەۋە؟» 24 عىسا وەلامى دايەوه: راوهەستابۇ. 6 كاپىك عىسا يېنى فەرمۇون: «من ئەوم»، «ئەگەر قىسەى خراپم كەدووه، شايەتى لە سەر خراپە كە بدە. گەپانەو داواه و كەوتە سەر زەۋى. 7 لې پەرسىنەوە: «كېيان ئەگەر راستىشە، بۆچى لېم دەدەتى؟» 25 ئىنجا حەنا عىسای بە دەۋىت؟²⁶ گۈپىان: «عىسای ناسىرەيى». 8 عىسا وەلامى دايەوه: دەستى بەستراوهە بۇ قەيافە سەرۈكى كاهينان تاراد. 25 شىيون «پېم گوتۇن من ئەوم، ئەگەر بەدواى مندا دەگەرتىن، با ئەمانە پەتەۋىشىش ھېيشتا لهوی راوهەستابۇ و خۇى گەرم دەكەدووه، ئەوانەي پېت دابۇم كەسىانم ون نەكەد». 10 شىيون پەتەۋىس گوقى: «نەخىر». 26 يەكىك لە كۆيلە كافى سەرۈكى كاهينان شەمشىزىكى پېيۇ دەرىپەتىا، لە كۆيلە سەرۈكى كاهينانى دا و خۇمى ئەۋو بۇو كە پەتەۋىس گۈنچىلىكىدە، گوقى: «ئەي لە گۈنچىلىكى بىرى. ئەو كۆيلەيەش ناوايى مەنلۇس بۇو. 11 عىسا باچە كەدا تۆم لە گەل ئەو نە بىنى؟» 27 دىسان پەتەۋىس نكۆلى بە پەتەۋىس فەرمۇو: «شەمشىزە كەت بگەپتەۋە كەللانەكەي. كەد، دەستبەجى كەلشىز خۇىتىدى. 28 بەيانى زۇۋا بابەرانى ئايان ئەو جامەمى كە باوک پېيداوم نەتەخۇمەوه؟» 12 ئىتتى جولە كە عىسایان لەلای قەباقاوه بۇ كوشكى، نەوهك گلاۋىن عىسایان گۆت و بەستىانەوە. 13 يەكەم جار بىرىدەنە لاي حەنا، و نەتوان نانى پەسخە بختون. 29 پلالاتۇسېش ھاتە دەرەوه و چونكە خەزورى قەباقا بۇو كە ئەۋالا سەرۈكى كاهينان بۇو. گوقى: «ج سکالا يەڭىن لەسەر ئەم پىاواھەيە؟» 30 وەلامىان 14 قەباشاش ئەۋپاواھ بۇو راۋىزى بۇرالەرەن جولە كە كەدبىوو كە دايەوه: «ئەگەر خراپە كار نەبوايە، نەماندەدا بە دەستتەوه». باشتىر وايە پىاۋىك لە جىان گەل بېرىت. 15 شىيون پەتەۋىس 31 پلالاتۇسېش يېنى گوتون: «بىبىن، بەگۈزەي شەرىعەتى خۇتىن لە گەل قوتاپىيەكى دىكە شۇنىن عىسا كەتون. لەبەر ئەۋەي ئەو حۆكمى بىدەن». جولە كە كان وەلامىان دايەوه: «درۇست نىبىھ قوتاپىيە لەلای سەرۈكى كاهينان ناسراو بۇو، لە گەل عىسا ئېتە كەس بىكۈزىن». 32 ئەمەش روویدا تاكو ئەو قىسەيەي چۈچ بۇ كوشكى سەرۈكى كاهينان، 16 بەلام پەتەۋىس ناچار عىسا يېتە دى كە لە سەر شىۋازى مەرنە كەي فەرمۇوبۇوى. بۇو لە دەرەوه لە بەرەرگا كە بىرلەنەتتىت. قوتاپىيەكى دىكە 33 لەبەر ئەۋو بۇ پلالاتۇس چۈچ ناو كوشكىكە، بانگى عىسای كە سەرۈكى كاهينان دەنیاىي ھاتە دەرەوه و قىسەى لە گەل كەد و يېنى گوت: «تىپاشاي جولە كەي؟» 34 عىسا وەلامى كارە كەرە دەرگاوانە كەدا كەد و پەتەۋىس ئەتىنە كەن جولە كەم؟ گەلە كەت و كاهينان بالا تۆيان داوهە دەستى من. 17 كارە كەرە كە بەتەۋىس گوت: «تىش لە قوتاپىيەكەن ئەم نەن ئەن بۇ كەدووه؟» 35 پلالاتۇس وەلامى دايەوه: «ئايان من كارا بىرلەنەتتىت؟» گوقى: «نەخىر». 18 خزمەتكار و پاسەوانە كان جولە كەم؟ گەلە كەت و كاهينان بالا تۆيان داوهە دەستى من. ئاگەر ئەن كەدبىووه و راوهەستابۇ خۇيان گەرم دەكەدەوه، چىت كەدووه؟» 36 عىسا وەلامى دايەوه: «پاشايەتى من سەر چونكە سەرما بۇو، پەتەۋىش لەگەلىان وەستابۇ، خۇى گەرم بەم جىيانە نىبىھ. ئەگەر پاشايەتى من سەر بەم جىيانە بۇوايە، دەكەدەوه. 19 سەرۈكى كاهينان دەربارەي قوتاپىيەكەن و ئەوسا خزمەتكاراھ كەن دەجەنگان تاكو نەدرېتە دەست بابەرانى قىرکەنە كەپرسىارى لە عىسا كەد، 20 عىساش وەلامى دايەوه: جولە كە، بەلام پاشايەتى من سەر بە ئېرە نىبىھ. 37 ئىنجا «بە ئاشىكرا بۇ جىيان دوام، بەرەۋام لە كەنېشىت و پەرسىتگادا پلالاتۇس يېنى گوت: «كەۋاھ تۆپاشاي؟» عىسا وەلامى دايەوه:

«تُر ده لَيْ که من پاشام. بُو ئەمە لەدایك بۈرمەش كورسى دادوھرى دانىشت، لە شۇنىيىك يېنى دەگۇتى ھاتۇمەتە جىيان، تاڭو شايەقى بۇ راستى بىدەم. هەركەسيك «بەردىزگارو»، كە بە عىبرى يېنى دەللىن «گەباسا». 14 رۇزى لە راستىيە و بىت گۆئى لە دەنگم دەگرىت.» 38 پلاطۆس ئامادەكارى جەڙنى پەسخە بۇو، تزىيىكى كاڭمىز دوازدە بۇو، يېنى گوت: «پاسىتى چىيە؟» كە ئەمەدى گوت دىسان چورو ئىنجا پلاطۆس بە جولە كە كافى گوت: «ئەوهتا پاشاكەن ئان.» دەرەوه بۇ لاي جولە كە كان و يېنى گوت: «ھېچ خراپىيەكى 35 ئەۋاپىش ھاواريان گىد: «بىيە! بىيە! لە خاچى بىدە!» پلاطۆس تىدا ناپىم. 39 بەلام تەرىتىكەن ھەيە كە لە جەڙنى پەسخەدا لې پرسىن: «پاشاكەن لە خاچ بىدەم؟» كاھىنلى بالا وەلاميان يەكىنگان بۇ ئازاد بىكم. بۇيە دەغانەوېت پاشاي جولە كەن بۇ دايەوە: «جىڭ لە قىسىر پاشامان نىيە.» 16 ئىت پلاطۆس ئازاد بىكم؟ 40 ھاواريان گىد: «ئەمە نا! بەلکو باراباس!» دايە دەستيان تاڭو لە خاچ بىرىت. سەربازە كاپىش عىسايان باراباسىش يەكىك بۇو لە ياخىبىوان.

19

شۇنىيىك كە يېنى دەگۇترا «شۇنىيى كاسەسەر»، بە عىرىش دەيىتتە «گولگوكسا». 18 لەوي لەگەل دوو كەسى دىكە لە خاچىان دا، ھەرىيە كە لە لايدىكىيە وە، عىساش لە ناوهپاپستيان. 19 پلاطۆسىش تەختىيەكى لەسەر خاچە كە داڭوتا كە لەسەرى نۇسسىبۇو: «عىساى ناسىرەدى، پاشاي جولە كە.» 20 جولە كەيەكى زۇر نۇسراوە كەيان خۇرىندەوە كە بە عىبرى و لاتىنى و يۇنانى نۇسراپۇو، چۈنکە ئەو شۇنىيى عىساى تىدا لە خاچ درابۇلە شارەوە تىزىك بۇو. 21 كاھىنلى بالا ئىت جولە كە بە پلاطۆس يېنىيان، ھاواريان گىد: «لە خاچى بىدە! لە خاچى بىدە!» پلاطۆس وەلەم دانەوە: «ئۇيۇ بىبەن و لە خاچى بىدەن، چونكە من خراپەي تىدا ناپىم.» 22 پلاطۆس وەلەم دايەوە: «ئەوهى ئەورامان ھەيە. بە گۈرۈھى ئەورات دەيىت بىرىت، چۈنكە سەربازىن بەشىيەكى بەرگەوت. كراسە كەشيان بىدە، كراسە كە خاچ دا، جەلە كەن ئىت بەشەوە، ھەر بى دروومان بۇو، لەسەرپە يەك پارچە چىزابۇو. 24 لەبەر ئەمە بە يەكتىريان گوت: «پۇيىست نا كات بىدرېتىن. با تىرپىشكى لەسەر بىكىن بىزاننى بۇ كى دەيىت.» ئەمەش ژۇوپىدا تاڭو نۇسراوە پىرۇزە كە يېتە دى كە فەرمۇۋەتى: «جەلەرگە كە ئەمە ئازانىت دەسەلەتىم ھەيە كە ئازادت بىكم يان لە خاچت بىدەم؟» 25 ھەلە كە ئەمە ئەوهى ئەنەن داۋەتە ئەسما وەلەم دايەوە: «ھېچ دەسەلەتىك بەسەر مەنەو نىيە، 26 كاپىك ئەمەش ژۇوپىشكەن لەسەر كراسە كەم كەدە.» جا سەربازە كەن ئەمەيان گىد، ھەلە ئىت خاچە كە ئەمە ئەوهى ئەنەن داۋەتە ئەسما، دايىكى و پۇرۇرۇ و مەرىيەمى ئۇنى كلۇپا و مەرىيەمى مەجدەلى راوهەستاپۇون. 27 كاپىك عىسا دايىكى بىننى لەگەل ئەو قوتاپىيەدا راوهەستاوه كە ئەم خۇشى دۇيىست، بە دايىكى فەرمۇو: «ئەنە كە، ئەوهتا كۆرى تۇ.» 28 بە قوتاپىيە كەشى فەرمۇو: «ئەوهتا دايىكى تۆ.» ئېت لەو كاتته و قوتاپىيە كە بىدېيەوە مالى خۇرى، 29 پاشان، لەبەر ئەوهى ئەسما زانى كە ھەموو شىتىك تەواو بۇوه،

هروههای بُئْئوهی نوسراوه پیروزه که بینه دی، فرموموی: «گورهه کدا بردووه و نازانین لهکوی دایاناوه!» (تینوومه، ۲۹) گوزهه کی پر له سرکه دائزابوو، نیسنهه نجیکی ۳ ئینجا په ترس و قوتاییه که دیکه بهره و گورهه که بریکوتن. پر له سرکیان خسته سر لقه زوفایه ک و بهرزیان کردوه ۴ هردووکان بدهیه که ده رایانه کرد، بهلام قوتاییه که دیکه بوده دی. ۳۰ کاتیک عیسا تاعی سرکه که دیکه کرد، فرموموی: پیش په ترس کوت و زووت گیشته سر گورهه که. «ته او بورو» لهدوای ئوهه سه ری دانه واند و گیان سپارد. ۵ دانه ویه و بینی که تانه که دازاوه، بهلام نهچووه ژوروهه. ۳۱ پاشان را به رانی جوله که داوایان له پلاتوس کرد قاچ ۶ ئینجا شیمون په ترس که دوایکه توو هات و چووه ناو له خاچ دراوان بشکنیرن و تهرمه کانیان هلبگیردن، چونکه گورهه که، بینی که تانه که دازاوه، ۷ ئه و ده سمالهه که به سه ری پوژی ئاماده کاری بورو، ئه و شه مهیه پوژیکی گورهه بورو، تاکو عیساوه پیچاربوو، له گل که تانه که دانه نزاوو، بهلکو به جیا له تهرمه کان له شه مهه دا له سر حاج نه مین. ۳۲ ئینجا سه ریازه کان چینیه ک پیچاربووه، ۸ ئه و سا قوتاییه که دیکه ش که يه کدم هاتن و هه ردوو قاچی ئوهه که دیکه بان شکاند جار هاتبوبه سر گورهه که چووه ژوروهه، بینی و باورهی هینا. که له گل عیسادا له حاج دراپون. ۳۳ بهلام کاتیک هاته ۹ ئه و کاته هینشتا له نوسراوه پیروزه کان تینه گیشتبونون که ده بینی لای عیسا بینیان وا مردووه، قاچیان نه شکاند. ۳۴ بهلام عیسا له تیو مردووان هه سنتیه وه. ۱۰ دواتر قوتاییه کان گهانه وه يه کیک له سه ریازه کان رمیکی له کله که دا، ده ستبه جن شویچی خیان. ۱۱ بهلام مریم له لای گورهه که له ده رهه وه خوین و ئاو ده رچوو. ۳۵ ئه و پاوهی ئه مهیه بینی شایه تی دا، راوه ستاپو ده گریا. کاتیک ده گریا، دانه ویه و سه ری ناو شایه تیه که شی راسته. خوی ده زانیت که راست ده لیت، گورهه که دیکه که شوینه هی تهرمه که عیسای لی دائزابوو دانیشتوون، يه کیک تاکو عیوه باوره په بینن. ۳۶ ئه مهه پروویدا تاکو نوسراوه پیروزه که شوینه هی تهرمه که عیسای لی دائزابوو دانیشتوون، يه کیک بینه دی: «هیچ ئیسکیکی ئه و ناشکنیریت!» ۳۷ هروههها له لای سه ریه وه ئه وی دیکه له لای پیچیه وه. ۱۳ لیان پرسی: نوسراویکی پیروزی دیکه ش ده فرمومی: «نه ماشای ئوهه «خانم، پوچی ده گریت؟» و «لای دانه وه: «گورهه میان بردووه، ده کهن که رمیان لیداوه.» ۳۸ پاش ئوهه یوسفی خەلکی نازانم لهکوی دایاناوه.» ۱۴ که ئه مهه گوت ئاپری دایوه وه، رامه که له ترسی را به رانی جوله که به نینچی قوتایی عیسا بورو، بینی عیسا راوه ستاوه، بهلام نهیانی عیسا یه داوه ای له پلاتوس کرد تاکو ته رهی عیسا بیات، پلاتوتسیش فرمومو: «خانم! پوچی ده گریت؟ به دوای کیلا ده گریت؟» ده بینی دا، ئه ویش هات و تهرمه که دیکه برد. ۳۹ نیقدویوسیش واپیانی باخه وانه کدیه، بینی گوت: «گورهه، ئه گر ته بردووه هات، ئوهه که ده کم جار به شه و هاته لای عیسا. له گل پیم لین لهکوی داتاوه تاکو بیبهه وه.» ۱۶ عیساش بینی خوی نزیکی سی لیتر موری تیکلا و به ئه لوای هینا. ۴۰ جا فرمومو: «مریم!» ئه ویش ئاپری دایوه وه و به عیبری بینی تهرمه که دیکی عیسا یان برد و به که تان له گل پون پیچانه وه، وه گوت: «برابرن!» که به اراتی ماموستا دیت. ۱۷ عیسا بینی نه ریتی جوله که ده کفن کردن. ۴۱ لهو شوینه هی عیسای تیدا فرمومو: «ده ستم لی مدده، چونکه هینشتا بولای باوک به رز له حاج درا باخچیه کی لیبوو، له باخچه کشدا گوریکی نوچی لیبوو نهبووه ته وه. بهلام پرپولای برایانم و پیانان لی: «من به رز ده بینه وه که می تیدا نه نیزابوو. ۴۲ له بدر روزی ئاماده کاری جوله که کان بولای باوک و باوگان، خودام و خوداتان.» ۱۸ مریمی عیسا یان له وی دانه، چونکه گورهه که نزیک بورو.

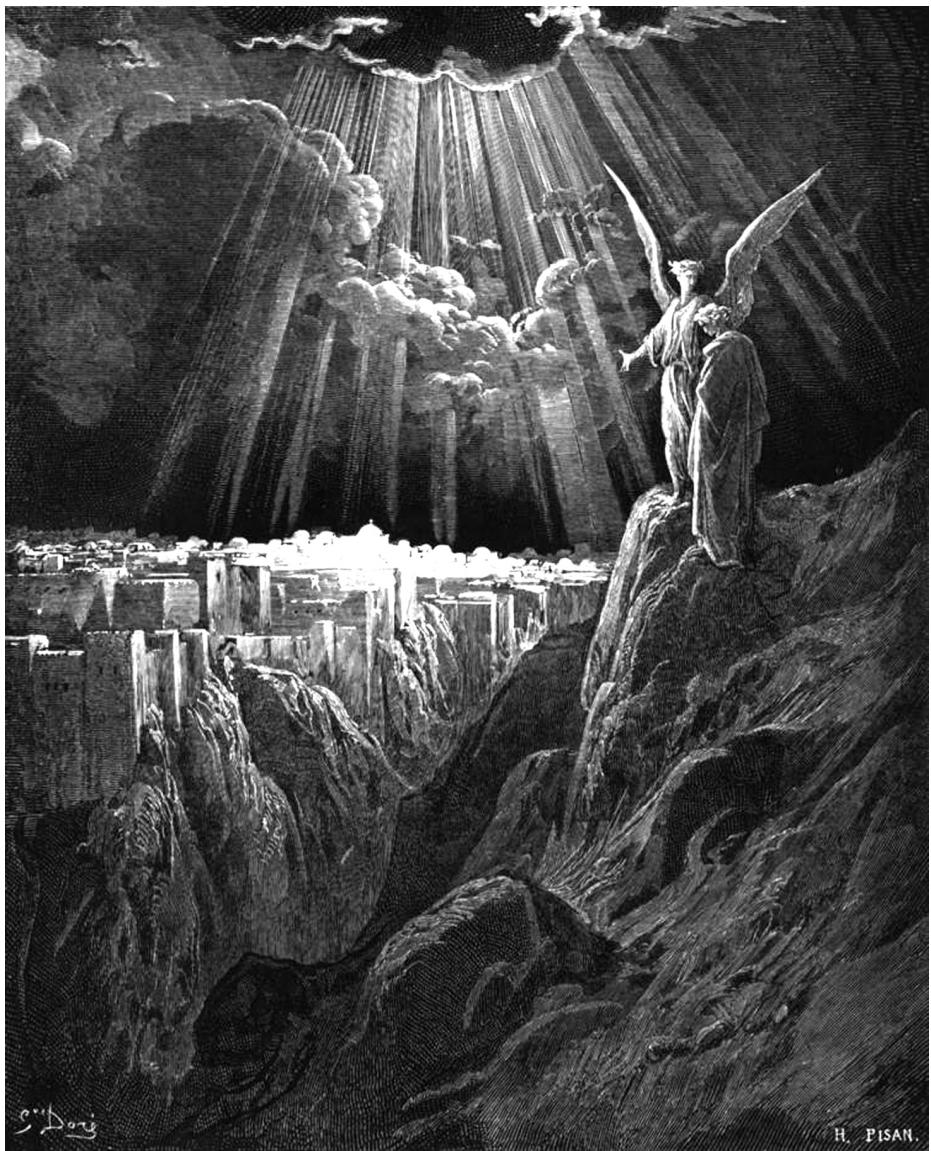
20 له يه کدم پوژی هه فته دا، هینشتا تاریک بورو، مریمی ئوهه شی بینی گوتون که بینی فرموموبوو. ۱۹ ئیواره هی همان مه جده لی هاته سه رگورهه که و بینی برد که له سه رگورهه که پوژی، که يه کدم پوژی هه فته بورو، له ترسی را به رانی جوله که، گلزار کراوهه ته وه. ۲ ئه ویش پایکد و هاته لای شیمون په ترس ده رگانی ئوهه شوینه دائزابون که قوتاییه کانی لیبوو، عیسا و ئه و قوتاییه هی دیکه که عیسا خوشی ده ویست، بینی گوت: هات و له ناوهه راستدا راوه ستا و بینی فرمومون: «سلا و تان لی بینت!» ۲۰ که ئه مهه فرمومو، دهستی و کله که دیکه پیشاندان،

جا قوتاییه کان که مه سیحی خاوهن شکویان بینی دلشاد 6 بینی فرمون: «توره که هله لبه نه لای راستی به له مه که، ماسی بیون. 21 ئىنجا دیسان عیسا پیچی فرمون: «سلاواتان لى بیت! ده بینته ووه.» جا هله لاندا و ئیتر له بهر زوری ئه و ماسیبیانه تییدا هه روهک چزن باوک منی ناردووه، منیش ده تانیرم.» 22 که بیو نه یاتنانوی توره که رابکنیشنه ناو به له مه که. 7 ئه و قوتاییه که ئمه مه که گوت، فروی لیکردن، بینی فرمون: «رۇھى پېرۋۇز عیسا خوشى دەۋىست بە پەتروسى گوت: «ئەوه عیسای وورگان. 23 ئەوهی ئیوه گوناھى بېخشن، بەخشاوه، ئەوهی خاوهن شکویه!» کاتیک پەتروس بیسیتی «ئەوه عیسای خاوهن ئیوه گوناھى نەبەخشىن، نەبەخشاوه.» 24 بەلام قوماس کە شکویه، «خۆى بە جله کانى داپۇشى چونكە رپوت بیو، خۆى يەکىنکە له دوازدە قوتاییه کە و بە دیدمۇس ناسراوه، له گەل ھەلدایه ناو ئاوه کەوە. 8 قوتاییه کانى دیکە بە بەلەمە کە هاتن و قوتاییه کان نەبۇو کاتیک عیسا هات. 25 قوتاییه کانى دیکە تۈرى ماسیبیه کەيان راڈە كىشى، چونكە تەنها دوو سەد بال لە پیان گوت: «گەورەمان بینی! ئەۋىش بینی گوت: «ئەھر و شکانیيە دوور بیوون. 9 کاتیک دابەزىيە و شکانى، بینيان جىنگاگى بىزمارە کان بە دەستىيە و نەبىن، پەنجە نەخەمە شوپىنى واخەلۇرۇ ئامادە كراوه و ماسی خراوهە سەرى و نان دازراوه. بىزمارە کانەدە، دەست لە كەلە كەی نەدەم هەرگىز باوەر ناكەم.» 10 عیسا پینچى فرمون: «لەو ماسیبیانە بېتىن کە ئىستا گرتىان.» 26 لە دواىيە هەشت رۈز، قوتاییه کانى دیسان لە ژۇورە وە بیوون 11 شىمۇن پە ترۆسىش سەركەوت و توره کەی را كىشىيە سەر و تۇماسیش لە گەلیان بیو، دەرگا كائىش داخراپۇن، عیسا و شکانى، سەد و پەنجا و سى ماسى گەورە دەتىدابۇو، له گەل هات و لە ناوه راستىان راوه ستا، فرمۇو: «سلاواتان لى زۇرە كەشى توره کە نەدرە. 12 عیسا پینچى فرمون: «وەرن بینىت!» 27 ئىنجا بە تۇماسىي فرمۇو: «پەنجەت بىنە ئېرە و دەستم بىخۇن.» ھېچ كام لە قوتاییه کان نەيانۋىزا پېرسىاري لى بىكەن: بىنە، دەستت بىنە و لە كەلە كەمى بەدە. بىباورەرە بەمە بەلکو «تۆ كىتى؟» زانيان عیسای خاوهن شکویە. 13 عیسا هات، باوەر بېتىن، 28 قوماس وەلامى دايەوە: «ئەھى خاوهن شکو نانە كەی ھەلگەت و پېيدان، ماسیبیه كەش بە ھەمان شىۋوھە خوداى من!» 29 عیسا پینچى فرمۇو: «لەبەر ئەوهى منت 14 ئەمە سېيھم جار بیو كە عیسا پاش ھەستانە وەی لە تىو بىنە، باوەرپەت كەزدە خۇزىگە دەخوازىت بەوانە نەينبىنی و مىردووان بۇ قوتاییه کان دەرگەوت. 15 دواى ئەوهى نانيان باوەریان هېتىا، 30 عیسا لەبەر دەم قوتاییه کائىدا زۇرە پەرجووی خوارد عیسا بە شىمۇن پە ترۆسىي فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت دىكەي كەد كە لەم پەرىتوكەدا نەنۇرساوه. 31 بەلام ئەمانە لەوانە خۇشتە دەۋىت؟» بینى گەورەم، دەزانىت نۇوسراون تاكو ئىۋە باوەر بېتىن كە عیسا مەسيحە كەدە، كۆرى كە تۆم خۇشتە دەۋىت؟» بینى فرمۇو: «بەرخە كاتم بەلە وەرپىنە،» خوداىيە، تاكو بە باوەرھېتىان بە ناوى ئەو زىياناتان ھېتىت. 16 دیسان بینى فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت خۇشتە دەۋىت؟»

21

دواى ئەمە دیسان عیسا بەم شىۋوھە لە دەرياچە جەللى خۆى بۇ قوتاییه کان دەرخىست: 2 شىمۇن پە ترۆس و تۇماس كە بە دیدمۇس ناسراپۇو، له گەل ناتائىل كە خەلکى قاناي جەللى بیو، هەرودە كۆرە كانى زەبدى و دوو قوتايى گوت: «گەورەم، تو ھەموو شىئىك دەزانىت. دەزانىت دىكەي ئەو پېنكەو بیوون. 3 شىمۇن پە ترۆس بینى گوت: «بۇ راوا دەچم،» پیان گوت: «ئىتەش لە گەل ئەتىن،» ئىنجا رېيشتن راستى پاستىت پى دەلەم، کاتیک گەنج بۇويت پاشىتەنە كەت دەبەست و بۇ ھەر كۆئى دەقۇپىت، دەچچوپىت. بەلام کاتیک پىر دەبىت دەستت درىزى دەكەيت و يەكىنی دىكە پاشىتەنە كەت دەبەستت و دەتابەنە شوپىنىك كە ناتە دەۋىت؟» 19 ئەمە گوت كۆرۈيە، ھېچ ماسیتىان پى نىيە؟ وەلامىان دايەوە: «نە خېزىر،» وەك ئاماڭە كە دەتىك بۇ مردىن پە ترۆس كە بەھۆيە وە خودا

شکودار ده کات. له دوای ئەمە پىچى فەرمۇو: «دۆام بىکەوه!»
20 پەترۇس ئاپىرى دايەوە و بىنى كە ئەو قوتايىيە كە عيسا
خۇشى دەۋىست دوايان كەدوووه، ئەوهى لە كاتى نانى ئىوارەدا
شانى بە سنگى عيساوه نابۇو و پىچى گوتىوو: «گەورەم، كىيە
ئەوهى بە گۈنت دەدات؟» 21 كاتىك پەترۇس ئەمەمى بىن بە²¹
عيساى گوت: «گەورەم، ئەى ئەمە چى لىدىت؟» 22 عيساش
پىچى فەرمۇو: «ئەگەر بىمە وېت دەمېنىتەوە هەتا دىمەوە، بە تو
چى؟ تو دۆام بىکەوه.» 23 ئېتىر ئەم قىسىيە له تىبرىيان واپلاؤ²³
بۇوهە كە ئەو قوتايىيە نامىرىت. بەلام عيسا پىچى نەفەرمۇو كە
نامىرىت، بەلّكۈ (ئەگەر بىمە وېت دەمېنىتەوە هەتا دىمەوە، بە تو
چى؟) 24 ئەمەش ئەو قوتايىيە كە دەربارەي ئەم شنانە شايەقى
دەدات و ئەم شنانەي نۇوسىيە، ئېش دەزانىن شايەتىيە كەدى
پاستە. 25 زۇر شى دىكە ھەيدە عيسا كەدووېتى، ئەگەر يەك
له دوای يەك بنوسرايەتەوە، واپزام خودى جىڭىگەي ئەو
پەپتوو كە نۇوسراوانەي تىدا نەددە بۇوهە.

شاره پرورزه کش، ترشیبی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بز زوا کی ثاماده کاریست. گرئم له دهنگی گوره بو له ته خته گوه فرموموی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیست. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گلیاندیه و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 21:2-3

ئاشکارا کردن

19

له خوین هەلکیشراوی لمبەربوو، ئەندازه‌ی بىيىن بانگ دەكى
«وشى خودا» يە. 14 له شىكەكانى ئاسمان بە سوارى ئەسپى
سې شۇنى دەكەتون و كەتانى ناسكى سې پاپاكان لمبەردا
بۇو. 15 له دەمەيە و شەشىرىتىكى تىزى دەردەچۈو، تاكو بىيىن لە
نەتەوە كان بىدات. «بە گۈچايانىكى ئاسىنى شوانايە تىيان دەكەت.»
گۈشەرى شەرابى توورەبىن ھەپچۈسى خوداى ھەرە بە توانا
دە گۈشىت. 16 ئاولىكى ھەيدە لە سەر كەوا و ۋارنى نۇوسراوە:
«پاشاي پاشایان و گورەي گۈچۈنى بەر زەھارى
دىكەم بىيىن لمبەر خۇردا راوه ستابۇو، بە دەنگىكى بەر زەھارى
لە ھەموو بالىندە فېرىيە كەن ناوهە راستى ئاسمان كەد و گۇنى:
«وەرن كۆپىنە، بۆ شىيى گورەي خۇدا، 18 تاكو گۈشىتى
پاشا كان و گۈشىتى سوپاسالارە كان و گۈشىتى بەھىزان، گۈشىتى
ئەسپە كان و سوارە كانىان، گۈشىتى ھەمووان، ئازاد و كۈپىلە،
گورە و بچۈوك بىخۇن.» 19 ھەر وەه دەرنىدە كە و پاشا كانى
زەۋىي و له شىكەكانىان بىيىن كۆپىونە، تاكو لە دىرى سوارە كە
سوباكەي بىجەنگىن. 20 دېرنىدە كە و پېغەمبەر دەرۇز نە كەي
ياوهرى دەستىگىر كەن، ئەندازى نىشانە كانى لە پېتىاوي كەد
و بەھۇيە وە ئەوانەي چەواشە كەد كە نىشانە دېرنىدە كەييان
وەرگەت و ئەوانەي كېتۈشىان بۆپەيکەرە كەي بىردى. ھەر دەرۇز كەن
بە زىندىوپىن فېردا رانە تىو دەرىباچە ئاڭەدە، كە بە گۈگەد
دا گىرساوه. (Limnë Pyr g3041 g4442) 21 پاشماوهە كە بە شەشىرىتى
سوارە كە كۈرۈن كە له دەمەيە و دەردەچۈو، ھەموو بالىندە كان
لە گۈشەتكەن ئاپىزىون.

20

فېلىشىتە كەم بىيىن لە ئاسمانە و دەھاتە خوارە وە و كەلىلى
كېتۈشى بۆ بىم. بەلام بىيى گوتىم: «وا مە كە؟ مىنىش لە گەل تو
و خوشك و برايانىت بەندەي ھاوا كارم، ئەوانەي پابەندىن بە
شايەتىيان بۆ عيسا. كېتۈش بۆ خۇدا بىيى! چونكە ئە و پۇچەمى
كە سروشى بە پېغەمبەرە كان داوه، ھەر ئەندازى شايەت بۆ مەسىح
دەدات.» 11 پاشان ئاسمانم بە كراوهە بىيى، ئەسپىتىكى سېيم
بىيى و سوارە كەي بە «دەلىزز» و «راستىگى» ناودە بىردا. بە
دادپەرەرە حۆكم دەدات و دەجەنگىت. 12 چاوهە كانى وە كە
بىرىت. پاش ئەمە دە بىت بۆ ماوهە كە كەم ئازاد
گۈچۈنى بەر خۇدا بىيى، تاكو بەن دەجەنگىت. 13 كەوايەكى
لە سەر دەنيشتن دەسەلاقى حۆكم دەيان بەن پىدرابوو. ھەر وەھە
نووسراوى ھەيدە كە جەنگە لە خۇى كەس نايرائىت. 14 كەوايەكى
گىلانى ئەوانەم بىيى كە لمبەر شايەتى عيسا و لمبەر وشەى

خودا سه ریابون، ئوانه کپتوشیان بۇ درنده کە و پەيكەرە کى نەما، 2 شارە پیروزە کەش، ئورشە ئىمۇ نۇئىم بىنى لە ئاسمانە وە نەبرىدبوو، نىشانە ئىچەۋان و سەر دەستىيان وەرنە گىتىوو. جا لەلایەن خودا و دەھاتە خوارە وە، وەك بۇوكىكى پازاوه زىنندىو بۇونە وەزەزار سال لەگەن مەسىحەدا فەرمانىزە واپايان بۇ زاوا کى ئامادە كۈايىت. 3 گۈئىم لە دەنگىكى گەورە كىد، 5 (بەلام مردووه كانى دىكە هەزار سالە كە تەواو بۇو لە تەختە كە وە فەرمۇوى: «ئەوەتا شىنىڭەي خودا لەگەن بۇ زيان نە گەرانەوە، ئەمە هەستانەوە يە كەمە.») 6 ئەوەي لە خەلک، ئەویش لە گەلەي ئىشەجى دەيىت. ئەوانىش دەبن بە هەستانەوەي يە كەمدا بەشى ھەيىت بەرە كەتدار و پېرىزە. ئوانە گەلى ئەو، خودا خۇرى لە گەلەندايە و دەيىتە خودا ئەوان، مەردى دووم دەسەلاقى بە سەر ياندا ئىيە، بەلکۇ دەبىنە كاھىنى 4 ئەویش ھەموو فەرمىسکىكى چاوبىان دەسەرتەوە، ئىتەر مەردىن خودا و مەسیح، هەزار سال لە گەلەي ئەرمانىزە وايىتى دەكەن. نايىت، شىوهن و ھاوار و ئازار نامىين، چونكە شەتكەنلىپىشۇ 7 كاپىك ھەزار سالە كە تەواو دەيىت شەيتان لە بەندىخانە بە سەرچۈون،» 5 دانىشتوۇ سەر تەختە كە فەرمۇوى: «ئەوەتا ئازاز دەكۈيت و 8 دەيىتە دەرەوە تاكۇ نەتەوە كانى چوارگۇشەي ھەموو شىتىك نۇئى دە كەمەدە،» پاشان فەرمۇوى: «بۇوسە، زەوي چەواشە بىكتا، گۆگ و ما گۆگ، تاكۇ بۇرەنگ چونكە ئەم و تانە مەتمانە دار و راستە.» 6 پاشان بىچى فەرمۇوم: كۆيان بىكتا، ئوانە ئۇمارەيان وەكلى دەريايە، 9 بە سەر «ئەوا ھاتە دى. من ئەلف و ئېم، سەرەتا و كۆتايىم، لە كانى پاپتايى زەویدا بىلاو بۇونە وە ۋەردوگاى گەلى خودا، واتا ئاوازى زيان بە خۇزىرايى دەدەمە ئىتىوو. 7 ئەوەي سەربىكەيەت شارە خۇشە وىستە كە خودا يان گەمارۇ دا، بەلام ئاگەل ئوانە ئەي بېرىتەنە كە دەبىخە خودا ئەنچەنگ بۇ دەھەنەتەوە، و ئۇوشىن، 10 ئەو ئىبلىسە دەيىتە كورم، 8 بەلام ترسنۇك و بىباور و قىزەونان، ھەر روھا چەواشەي دە كەن دەرىدرايە دەرىچە ئاگ و گۆگەد، كە بىكۈز و داوىنىسىس و جادووگەر و بېتەرسان، لە گەل ھەموو دەرنەدە كە پېنگەمبەرە درۆزىنە كەلى ئىلەيە. ھەتاهەتايە شەو و رۈزۈ دەرىزنان، بەشىان لە دەرىچە ئاگ و گۆگ دا گىرساواه ئازاز دەدرىن، 11 (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 9 يەكىك لەو كە دەھەنەتەوە كە دەرىدرايە دەرىچە ئاگەد، 12 (Limnē Pyr g3041 g4442) 10 يەكىك لەو تەختىكى گەورەي سېيم بىنى و ئەوەي لە سەرى دانىشتبۇو. حەوت فەرىشەيەي حەوت جامە كىيان پىپۇو كە بە دواين ئاسمان و زەوي لە بەر رۇوى ھەلاتن، شۇنىيان لە ئاسماندا حەوت دەرەدە كە پېرىباپون، ھات بۇ لام و ئېنى گۇتم: «وەرە نەما، 12 مەردووه كانى بىنى بە گەورە و چەووكەوە لە بەر دەم بۇكە كەت پېشان بەدم، ئىنى بەرخە كە،» 10 بە رۇسى پېرىز تەختە كەدا راۋە ستاپۇن و پەرتۇوكەكان كەنەنەوە، پەرتۇوكىكى بىرمى بۇ چىيەكى گەورە و بەرەز، ۋەرە ئىشە ئىمۇ شارە پېرىزە كە دىكەش كە پەرتۇوكى زيانە كەپاپوە وە. مەردووه كان بە گۆزەي پېشاندام كە لە ئاسمانەوە لەلایەن خودا و دەھاتە خوارە وە، كەدەوە كەيان بەھەي لە پەرتۇوكەكان نۇو سراوە حۆكم دران، 11 شەكۈي خودا ئەبۇو، دەرەشانەوە وەك گەنەھاتىن 13 دەرىاش مەردووه كانى ناوخۇرى راۋە دەست كەد، ھەر روھا دەرىد، وەك يەشب، ٻۇون وەك كېلىستال، 12 شۇورا ئەكىن وەھرىيە كە و بە گۆزەي كەدەوە كانى حۆكم درا، Hadës g86 (Hadës g86) دوازىدە فەرىشە ھەبۇون، ناوى دوازىدە ھۆزە كەدى كۆرانى 14 مەردىن و جەپانى مەردووان فەرىدرا نە دەرىچە ئاگە كە، ئەم ئىسرايل لە سەر دەرگا كان نۇو سراپۇن، 13 لە رۇزەلە ئەتەوە دەرىچە ئاگە مەردى دووه مە، Hadës g86, Limnē Pyr g3041 دەرگا ھەبۇون، لە باكۇرە وە سى دەرگا، لە باشۇرە وە سى 15 هەركەسىك ئاوى لە پەرتۇوكى زياندا تومار نە كەپاپو، دوازىدە دەرگا، لە رۇزئاواه سى دەرگا، 14 شۇورا ئىمۇ دوازىدە شۇورا كە بىپۇيەت، 16 شارە كە بە چوار گۇشەي دازابۇو، بىغە ئەبۇو، دوازىدە ئاوى لە سەرىيان ھەبۇو، ئاوى دوازىدە فەرىدرايە دەرىچە ئاگە كە، (Limnē Pyr g3041 g4442) 21

پاشان ئاسما ئىتىكى نۇئى و زەۋىيەي نۇئى بىنى، چونكە دارلىكى پتوانە ئىزېرىخى پىپۇو، تاكۇ شارە كە و دەرگا كانى و شۇورا كە بىپۇيەت، 16 شارە كە بە چوار گۇشەي دازابۇو، ئاسما ئەكەم و زەۋىيەي كەم بە سەرچۈون، ئىتەر دەرىاش

در بیزیه که هیندهی پانیه که بود. شاره کدی به داره که و بُو هه تاهه تایه فه رمانزه وايهتی ده کدن. (aiān 6 پاشان پنوا، دوازده ههزار ستادیا بود، در بیزیه و پانی و به رزیه کدی بیزیه فرموم: «ئەم و شانه راست و جىنى متمانەن، خوداي يەكسان بون، 17 شوررا كەشى پنوا، سەد و چل و چوار پەروەردگارى رۆحى پىچەمەران، فريشته كەخى نارد بالى بود بە بالى مرۆف كە فريشته كە بەكارىدەتىنا. 18 يىناي تاكۇ ئەو شنانه پىشانى بەندەكانى خۇرى بات كە دەبىت زۇو شوررا كە له يەشب بود، شاره كەش لە زېپى پېنگەرد بود، رۇووبەدن». 7 ئەوهتا بە پەله دىم! خۆزگە دەخوازىرىت بەوهى وەك شۇوشەسى ساف. 19 بناگە كانى شوررا كە شاره كە بە پىشىبىنیيە كانى ئەم پەرتۈوكە وشە بە وشە پەپەرە دەكەت، 8 من ھەموو بەردىكى گرانبەها پازىتراپووهە، بناگە يەكەم يەشب، يۇحەنام، ئەوهى كە ئەم شنانەم بىنى و بىستم، كاتىك يىنیم و دووهەم ياقۇقى شىن، سېيىم ياقۇقى سېيىم، چوارم زەرەودە، بىستم، كەمۇم بۇ ئەوهى لەبەرىيى ئەو فريشته كەپتۈش بېم كە 20 پېنچەم شىلانە، شەشم ياقۇقى سورۇر، حەوتەم زەرەجەد، ئەم شنانە پىشانەدەم. 9 جا بىزى گومت: «وا مە كە! مىنىش ھەشتم زەرەودى سەوز، تويم ياقۇقى زەرەد، دەيەم ياقۇقى وەك توپەندەي ھاوا كارتىم، لەگەل خوشك وبرا پېغەمەرە كانت سەوز، يازدەيەم ياقۇقى زەعفەنەرانى، دوازدەيەم جەمىشت. و ئەوانەي پەيامى ئەم پەرتۈوكە پەپەرە دەكەن. 21 كەپتۈش بۇ دوازدە دەرگا كەش دوازدە مروارىن، ھەر دەرگا كەل بەخە كە بەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر سەتم بکات، ئەوهى يەك دەنگە مروارى بود، شەقامى شاره كە لە زېپى پېنگەرد بود پەرتۈوكە مەشارەوە، چونكە كانە كە تىزىكە. 11 ئەوهى سەتمكارە وەك شۇوشەسى پەۋشىن. 22 پەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر كارى راپاستورۇست بکات، ئەوهى يەزدانى پەرەردگارى ھەرە بەتوانا لەگەل بەرخە كە پەرسىگام راپاستورۇست با ھەر كارى راپاستورۇست بکات، ئەوهى ئەون، 23 شاره كەش پۇيىسىتى بە خۇر و مانگ نىيە بەسەرىدا پېرۋۇشە با ھەر پېرۋۇز بىت. 12 (ئەوهتا بە پەله دىم! پاداشىتى بەرەوشىنەوە، چونكە شىكى خودرا رۇونا كى كەدووەتەوە و خۇم پىتىيە، تاكۇ پاداشىتى ھەركەسېيىك بەگۈزىرە كارە كەي بەرخە كە چرايەتى. 24 نەتەوەكان بە رۇونا كىيە كە دەرۈزۈن و بەدەمەوە، 13 من ئەلەن و يېم، يەكمىن و دواھەمىن، سەرەتا و پاشاكەن زۇوي شىكوى خۇيانى بۇ دەھىنەن. 25 دەرگا كانى بە كۆتائىم. 14 (خۆزگە دەخوازىرىت بەوانەي جەلەكايىان دەشۇن، پۇرۇز ھەرگىز داناخىرۇن، چونكە لەوي شە دانايەت. 26 شىكۇ و تاكۇ ماھىان لە درەختى ژيان ھەبىت و لە دەرگا كانە و بېخەنە پېزىي قېزەون و درۆزۈن ناچەنە ناوى، بەلكۇ تەنەنە ئەوانەي بىكۈزان و بېتەرستان و ھەموو درۆزۈن و ئەوانەي حەز لە كە ناوىيان لە پەرتۈوكى ژيانى بەرخە كەدا نۇوسراوه. 16 «من عىسام، فريشته كەمم

تارد تاكۇ بەم شنانە شايەتى بۇ كلىسا كان بەدم. من لە رەگ پاشان فريشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پىشانەدام، و نەوهى داودم، ئەستىزىرى بەيانى پېشىنگەار». 17 رۆحى پېرۋۇز و بۇوك دەفەرمۇن: «وەرە!» ئەوهى گۇنى لىيە با بىتت: «وەرە!» ئەوهى تىنۇويەتى با بىتت، ئەوهى دەھەۋىت با بەخۇرایى ئاوى ژيان بىات. 18 من ھەموو ئەوانە ئاگادار دەكەمەو كە گۈپىان لە وشە كانى پىشىبىنیي ئەم پەرتۈوكە دەبىت، چا كېبۈنەوە نەتەوە كانە. 3 ئېتەر هېفيەتىك نامىنېتتىت. تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووي دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. نوسراون. 19 ئەگەر كەسيكىش وشە يەكى پىشىبىنیيە كانى ئەم ناينىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىتەنە پەرتۈوكە بىرپەتەوە، خودا لە درەختى ژيان و لە شارە پېرۋۇزە كە بىيەشى دەكەت، ئەوهى لەم پەرتۈوكەدا نۇوسراوه. 20 شايەتى

22 پاشان فريشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پىشانەدام، بېشىنگەار، لە تەختى خودا و بەرخە كە و 2 بە ناوهپراسىتى شەقامى شاره كەدا دەپروات. لە ھەر دەرگا بەرەمەنەن دەخوازىرىت بەراندا دەن، بەندە كانى چا كېبۈنەوە نەتەوە كانە. 3 ئېتەر هېفيەتىك نامىنېتتىت. تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووي دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. 5 لەوي شە دانايەت و پۇيىسىتىيان بە چرا و رۇونا كى خۇر تايانىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىتەنە

ئەمانە دەفهەرمۇي: «بەلى، بە پەلە دېم،» ئامىن! وەرە، عىسىاي خاوهن شكتۇ. 21 با نىعىمەتى عىسىاي خاوهن شكتۇ لەگەل ھەموۋاتان بىت. ئامىن.

66 Verses

کوردی سۆرانی at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

په‌یدابون 8:9 خودا به نوح و کوره‌کانی فرمودو که له‌گه‌لیدا بون: 9 «من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه و نهودی دوای عیوه‌دا ده‌چه‌سپتەن، 10:9 له‌گه‌لی هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی که له‌گه‌لی عیوه‌ن، بالىدە و ئازەلە مالیيە‌کان و هه‌موو ئازەلە کیزپیه‌کان، هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان و له‌گه‌لی شتیبیه‌که هاتۇونەتە دەرەوە، هەرەوە‌ها هەرچى گاندارى سەر زەویش ھە. 11:9 من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه ده‌چه‌سپتەن: هەرگىز جارىتىکى دىكە لافا و نايانىت زۇمى بە تەواوى و يۈزان بېكات». 12:9 ئېنجا خودا فرمۇسى: «ئەم نىشانى ئە پەيمانىدە له‌تىوان خۆم و ئىۋە و هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان دەيەستىم، پەيمانىتىكە بۆ هه‌موو نهودەکانى داھاتۇ. 13:9 وا پەلکەزىزپىنه‌ى خۆمم له‌تىوان هە‌ورە‌کاندا داناوه، كە دەيىتە نىشانى پەيمانە‌كە ئىوان من و زەوى.

دەرچوون 13:14 موساش وەلامى گەلى دايەوە: «مەترىن، چەسپاوبن و بېۋاتەن بىزگارىي يەزدان كە ئەمرۇ بۇ عیوه‌دى دەكەت، چونكە ئەو ميسىزبانە کە ئەمرۇ دەيابىنىن، ئىتىر بۆ هەتاھەتايە نايابىنىنەو. 14:14 يەزدان بۇتان دەچەنگىت و عیوه‌ش پىدەنگ دەبن..»

يەقىيەكان 26:20 دەيىت بۇ من پىرۆز بن، چونكە من پىرۆزم، من يەزدانم، عیوه‌م له‌تىو گەلان جىا كىدەوە هەتا بۇ من بن. سەرژەمۈرى 24:6 «بایەزدان بەرە كەتدارت بکات و بېپارىزىت. 25:6 با رۇوىي يەزدان بەسەرتدا بدرەوشىتەو و له‌گەلت مېھربان يېت. 26:6 با يەزدان ئاپىرتلى بدانەو و ئاشىتىپنى بەخشىت.»

دواوتار 18:18 له‌تىو برا كايان پېغەمبەرىنىکى وەك تۈيان بۇ دادەنئىم و وەتكامى دەخەم دەھى و ئەھەدە فەرمانى پېدەدەم ئەو بۇيان يېتى دەدوتى. 18:19 جائەو كەسەسى گۈئى لە وشەكام نەگىت كە ئەو پېغەمبەرە بە ناوى منهو دەيىت، ئەوا لېپرسىنەوەى له‌گەل دەكەم.

يەشوع 7:1 «تەنها بەھېزبە و زۇر ئازابە، بۇ نهودى ھۆشىار بىت بۇ كاركىدن بېرىي هەمەن ئەو قىردىنەي كە موساي بەندەم فەرمانى پى كەدووپىت. نە بەلاي راست و نە بەلاي چەپ لېي لامدە، بۇ نهودى بۇ ھەركۈپەك بېجىت سەرکەتوو بىت. 8:1 پەرتووپى ئەم قىردىنە لە دەمت جىا نەيىتەوە، بەلکو بە شەو و بە رۇز لېي ورددەرەو، بۇ نهودى وريبايت بۇ كاركىدن بېرىي هەمەن ئەو شتىنە ئىندا نۇسراوە، ئەو كائە ئىنانت راستەپى دەيىت و سەرددەكەوەت. 9:1 ئايام من فەرمانى بە تونە كەرد؟ جا بەھېزبە و ئازابە، مەتوقە و ورە بەرمەدە، چونكە يەزدانى پەروەردگارت له‌گەلتە بۇ ھەركۈي بېجىت.»

پابه ران 7:2 گه لیش به دریزایی سه رده می یه شوی یه زداییان ده په رست، هه رووهها به دریزایی سه رده می پیران که له دواي
یه شوی ته مه نیان دریزه هی کیشا و هه موئه و کارانه یان بینی که یه زدایی مه زن بوئیسرائیل ئهنجام دا.

پرائوس 16:1 به لام پرائوس گوئی: «زورم لی مه که به جیت بهیم و وازت لی بهیم، چونکه بو کوئی بجیت ده چم و له
هه کوئی بجیته و ده مینمه وه. گه لی تو گهلى منه و خودای تو خودای منه. 17:1 له کوئی بمریت لهوی دهرم و هه رله ولش به
خاک ده سپیدریم. با یه زدان توند ترین سرام برات، ئه گه رجگه له مردن شتیک من له تو جیا ده کاتوه».

یه کدم ساموئیل 16:7 به لام یه زدان به ساموئیل فرمودو: «تماشای پوخسار و بالای مه که، چونکه پرهم کردووه وه. یه زدان
وه ک مرؤف تماشای پوخسار ده کات، به لام یه زدان تماشای دل ده کات».

دووهم ساموئیل 22:7 «ئهی یه زدایی بالا دهست، له بهر ئهمه، چهند مه زنیت! کوا هاوای تو؟ بیگه له تو خودایه ک نییه له
هه موئه وهی به گوئی خومنان گوئیمان لیووه.

یه کدم پاشایان 3:2 نهوه به جیبیته که پیویسته بویه زدانی په روهدگارت به جیبیته: ریگانی نهو بگره بهر، فرز و فرمان و
حوم و یاسا کافی به جیبیته، هه رووه ک له تهوراتی موسادا نوسراوه، بو نهوه سدرکه و توو بیت له هه شتیک که ده یکیت و
بو هه رکوییه ک که ده رویت.

دووهم پاشایان 19:22 لهدبر ئهوهی کاتیک گویت له پیامه کدم بووه دهی که ئهه شوینه ویان ده کدم و دانیشتواهه کهی
دبنه مایه نه فرهت، لهدبر دهه یه زدان دل نهرم بوو و خوتت نزم کرده وه، جله کانت له بهر خوتدا دادری و لهدبر دهه
گریایت، هه رووهها منیش گوئم لیت بووه، نهوه فرمایشی یه زدانه.

به کدم پوخته هی میزوو 17:29 خودایه من ده زانم که تو دله کان تاقی ده که بنه وه و به دلی باک دنلوش ده بیت. من به خواستی
خویم و به راستگوییه و هه موئه شتانه وه خشیوه. تیستاش دنلوش بوم که گله کهی توں لیره بینی چوون به خواستی دلی
خویان پیتا کیان پی به خشیت.

دووهم پوخته هی میزوو 14:7 ئینجا که گله کدم نهوهی به ناوی منه وه بانگ ده کریت، بیفیز بون و نویزیان کرد و پرویان له
من کرد و له ریگا خراپه کانیان گه رانه وه، من له ئاسماهه وه گوئی ده گرم و له گوناھه کانیان خوشدهم و خاکه کیان چاک
ده که مه وه.

عه زرا 10:7 چونکه عه زرا بو خویندنی تهوراتی یه زدان و کارکدن پیتی ته رخان کردوو، هه رووهها بو فیرکدنی فرز و یاسای
تهورات له ناو ئیسرائیلدا.

نه حمه 3:6 منیش چهند نیز دراویتکم بو لایان نارد و گوئم: «من خه ریکی کاریتکی گهورهم و ناتوانم داه زم بو لاتان. بوچی
کاره که بوه سیت، ده سیت لی هملگم و بیه لاتان؟»

نه سپیر 14:4 چونکه ئه گه ر تو له کاته دا پیده نگ بیت، یارمهق و ده ربا زیوون له شوینتکی دیکه بو جوله که کان سه رهه لده ده دات،
به لام خوت و مالی باوکت له ناو ده بردریم. هه رووهها کت ده زانیت، لهوانیه بو کاتیکی وه ک مه به پلهی پاشایتی
گهیشتويت؟»

نه یوب 25:19 به لام من زانیم نهوهی که ده مکریته وه زیندووه و له کوتایپدا له سه رزوه راست ده بیته وه.

زهبوره کان 1:23 زهبوریک داود، یه زدان شوانی منه، پیویسم به هیچ ناییت. 2:23 له له ورگای سه وزدا ده مله ورپیت و ده مبانه سه رهار تاوی هیمن و سازگار، 3:23 گاینم ده بیوزنیته وه. بهره وریگای راستوروسی ریخایم ده کات له پیناوی تاوی خوی. 4:23 ئه گهر ته نانهت بهناو دولی سیبیه ری مه گیرکشدا پر قوم، له هیچ خراپه یه ک ناترسم، له بهر ئه وهی تو له گملدای، گوچان و داردەسته کەت دلنه وایم ده کەن. 5:23 سفره بوم ٹاماده ده کەت له بەردەم دوزمانام، زهیت له سەرم دەدەيت بۆ دەستیناشانکردن، جامەکم لیوانایتو ده کەت. 6:23 پیگمان به دریزی ژیانم چا کە و خوشەویستی نه گور به دواام ده کون، بۆ هەتاھەتایه له مالی یه زدان دەزم.

پەندە کافی سلیمان 5:3 پر بدەل پشت به یه زدان بىهسته و به تیگەیشتووی خۆت پشت ئەستور مەبە. 6:3 له هەموو ریگا کانت بیناسە، ئەویش پرچەکە کانت راست ده کات.

ژیمەندی 10:3 ئەو بارەم بینی کە خودا داویه تی به ئادەمیزاد هەتا ھەلیگەن. 11: خودا ھەموو شتیکی دروستکرد کە له کانی خویدا جوان نیت، ھەروهە واى کرد مروف ھەستی ژیانی ھەتاھەتایی ھەیت؛ لە گەل ئەوه شدا کەس ناتوانیت له بخوبیه وانی کاری خودا تیگاکات، له سەرتاوه هەتا گوتایی.

گورانی گورانیه کان 4:2 با بمبانه ھۆلی خوانە کە، خوشەویستیکە کەی وەک ئالا له سەر سەرەم بىشە کېتىھە وە.

ئىشىيا 6:9 چونكە کورىتكان دەپەت، کورىتكان پىنەدرەت و سەركەدaiيەتى دەکەپەت سەرشانى. ناوى لى دەزىت سەرسورھەنېر و پاپىزكار، خوداي بەقوانا، باوکى ھەتاھەتايى، مىرى ئاشى. 7:9 گەشەسەندى سەرۋاکايەتى و ئاشتىيە کەپى كوتايى دەپەت. لەسەر تەختى داود و بەسەر شاشىنە کەپى پاشايەتى ده کات بۆ چەسپاندى و بەھېزىزدى، بە دادپەرورى و بە راستوروسى لە ئىستاوه و ھەتاھەتايە. دلگەرمى یه زدانى سۈپاسالار ئەمە ده کات.

يەرمىا 4:1 فەرمائىتى یه زدانىم بۆ ھات: 5:1 «پېش ئەوهى لەناو سكى دايىكت شىوهت بىكىشم، تۇم ناسى، پېش ئەوهى له مندالدان بېتىتە دەرەوە، تەرخانم كەدىت، تۇم كەدەپغەمبەر ئەتەوهەكان.» 6:1 بەلام من گۇتم: «ئاي، ئەنی یەزدانى بالا دەست، و تەبىزى لە توانامدا نىيە، چونكە تەمدەنم بچۈو كە.» 7:1 ئېنجا يەزدان بىچى فەرمۇمۇم: «مەلى: «تەمدەنم بچۈو كە. بۇ لاي ھەركە سېيىك بىتىریم دەچىت و ھەموو ئەوهى فەرمانت پى بىكم رايىدەگە نىت. 8:1 لىيان مەترسە، چونكە من له گەلتىدام بۆ ئەوهى فەرىيات بىكۈم،» ئەو فەرمائىتى یەزدانە. 9:1 ئېنجا يەزدان دەستى درېزىكەد و دەستى له دەمم دا و بىچى فەرمۇمۇم: «دىنابىا، من و تەكام دەخەمە دەمى تۇوه. 10:1 بىينە، ئەمروف تۇم كەد بە پېغەمبەر بۆ ئەتەوه و شاشىنە کان، بۆ پىشە كېشىكەن و شەكەن، بۆ لەتاپىردىن و پۇوخاندىن، بۆ بىنادان و چاندىن.»

شىنە کافى يەرمىا 21:3 بەلام ئەوه دەھىتىمە و يادم و لە بەر ئەوه ھيام ھەيدە: 22:3 بەھۆي خوشەویستى نه گورى يەزدانە کە لەناونە چۈونىن، چونكە بەزەيە کەتى تەواو نایىت. 23:3 ئەوانەت ھەموو بىانىيە ک نوئىن، دلسوزىيە کەت چەند گەورە يە.

حىقىيل 26:36 دىلىكى نويتان دەدەمى و پۇچىتى نوى دەخەمە ناواتانە وە، ئەو دلە بەردېنەتان لى دەكەمە و دىلىكى گۈشىتىنان دەدەمى. 27:36 پۇچى خۆم دەخەمە ناواتانە وە، واتان لى دەكەم كە پىگای فەرزەكام پېپەر و بىکەن و حۆكمە کانم بە جىپەن و كاريان پى بىکەن.

دانپاڭ 16:3 شەدرەخ و مىشەخ و عەپىنەنگۇ وەلەمپىشەنگۇ پاشابان دايەوە: «ئەى نەبۈخۈنە سر، پىوستىمان بەو نىيە لە سەر ئەم باپەتە وەلەمت بەدېنە وە. 17:3 ئەى پاشا، ئەگەر بىماخىتە ناو كورەي ئاگرى داگىرساواشە وە، ئەخۇ خەداپەيە دەپەرستىن دەتەۋاپىت پەزگارىمان بىكەن، ئەو لە دەستى تۆ دەريازمان ده کات. 18:3 ئەى پاشا، تەنانەت ئەگەر پەزگارىشى نەكەن، دەمانەھى ئۆ بازانىت، ئېھە خەداوەندە کافى تۆ ناپەرستىن و كېتىش بۆپەيگەرە زېپەنە كەش نابەن كە داتاواه.»

هۆشەع 6:6 چونکە مییرهبانیم دەوی نەک قوربانى، لەلای من خواناسى لە قوربانى سووتاندن گۈنگىرە.

بۇئىل 28:2 «پاش ئەمانە، بۇحىم بەسەر ھەمو خەلکدا دەرىزم. كۈران و چەنغانان پەيامى خودا بادەگىدەن، پېرەمەزدە كاتان خەون دەپىن، گەنجانان يېنىيەن بۇ ئاشكىدا دەكىيەت. 29:2 تەنانەت بەسەر بەندە و كەنۋە كائىشم، لە بۇزىاندا بۇحى خۆم دەبارىتەن، 30:2 پەرجۇو لە ئاسمان وزەویدا نىشان دەدەم، خوئىن و ئاڭرى و ستوۇنى دووكەل. 31:2 خۆر دەيىتە تارىكى و مانگىش دەيىتە خوئىن، بەرلەوهى بۇزى گەورە و تىستا كى يەزدان بىت. 32:2 بەلام ھەركەسىك بە ناوى يەزدانەوە پەپارىتەوە رېزگارى دەبىت، چۈنكە ھەروەك يەزدان فەرمۇسى، رېزگاربۇون لە كىيۇى سېيۇن و لە تۈرەلەيم دەبىت، بۇ ئەوانەيە كە ماونەتەوە، ئەوانەي يەزدان بانگىھىشى كەدوون.

ئامۆس 24:5 لەبرى ئەوە با دادىپەرەرى وەك زىپرات و پاستور و سىتىش وەك بۇوبارىنى كە مىشەيى.

عىزىزەدیا 15:1 «بۇزى يەزدان بۇ ھەمو گەلان نىزىكە. ھەروەك ئەوهى كەدت ئاوات پى دەكىيەتە، كەدەوە كەنت بەسەر خۆت دەيىتەوە.

يونس 6:2 هەتا بىنى چىا كان شۇپ بۇومەوە، بۇ ھەتاهەتايە لە زەوى بەندى كەدم. ئەى يەزدانى پەرەردەگارم، بەلام تۈزۈانى منت لە جىهانى مردۇوان ھېتايە دەرەوە. 7:2 «ئەى يەزدان، كاپىك گەلەن شەكەت بۇو، قۇم بىر كەوتەوە، تزا كەم گەيشتە لات، بۇ پەرسىتگەي پېرۇزت. 8:2 «ئەوانەي بىتى پۇوج دەپەرسىن لە خۆشەويسى خودا بۇ خۆيان ھەلەدە كەرىتەوە. 9:2 بەلام من بە دەنگى ستايىشەوە قوربانىت بۇ سەرەپم، ئەوهى نەزەم كەدووە بەجىيى دەھىتىم. رېزگارى لە يەزدانەوەيە.»

ميخا 8:6 ئەى مىزۇف، يەزدان بىتى را گەيانىتىت كە چى چا كە و داواى چىتلىكەت: دادوەرى بەجىيەنە و حەزىت لە خۆشەويسىتى نەگۈر بىت و بە پېغىزى لە گەل خودا كەت ھاتقۇچىكەت.

ناخوم 2:1 يەزدان خودايىكى ئىرەدار و تۆلەسىنەر، يەزدان تۆلەسىنەر و زۇر توپرەيدە، يەزدان تۆلەسىنەر لە ناحەزانى و ھەلچۇنى لە دەرى دۈرۈمناى بەرەۋامە. 31 يەزدان پىشۇدرىزە و تواناى مەزىنە، بەلام چاولە گۇناھ ناپۇشىت. پىنگى يەزدان لەناو گەردەلۈول و رەشەبادىيە، ھەور تۈزى پىنە كەنەقى.

حەبەقق 17:3 لە گەل ئەوهى دار ھەنجىر گۈل ناكات و دار مىۋەكان ھېشىووھ تۈريان نىيە، لە گەل ئەوهى دار زەيتۈن بەر ناگىرىت و چىككەن خواردىن بەرەم ناھىن، لە گەل ئەوهى مەر لە پاشىر دەپەرىتىتە و مانگا لەسەر ئاخىر نىيە، 18:3 بەلام من بە يەزدان دىلشاد دەبەم، بە خوداى رېزگاركەم دەنلىشۇش دەبەم. 19:3 يەزدانى پەرەردەگار ھېزى مەن، پېيە كەنم وەك بىتى ئاسك لىدەكەت، توانام بىت دەپەخشىت بېچە سەر بەرزا يەكان. بۇ سەرۇوكى گۈرانىبىزەكەن، لەسەر ئامىزە ژىدارە كەنام.

سەفەنیا 17:3 يەزدانى پەرەردەگارت لە گەلتادىيە، لە رېزگاركەن قارەمانە. بە شادىيە و پىت دەنلىشۇش دەبىت، لەناو خۆشەويسىتىيە كەى دەتىپۇزىتىتەوە، بە گۈرانىيە و پىت شاد دەبىت.»

حەگەي 4:1 «ئايادەگۈنخى كە لە مالە رازاوه كەتان دابىشىن، بەلام ئەم مالە و ئىراند؟» 5:1 ئىستاش يەزدانى سوپاسالار ئەمە دەفرەمۇت: «لە كەدەوە كاتان را بىتىن، 6:1 زۇرتان چاند، بەلام كەم هات. خواردىتان، بەلام تىز نەبۇون، خواردىتەنەوە، بەلام تىنۇو بىتىتەن نەشكە. بەرگان پۇشى، بەلام گەرم نەبۇونەوە. كىنگەتكەش كىرى وەردە گەرىت، بەلام دەيىخانە كىرفاتىكى دրَاوە.» 7:1 يەزدانى سوپاسالار ئەمە دەفرەمۇت: «لە كەدەوە كاتان را بىتىن.

زه کریا 10:12 «روحی میره بازی و پارانه و به سه ربه ماله‌ی داود و به سه ردانیشتووانی تورشه لیدا ده بارم، جا ته ماشای من ده کن، ته وهی که رمیان لیداوه، هروهه شیوه‌نی بُو ده گیّن وه ک که سینک شیوه‌ن بُو تاقانه که بی بگیّت، زور ده گیّن، هه روهه ک گریان بُو تقویه روهه ک.

مهلاخی ۲:۴ به لام نیو که ناوه کم ده ترسن، خوری راستوروسیتیان لی هله دلیت و تیشک کانی ده یتنه هوی چا کبوونه وه، جا دینه ده روهه و قله مبارز دده دهن وه ک چون جوانه گای قله و له تهولیه بپرهلا ده کرن. ۳:۴ ئینجا لهو روژه‌ی ئوه ده کدم، عیوبه خراپه کاران پیشیل ده گکن، ده بنه خزله میش له بیر نه عالی پیتان. ۴:۰ وه فرمایشی یه زداني سوپراسالاره.

مهتا 18:28 عیسا لیان نزیک بوده و پیش فرمود: «همو ده سله لایکم له ئاسمان و له سر زمی دراوه‌تی.» 19:28 که او ته بپون، همه نهاده کان بکنه قوابی، به ناوی باوک و کور و پوشی پیروز له تاوبان هه آبکیش، 20:28 فیریان بکن با کار بکن به همه نهاده شتاته‌ی که رامسپاردوون، دلیان من همه بوزیک له گلتخانم، ههتا کوتایی زه‌مان.» (aiən) g165

هر قوس 14:1 دوای دهستگیر کردنی یه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگتی خودای راده گدیاند و 15:1 ده یهه رمومو: «کاته که هاتووهه دی و پاشایه تی خودا نزیک بروهه ووه. توبه بکدن، باور بهم مزگتینیبه بہیتن». 16:1 کاتیک عیسا به که ناری ده ریاچه هی جه لیدا ده رویشت، شیون و ئندراوسی برای بینی، توریان فریبدایه در ریاچه که، چونکه ماسیگ بیون. 17:1 عیسا یچ فرمونون: «وهرن دوام بکون، ده تانکم به راواکدری مرؤف». 18:1 ده ستبه چی توره کانیان به جیهشت و دوای کوون.

لوقا ۱۸:۴ «﴿رُوحٍ يَهْزِدُنَّ بِهِ هَيْزِمٌ دَهَكَاتٌ، چُونَكَه دَهْ سْتِيْشَانِي كَرْدُومْ بُوْ مَرْدَهَدَانْ بِهِ هَهْزَارَانْ، مَنْيَ نَارْدَوَوْه بُوْ جَارْدَانِي گَرْوَهَهَا بُوْ بَدِيلْكَيْرَاوانْ، هَرْوَهَهَا بُوْ كَوْبَرْيَانْ، بُوْ تَازَادَكَرْدَنِي سَتَهْ مَلِيكَراوانْ وَ ٹَازَادِي بُوْ بَدِيلْكَيْرَاوانْ، هَرْوَهَهَا بُوْ كَوْبَرْيَانْ، بُوْ تَازَادَكَرْدَنِي سَتَهْ مَلِيكَراوانْ وَ

یوحنہ ۱۶:۳ لەبەر ئەمەن خودا ئەمەن جىهانى خۆشىست، تەنانەت كوره تاقانەكى بەختىرد، تاكو ھەركىسىك باوهەرى پى بېنىت لەناو نەچىت، بەلكو ۋىيانى ھەتاھەتايىن ھەيىت، (aiōnios g166) چونكە خودا كوره كى نەتارىدە جىهان تاكو جىهان حۆكم بىدات، بەلكو تاكو جىهان بەھەنە و رىڭارى بېتت.

گودار 7:1 وَلَمَّا دَانَهُو: «بَوْتَانِيَّهُ ثُهُو كَاتِ و سَرَدَهْ مَانَه بِرَازَنَ كَه باُوكَ بَه دَه سَلَاتِي خَزَى دَايَاوَنَ، 8:1 بَه لَامَ كَاتِيَكِ رُوحَى پِرَوْزَتَانِ دَيَّنَه سَهَرَ، هَيْزَ وَهَرَدَهْ كَرَنَ و بَزَ من دَه بَنَه شَاهِيَّهَتَ، لَه تُورَشَلِيمَ و هَهْمَوْيَه هَوْدِيَه و سَامِيرَه، تَاكَوْرَهْ وَبَهْ بَرَى

پروما 32:11 خودا هه مووانی له گوپایله بوندا به ندکرد، تاکو به زنی به هه مواندا بینته وه.^(eleesē g1653) 33:11 تای له قوولی دهولمهندی و دانایی و زانیاری خود!! حوكه کانی له سره رووی تیگه شتنه ووه و رویگا کافی له سه ررووی وردبوونه وهیده.⁽

34:11 ﴿ کی بیری یه زداني زانی؟ بان کی بوروه راویتکاري؟﴾ 35:11 ﴿ کی شتیکی پنی به خشيوه تاکو بیچ بدرینته وه؟﴾

چونکه هه مو شته کان له ته وه و به هوپی ته وه و بو ته وه. هه تاهه تاهه شکومندی بو ته وه! تامين.^(aiōn g1655) 36:11

یه کم کورنیوس 9:6 تایا عیوه نازان که زورداران نابه میراتگری شاشینی خود؟ همه لخه لتهن. نه به رهلا و نه بپه رست، نه داوتنیس و نه هاپره گزیاز 10:6 نه دز و نه چاچنزوک، نه سره رخوش و نه جیبی فروش و نه تالانکر، نابه میراتگری شاشینی خود 11:6 جا ههندیگان بهم شیوه بیه بون. بهلام شورانه و پیروز کران و بیتاوان کران به ناوی عیسای مهسیحی خاوهن ششکو، ۱۰:۶ خدامان.

دووههم کورنسوس 17:5 که واهه ئەگەر هەركىسيك لەگەل مەسيحدا بىتىه يەك، دەيىت بە بدېپنزاوئىكى نوى، شىئە كۈنە كان
بەسىر جۇون و شىئىت نۇئى هاتۋاوه! 18:5 ئەمەش سەھەمۇي لە خۇداوهە، كە لەگەل خۇي لە دىنگى مەسىحە و تاشىتە كەدەنە و

نخمه‌تی ئەم ئاشبۇنەوەی پىداين، 19:5 واتا خودا بە يەكبوون لەگەل مەسیح جىهانى لەگەل خۆئى ئاشت كىدەوه، گوناھەكىيانى لەسەر نەنۇرسىن و پەيامى ئاشبۇنەوەي بە ئېھ سپاردووه. 20:5 كەواتە ئېھ باولۇزى مەسيحىن، خوداش لە رىنگەي ئېھ و جىهان بانگىيەشت دەكت، لەبرى مەسیح لېتان دەپارىتىنەوە: لەگەل خودا ئاشت بەوه. 21:5 ئەوەي گوناھى نەدەنامى خودا لە پىناوى ئېھ كىدېھ گوناھ، تاكو بە يەكبوون لەگەل مەسيحدا بىن بە راستورىسى خودا.

گەلاتيا 6:1 پېم سەيرە چۈن وا بە خېرىي، لەوەي بە نىعەتى مەسیح بانگى كىدوون، بۇ مەزگىنیيەكى دىكە وەردە گەپىزى! 7:1 مەزگىنیيەكى دىكە بۇنى نىيە، بەلکو ھەندىك كەس دەيانەويت سەرتانلى بىشىۋىن و پەيامى مەزگىنیي مەسیح بىگۈرن.

ئەفسوس 1:2 شىوهش بەھۇي خاراپە و گوناھەكانتانەوە مردبوون 2:2 كە پېشتر تىيدا دەزىيان كاتىك پەيەرەوي پەيازى ئەم جىهان و سەرۆكى دەسەلاقى هەواتان دەركىد، ئەورۆخەي ئېستا لە ياخىبىواندا كار دەكت. 3:2 ئېش ھەمو وەوان بۇون، لە ھەوھەسەكانى سروشى دىنياياندا دەزىيان، بە خواستە كانى ئەم سروشە و بىرە كاتىان دەركىد، وە كۆخەللىكى دىكە بە سروشە شىيانى توورەتى خودا بۇون. 4:2 بەلام خودا كە دەولەمندە لە بەزەپى، لەبر ئەو خۇشۈرۈستىيە مەزىتى بۇ ئېھ دەرپىزە، 5:2 ئېھ كە بەھۇي گوناھەكان مردبوون، لەگەل مەسیح زىندىووی كىدېھەوە. بە نىعەت رىزگارتان بۇو. 6:2 خودا ئېھى لەگەل عىسای مەسيحدا ھەستاندەوە و بەھۇي يەكبوون لەگەل ئەودا لە شۇنەكانى ئاسمان داييان، 7:2 تاكو لە دىنەي داھاتۇر دەولەمندى نىعەتى بىن ھاوتاى خۆئى لە رىنگەي مېھرەبانىيە كەدەھەوە بۇ ئېھ دەربخات كە لەگەل عىسای مەسيحدا يەكىن. 8:2 لەبر ئەوەي بە نىعەت رىزگارتان بۇو لە رىنگەي باوهەرەوە، ئەمەش لە خۇتائەنە نىيە، بەلکو دىيارى خودا، 9:2 بە كىدار نىيە، تاكو كەس شانازى نەكت. 10:2 ئېھ دروستكراوى دەستى خوداين و بە يەكبوۇمان لەگەل عىسای مەسیح دەپىنە بە دېپىزاوىتك بۇ كارى چا كە، كە خودا پېشتر ئامادەي كىدوووه تاكو بە ئەنجامى بگېيەنин.

فېلىپى 7:3 بەلام ئەوەي بۇ من قازانچى بۇو، لەپىناوى مەسيحدا ئەمانە بە زىيان دەزانم. 8:3 لەمەش زىاتەھەموو شىتىك بە زىيان دەزانم لەبر بەرزى بەھاى ناسىنىي عىسای مەسيحى خاونەن شىكتۇ. لەپىناوى ئەودا ھەموو شىتىك لە دەست دا و ھەموو ئەو شنانەم بە زىبل دانا، بۇ ئەوەي مەسیح بەدەستبېم 9:3 وەك كەسيك كە لەگەل مەسيحدا بۇو يېتە يەك ھەزمارد بېرىم، نەك بە راستورىسى خۆم كە لە شەرىعەتەۋىدە، بەلکو لە رىنگەي باوهەرەوە بە مەسیح، ئەو راستورىستىيە كە لە خودا، و پاشت بە باوهەر دەبەستىت.

كۆلۈسى 15:1 كورە كە ويىھى خوداى ئەپىزاوا، توبەرەي و لە سەرەتەي و لە سەرەتەي ھەموو بە دېپىزاوانە، 16:1 چونكە بەو ھەموو شىتىك بە دېپىزا: لە ئاسمان و لەسەر زەۋى، بېنزاو و نەپىزاو، تەخت يان دەسەلات، سەرۆكالىقى يان حوكومرەن، ھەموو لە رىنگەي ئەوەو و بۇ ئەو بە دېپىزا. 17:1 ئەو پېش ھەموو شىتىك و ھەموو شىتىكىش بەو يەكىگىرتووه. 18:1 ئەو سەرەي جەستىيە كە كلىسايە، ئەو سەرەتايە و توبەرەي تىو مەدوانە، تاكو لە سەرەتەي ھەموو شىتىكەو يېت، 19:1 چونكە خودا خۇشحال بۇو بە ھەموو بېرىنى خۆئى لە مەسيحدا نىشىتەجى يېت، 20:1 لە رىنگەي ئەوەو ھەموو شىتىك لەگەل خۇيىدا ئاشت بىكانەوە و بە خۇيىنى خاچە كە ئاشتى بىتىۋە، ئەگەر لەسەر زەۋى يېت يان لە ئاسمان.

يەكم سالۇنىيىكى 1:4 لە كۆتايىدا خوشكان، بىريان، ئېھ قىرمان كىدوون كە دەپىت چۈن بىن تاكو خودا رازى بىكەن، وەك تاواش دەزىن، ئىت داواتانلى دەكەن و لېتان دەپارىتىنەوە بە ناوى عىسای خاونەن شىكتۇ تاكو زىيات خۇتائان تەرخان بىكەن، 2:4 چونكە دەزان ئەو راسپاردانە چى بۇون كە بە دەسەلاقى عىسای بالادەست بېغاندان. 3: خواستى خودا ئەوەي كە پىرۇزكراو بن، واتا واز لە داۋىتپىسى بېن و 4: ھەر يەك دەكتان قىرى ئەوە يېت كە چۈن جەستەي خۆئى پاڭ و پېرۇز پارىزىت، 5:4 نەك بە ئارەزەزووی ھەوبىزازى وەك ئەو نەتەوانەي خودا ئانانسى،

دووهه سالوئیکی 6:3 ئیستاش خوشکان، برايان، به ناوي عيسای مهسيحي خاوهن شکومانه وه راتانده سپئین که له هر خوشك يان برايه ک دوره بگونه وه ک به تمهبلی ژيان بهره دهکات و به گوييده ئه و فيرگردنه ناروات که له ئېنه وه ورېگرتووه، 7:3 شيوه خوتان ده زان که ده بىت چۈن لاسايى ئېنه بگونه وه، چونكە كاتيك له للاتان بوبين تمهبلل نېبوين، 8:3 به خۇزايى نانى كەسان نەخواردۇوه، بەلكو شەو و پۇز بە رەنخ و ماندوپۈون كارمان كردووه، تاكو نېينه بار بۇ كەستان، 9:3 ئەمەش نەك لمبەر ئەوهى مافان نىيە، بەلكو بۇ ئەوهى خۇمان بکىن بە نۇونە بۇ ئېۋە تاكو لاسايىان بگونه وه، 10:3 ئەنانەت كاتيك له للاتان بوبين ئەم راسپارديه مان پىدان: «ئەوهى كار نەكتا، ناخوات.»

يەكم تېۋساوس 1:2 بۇيە پىش هەموو شىئىك تكا دەكەم، نوپەن نزا و پارانەوە و سوپايسكۈزاريان بۇ هەموو خەلک بىت، 2:2 بۇ پاشا و دەسەلاتداران، تاكو بە ئاشتى و هيمنى و بە وېرى لەخواتىسى و پىزىدەوە بېزىن، 3:2 ئەمەش چاڭ و پەسەندىداوه لەلای خوداي پىزگاركرمان، 4:2 ئەوهى دەھيويت هەموو خەلکى پىزگاريان بىت و بەرەن ناسىنى پاستى بىن، 5:2 چونكە خودا يەك و يەك ئاشتكەرەوە لەتىوان خردا و مرۇۋدايە، ئەۋيش عيسای مهسيحي مرۇۋە،

دووهه تېۋساوس 8:2 يادى عيسای مهسيح بىكە، كە لەتىپ مردووان ھەستايەوە و لە ئەوهى داود بۇو، ئەمە پەيامى ئىنجىلە كەمە، 9:2 كە لە پېتاپىدا ئازار دەچىزم و وەك تاوانبارىك كوت و زنجىر كراوم، بەلام و شەىخ خودا كوت ناكىت، 10:2 بۇيە بەرگەي ھەموو شىئىك دەگەم لمبەر ئەوانەي خودا ھەلىيڑادن، تاكو ئەۋانىش ئەو پىزگارىيە بە دەستېنىن كە بەھۆى عيسای مهسيحة و يە، لە گەل شکۈزى ھەتاهەتايى، (aiōnios g166)

تېۋس 11:2 نىعەمەتى خودا دەركەوت و پىزگارى پىشكەشى ھەموو خەلک دەكتا، 12:2 ئەوهى قىرمان دەكتا نىكۈل لە خوانەناسى و ھەوهەسە دەنباپەكان بىكىن، بە زىرى و پەستورىسى و لەخواتىسى بېن لەم دەنباپە (aiōn 13:2) لە چاپەروانى ھيواي بەرەكتەدار، دەركەوتى شىڪۈ خوداي گۇرە و پىزگاركرمان، عيسای مهسيح، 14:2 ئەوهى بۇ ئېخىزى بەختىرىد، تاكو لە ھەموو سەرپچىيەك بىمانكىيەوە و گەلىيىك تايىت بۇ خۇزى پاڭ بکانەوە، دلگەرم بۇ چاڭكارى.

فليمون 3:1 باينىعەمت و ئاشتى لە خوداي باوچان و عيسای مهسيحي خاوهن شکۈوه لە گەلتان بىت، 4:1 ھەميشه سوپايسى خودام دەكەم كاتيك لە نوپەن كامىدا ناوي تو دەھىم، 5:1 چونكە باوهېرى تو بە عيسای خاوهن شکۈ و خۇشەويسى تۇم بۇ ھەموو گەلى پىرۇزى خۇزى يىستووه، 6:1 نوپەن دەكەم كە باوهېرى ھاوبەشان كارىگەر بىت لە زايىنى ھەموو چاڭىيەك كە لە پېتاپىدا ھەسيحدا بەشدارى دەكىن، 7:1 ئەم برا، بەھۆى خوشەويسىتەوە زۆر شادبۇوم و ھاندرام، لمبەر ئەوهى بەھۆى تۇوه دلى گەلى پىرۇزى خودا گەشايەوە.

عېرىانىيەكان 1:1 لە سەردەمانى كونەوە خودا زۆر جار و بە ېنگىاي جىزراوجىز بەھۆى پېغەمبەرانەوە لە گەل باوبايپاراندا دواوه، 2:1 بەلام لەم رۇۋانەي كۆتابىدا بەھۆى كورەكىيەوە لە گەلمان دوا، ئەوهى دەستىتىشانى كردووه وەك میراتىگى ھەموو شىئىك و لە ېنگىاي ئەۋشەوە گەردونى دروستىردووه، (aiōn 3:1) كورەكە تىشىكى شىڪۈ خودايە و بە تەواوى وينەي كۈزۈكىيەتى، هەلگەر ھەموو شىئىك بە ھېزى فەرمائىشتى خۇزى، لە دواى ئەوهى ھەموو گۇناھەكانى پاڭ كەدەوهە، لە دەستە پاستى خوداي مەزن لە ئاسمان دايىشت.

ياقوب 16:1 خوشك و برايانى خوشەويسىم، هەلمە خەلەتىن، 17:1 ھەموو بە خشىتىكى چاڭ و بەھەريەكى تەواو لەلایەن سەرەھەيدى، لەلای باوچىيەكانەوە دىتە خوارەوە، ئەوهى ناگۇرۇت و سىلەرى خولانەوە نىيە، 18:1 خواتى لەسەر بۇو كە بە وشەي پاستى لەدىيىك بىن، تاكو بىنە توبەرەي بەدىپەتزاۋان،

یه کدم په ترؤس 18:3 لەبەر ئەوهى مەسيح تەنها جاريئك لەبەر گوناھ ئازار درا، بىتاوان لە پىتاوى تاواباران، تاکو لە خودامان تزىك بىكتاوهە خەلک مەسيحيان كوشت بەلام خودا بە رفح زيندووی گىدەوە،

دۇووم په ترؤس 3:1 ھېزە خودايىھە كى مەسيح ھەموۋ ئەو شنانەي پى بەخشىوين كە بۆزىيان و لە خواترسى پۇرىستە، ئەمەش لە پىتكەي ئەو ناسىنەي كە هەمانە بۆ ئەو خودايىھە كە باڭى كەن بۆشكۇر و چاكىيە كەي. 4:1 خودا بەھۆي ھەموۋ ئەماندەوە بەيىتە بەھادار و گەورەكانى پىداين، تاکو ھەم بەيىتە بەھۆي ئەم بەيىتەنەوە بتوان لەو گەندەلىيە جىيان دەرباز بن كە لە ئارەزۇوی خراپايىھە و بەشدار بن لە سروشتى خودايىھە.

يە كەم يۈحەنا 1:2 بۇلە خۇشە ويستەكامى، ئەماندەتان بۆ دەنۈسم تاکو گوناھ نەكەن. بەلام ئەگەرييەكىك گوناھى كەد، ئەوا لەلاي باوک دا كۆكىكارمان ھەيە كە عىسای مەسيحي پاستورىستە. 2:2 ئەو كەفارەقى گوناھە كامانە، نەك تەنبا ھى ئېيە، بەلکو گوناھەكانى ھەموۋ جىان.

دۇووم يۈحەنا 7:1 چەواشەكارى زۇر بە جىهاندا بىلا بىونەتەوە و دان بەوهدا نانىن كە عىسای مەسيح بە جەستە هاتووە، ئەو جۆرە كەسانە چەواشەكار و دژە مەسيحن.

سېلىم يۈحەنا 4:1 خۇشى لەمە گەورە تم نىيە كە گۈئىم لى يېت مەنلاڭىم بە گۈزىھى راستى دەرۇن.

بەھوزا 3:1 خۇشە ويستان، ھەرچەندە زۇر بە پەرۇش بۈرم تاکو لەبارەي بىزگارىي ھاوېشمانەو بۇتان بىووسم، بەلام بە پۇرىستە زانى ئەمەتەن بۆ بىووسم، لېتائىن دەبارىڭەوە تېككۈشىن بۆ ئەو باوهەرەي كە تەنها جاريئك دراوهە دەست گەلى پېرۈزى خودا. 4:1 لەبەر ئەوهى كەساتىك بە دىزىيە و هاتونەتە ناوهەوە، لەمۇئىزە بۆ ئەو حوكەم تووسراون، خوانەناسن، نىعەتى خودامان بۆ بەرەلائى دەگۈرن و نىكۆلى لە عىسای مەسيح دەكەن، كە تاقە سەرورە و پەرورە دەگارمانە.

ئاشكىرا گەن 19:3 «ئەوانەي خۇشم بويىن سەرزەنىشىان دەكەم و تەمبىيان دەكەم، بۆيە دلگەرم بە و تىرىبە بىكە. 20:3 ئەوهەتا لە بەردىرگا وەستاوم و لە دەرگا دەدەم. ئەگەرييەكىك گۈئى لە دەنگم بۇو و دەرگا كەي گىدەوە، لېي دېئە ژۇورەوە و نانى لە كەل دەخۆم، ئەويش لە كەل من. 21:3 «ئەوهى سەرىكەويت، لە كەل خۆم لەسەر تەختە كەم دايدەنىشىنم، وەك چۈن منىش سەركەوتىم بەدەستېپىتا و لە كەل باوکم لەسەر تەختە كەي دانىشىم. 22:3 ئەوهى گۈئى ھەيە، با بىيىستىت رۆحى پېرۈز چى بە كەللىسا كان دەفرەرمۇئى».

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

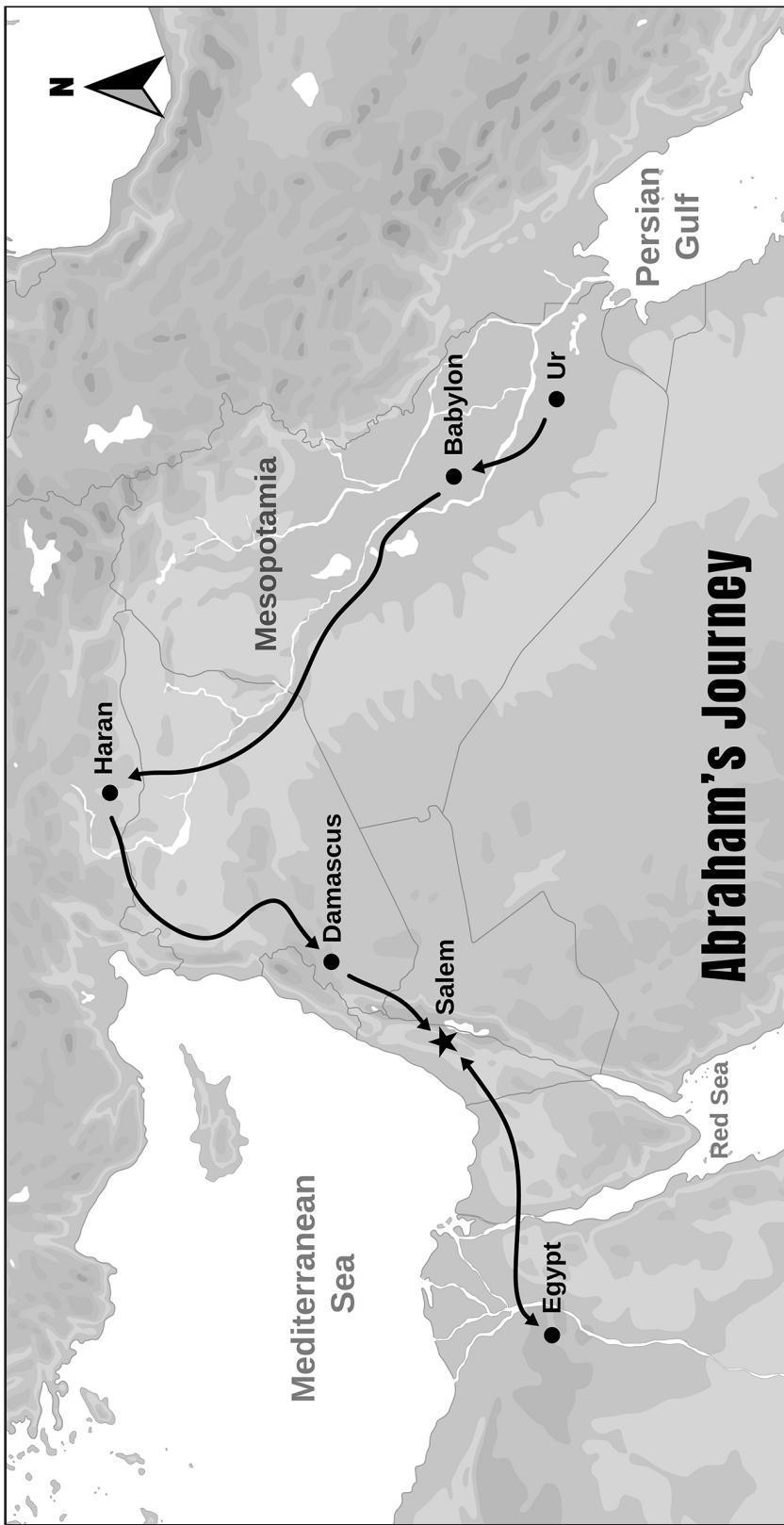
Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

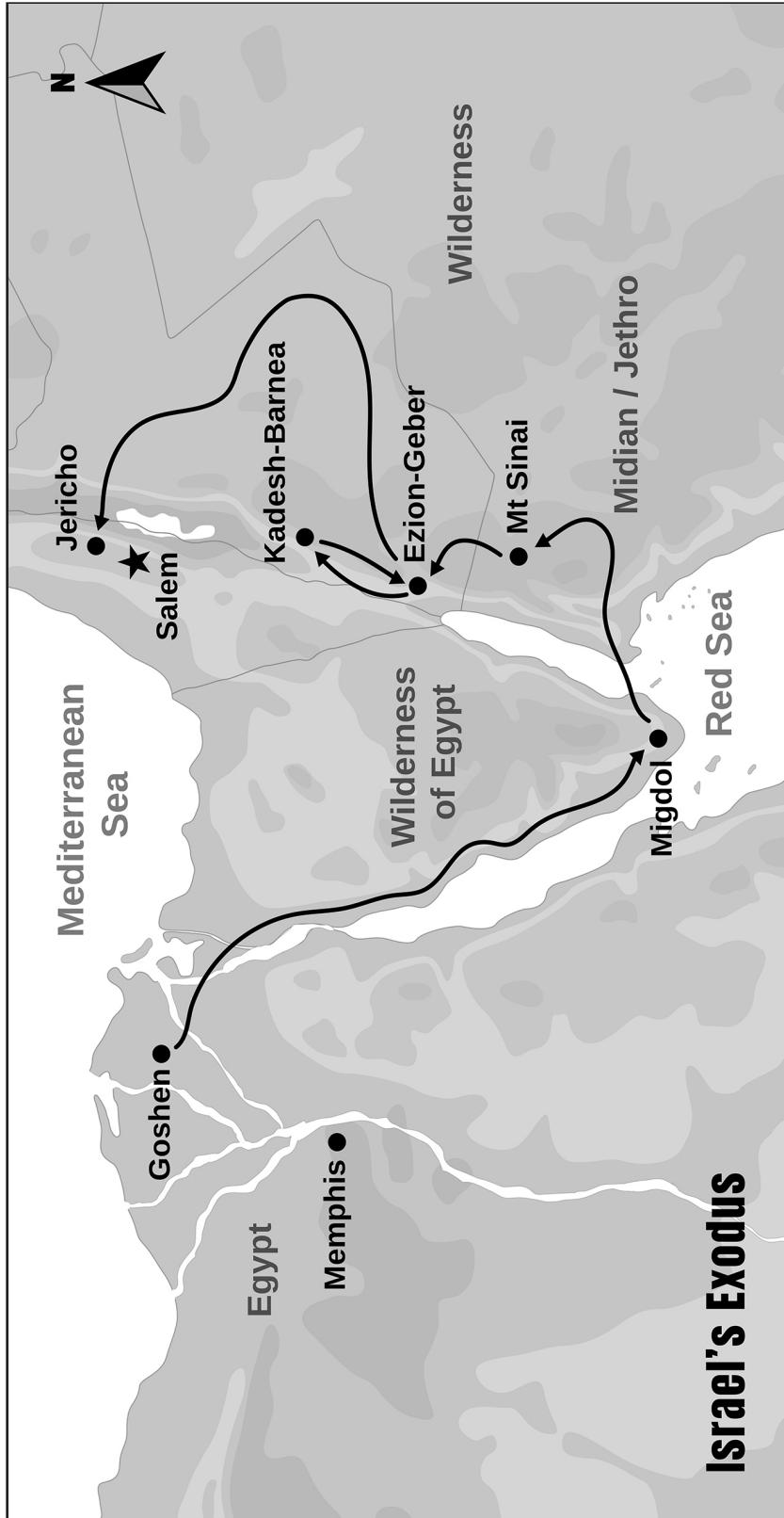
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

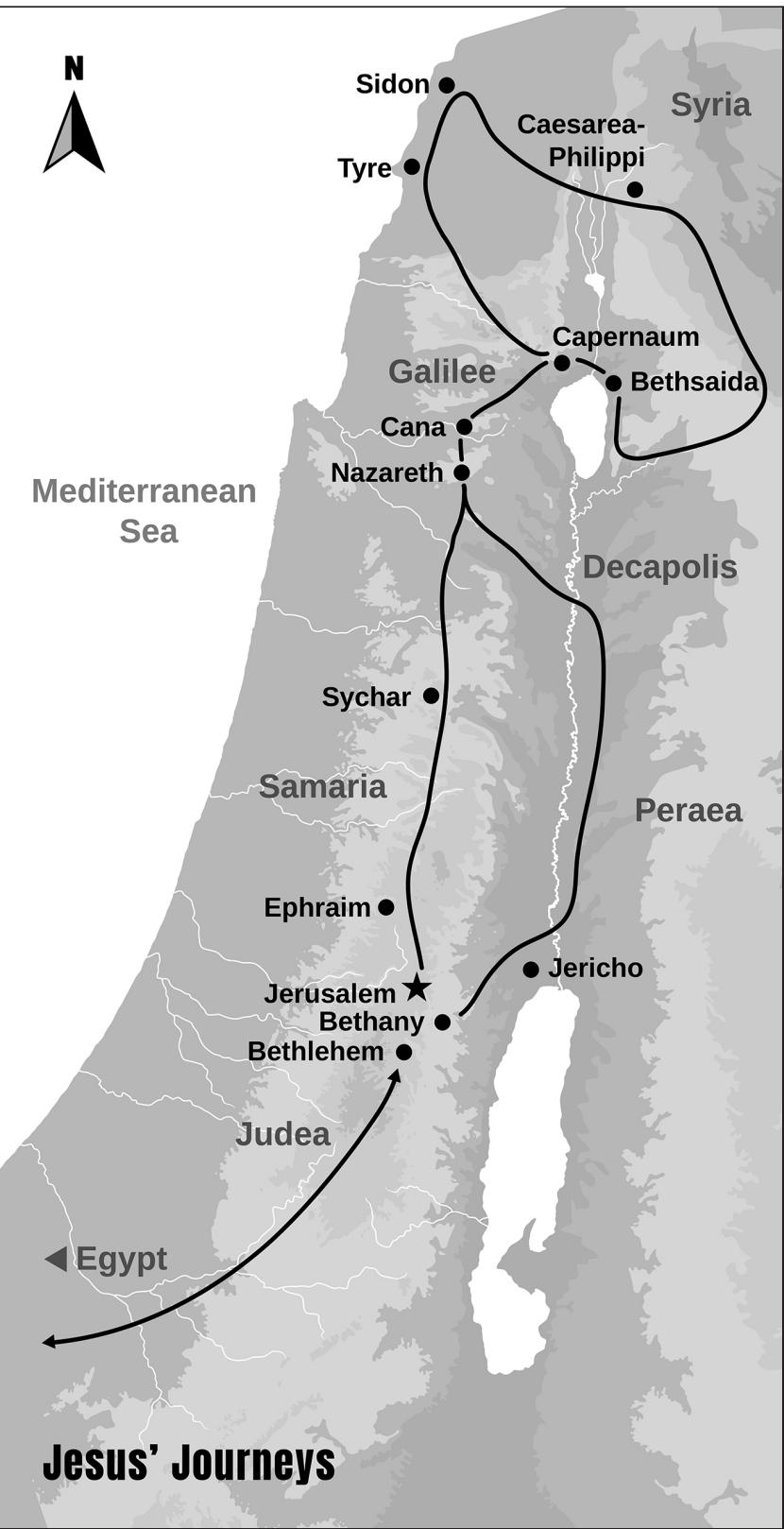
Abraham's Journey

بـ: بـاـورـ کـارـیـکـ شـرـامـ، باـکـرـ اـبـیـتـ مـوـنـدـنـیـ خـلـدـرـکـ بـوـهـ مـوـرـ وـرـیـگـرـتـ، گـرـبـرـ اـبـلـ وـرـدـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـهـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـچـبـتـ. - سـمـرـانـهـ کـانـ 11:8

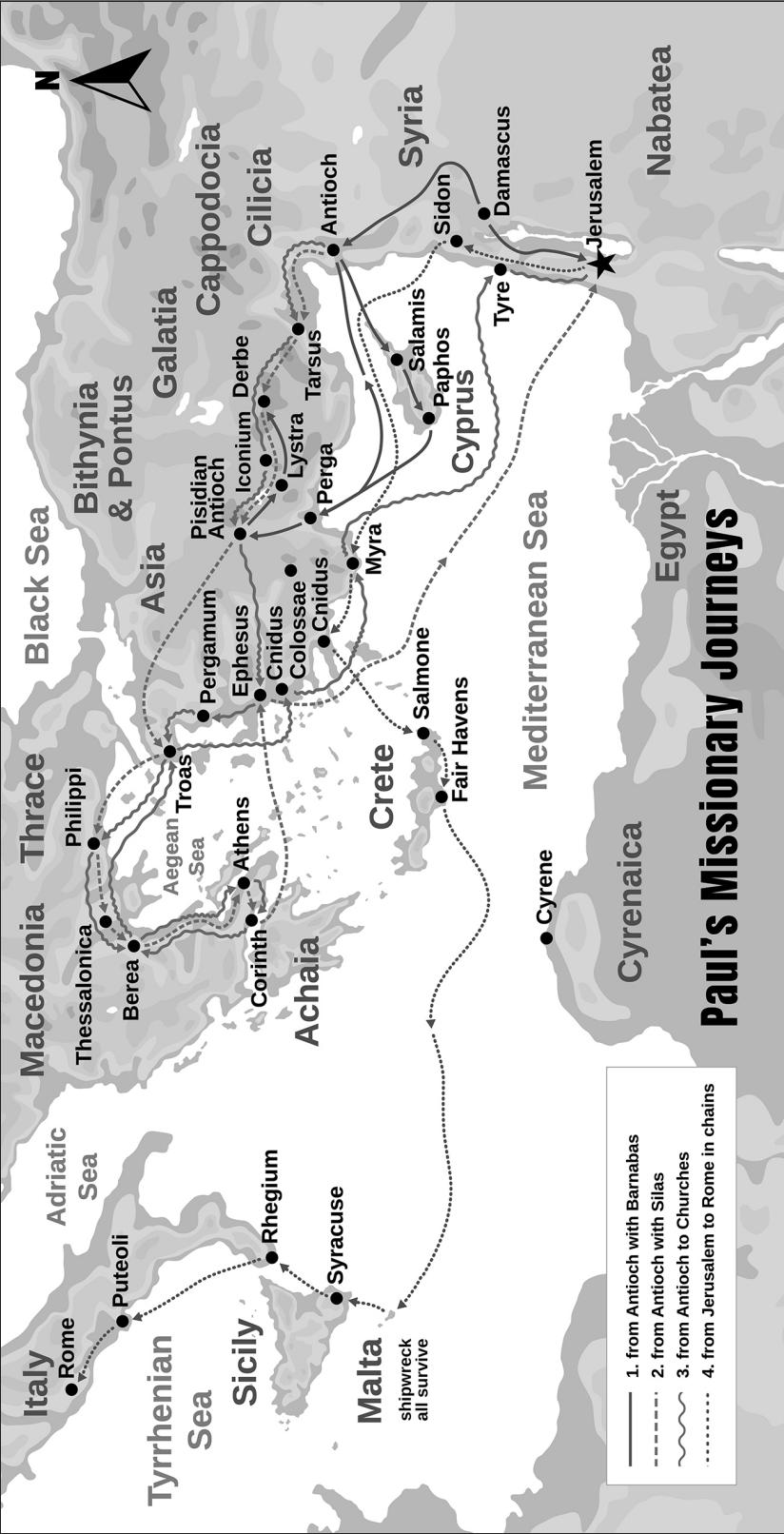
موده بود که میتوانست رفته باشد که بزدن، خسرو را بخواهد تا کوئنون را برگرداند و احکام فرماندهی سپاه را کنار گذارد. آنچه میتواند نزدیکی خود را برآورد گیرد، این است که خود را از اینجا خود را از اینجا برداشته باشد. اگرچه میتواند نزدیکی خود را برآورد گیرد، این است که خود را از اینجا برداشته باشد.

جور کی تاریخیں کوئی مزفیں نہ ہو تو نہ بھیت بکت، بلکہ نہ مدت بکات و دنیا خو بہت بگات ہے کیا ہو ملکی روز - مدرس 10:45

ادنی بندی عیسی مسیح و که خود را نزدیک بگیر و هر خان که نزد اگدوف برچشیده، روزا

Paul's Missionary Journeys

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

گو، اه بیرون، همه دو ناهود و کان پکنه نه قلی، به تاری باش و کم روزی بیرون زده ژاولان هملپکش، - مارکو 28:19

